

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

EDUCACIÓN BÁSICA INICIAL

IES de Rodeira

Curso 2.022-2.023

ÍNDICE

INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

4

PROGRAMACIÓN EBI- I

8

1 PROGRAMACIÓN ÁMBITO DA COMUNICACIÓN

8

1.1 OBXECTIVOS XERAIS. 8

1.2 OBXECTIVOS DO ÁMBITO DA COMUNICACIÓN 10

1.3 CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE. 21

1.4 CONTRIBUCIÓN DO ÁMBITO DA COMUNICACIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS. 30

1.5 ORIENTACIÓNS METODOLÓXICAS. 33

1.6 TEMPORALIZACIÓN 37

1.7 AVALIACIÓN 37

2 ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA

40

2.1 OBXECTIVOS XERAIS 40

2.2 OBXECTIVOS DO ÁMBITO DE MATEMÁTICAS 42

2.3 CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE.

44

2.4 CONTRIBUCIÓN DO ÁMBITO DE MATEMÁTICAS AO
DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS
CLAVE. 53

2.5 ORIENTACIÓNS
METODOLÓXICAS.
58

2.7.
AVALIACIÓN

.....
61

3 ÁMBITO DA CIENCIA, SOCIEDADE, TECNOLOXÍA E DE
DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA
PERSOAL
63

3.1 OBXECTIVOS
XERAIS. 63

3.2 OBXECTIVOS DO ÁMBITO SOCIEDADE, TECNOLOXÍA E DE
DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA
PERSOAL 65

3.3 CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E
COMPETENCIAS
CLAVE

.....
67

3.4 CONTRIBUCIÓN DO ÁMBITO AO DESENVOLVEMENTO DAS
COMPETENCIAS
CLAVE. 77

3.5 ORIENTACIÓNS
METODOLÓXICAS.
79

3.6 TEMPORALIZACIÓN
81

3.7 AVALIACIÓN
82

PROGRAMACIÓN EBI-II

.....
84

1 ÁMBITO DA
COMUNICACIÓN
84

1.1 OBXECTIVOS
XERAIS. 84

1.2 OBXECTIVOS DO ÁMBITO DA
COMUNICACIÓN

1.3 CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE.

.....
89

1.4 CONTRIBUCIÓN DO ÁMBITO DA COMUNICACIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS.

145

1.5 ORIENTACIÓNS METODOLÓXICAS.

148

1.6 TEMPORALIZACIÓN

155

1.7 AVALIACIÓN

156

2 ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA

159

2.1 OBXECTIVOS

XERAIS. 159

2.2 OBXECTIVOS DO ÁMBITO DE MATEMÁTICAS.

161

2.3 CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE.

.....
163

2.4 CONTRIBUCIÓN DO ÁMBITO AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS

CLAVE. 180

2.5 ORIENTACIÓNS METODOLÓXICAS.

184

2.6 TEMPORALIZACIÓN

187

2.7 AVALIACIÓN

188

3 ÁMBITO DA CIENCIA, TECNOLOXÍA E SOCIEDADE NO MUNDO ACTUAL

190

3.1	OBXECTIVOS XERAIS.	190
3.2	OBXECTIVOS DO ÁMBITO	192
3.3	CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE.	194
3.4	CONTRIBUCIÓN DO ÁMBITO AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.	207
3.5	ORIENTACIÓNS METODOLÓXICAS.	209
3.6	TEMPORALIZACIÓN	213
3.7	AVALIACIÓN	214
4	ÁMBITO DO DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA PERSOAL E LABORAL	216
4.1	OBXECTIVOS XERAIS.	216
4.2	OBXECTIVOS ESPECÍFICOS DO ÁMBITO DO DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA PERSOAL E LABORAL	218
4.3	CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES E RESULTADOS DE APRENDIZAXE AVALIABLES E COMPETENCIAS CLAVE.	221
4.4	CONTRIBUCIÓN DO ÁMBITO AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.	228
4.5	ORIENTACIÓNS METODOLÓXICAS.	236
4.6	TEMPORALIZACIÓN	242
4.7	AVALIACIÓN	243

INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

O IES de Rodeira está situado no entorno mariñeiro da vila de Cangas. Impártense nel as etapas educativas de ESO, Bacharelato, Formación Profesional (Administración, Electrónica e Informática), P.C.P.I e Ensinanzas de Adultos (Aula Mentor, Obradoiros, ESA e EBI 1/2). O alumnado de EBI nivel 1 deste centro consta dun total de 22 alumnos/as comprendidos entre unhas idades de 45 e 82 anos, pertencentes case que todos/as a grupos familiares dun estrato social medio-baixo. Existe unha porcentaxe moi escasa de alumnado extranxeiro na aula de EBI nivel 1 con 3 alumnas de nacionalidade marroquí. Por outra banda, o alumnado de EBI nivel 2 está formado por un total de **23** alumnos/as comprendidos entre unhas idades de 56 e 86 anos, pertencentes tamén case todos eles a familias dun estrato social medio-baixo. Non existe a presenza de alumnado extranxeiro na aula de EBI nivel 2.

As ensinanzas correspondentes ao nivel I das ensinanzas básicas iniciais deben permitir á persoa adulta adquirir técnicas de lecto-escritura e cálculo e información sobre o seu contorno que lle faciliten a comprensión lingüística e matemática suficiente para satisfacer as necesidades que se lle presenten na vida cotiá e para comprender a realidade na que vive.

As ensinanzas básicas iniciais do nivel II están dirixidas a consolidar as habilidades instrumentais básicas da lecto-escritura e do cálculo matemático traballados no nivel I, e a preparar para o acceso aos estudos de educación secundaria para persoas adultas.

Estas ensinanzas están dirixidas a:

- Promover a inserción social das persoas adultas, moi especialmente das pertencentes a

grupos con risco de exclusión social e daquelas que, procedentes doutras países, necesitan estas aprendizaxes para a súa integración social e laboral.

- Facilitar o proceso de interpretación e transformación da realidade máis próxima.
- Favorecer a comprensión dos cambios que se producen no mundo actual e a adaptación aos mesmos.
- Elevar o nivel de autoestima e de confianza en si mesmo, para construír expectativas positivas sobre as posibilidades de autoaprendizaxe e progreso nos planos persoal, laboral e profesional e desenvolver niveis de maior autonomía.
- Permitir o acceso a novas aprendizaxes e tecnoloxías que faciliten a integración no mediosocial, cultural e laboral.
- Fomentar a valoración positiva das institucións democráticas e a participación activa nelas.

Para poder levar a cabo os contidos dunha maneira organizada, estes están seleccionados e temporalizados de xeito que poidamos axustalos ao nivel do alumnado de cada clase.

A tarefa de secuenciación dos obxectivos e contidos estará supeditada, tanto á legislación vixente como aos seguintes aspectos:

- Ao Proxecto Educativo do noso centro.
- As directrices marcadas pola CCP.
- As características do alumnado.
- A influencia do contorno e o achegamento posible dos contidos a ese contorno.
- Aos recursos materiais, espaciais e temporais.
- A relación entre as actividades coas capacidades e mailas competencias.
- A metodoloxía de cada mestre/a que imparte no nivel.
- Aos criterios de avaliación.

- As propostas de mellora expostas na Memoria do curso anterior.

Referencias legislativas vixentes:

- Lei Orgánica 2/2006 de 3 de maio, de Educación (LOE).
- Lei Orgánica 8/2013 de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE).
- Orde do 20 de marzo de 2018 pola que se regula a educación básica para as persoas adultas e se establece o seu currículo na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG 12 de abril de 2018).
- Decreto 79/2010, de 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia.
- Orden 9 de junio de 2016, pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia..
- Decreto 229/2011, de 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.
- Real Decreto 132/2010, do 12 de febreiro, polo que se establecen os requisitos mínimos dos centros que imparten as ensinanzas do segundo ciclo da educación infantil a educación primaria e a educación secundaria
- Decreto 88/1999, de 11 de marzo, polo que se regula a ordenación xeral das ensinanzas de educación de persoas adultas e os requisitos mínimos dos centros
- Lei 9/1992, de 24 de xullo, de educación e promoción de adultos. DOG 6 agosto 1992

- Orde do 11 de xuño de 2010 pola que se autorizan as ensinanzas de educación para persoas adultas, nas modalidades presencial e a distancia, en centros específicos de educación e promoción de adultos e institutos de educación secundaria dependentes da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria. DOG 21 de junio de 2010
- Circular 4/2019 da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación educativa, pola que se ditan Instrucións sobre a organización e o funcionamento dos centros EPA e dos institutos de educación secundaria que impartan ensinanzas básicas de educación para persoas adultas polas modalidades presencial e a distancia no curso 2019/2020.

PROGRAMACIÓN EBI-I

1 PROGRAMACIÓN ÁMBITO DA COMUNICACIÓN.

1.1 OBXECTIVOS XERAIS.

As ensinanzas básicas iniciais (EBI) contribuirán a desenvolver nos adultos as capacidades que lles permitan:

1.1.a Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

1.1.b Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentidocrítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

1.1.c Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.

1.1.d Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.

1.1.e Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

1.1.f Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

1.1.g Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

1.1.h Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

1.1.i Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

1.1.j Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

1.1.k Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

1.1.l Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

1.1.m Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

1.1.n Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

1.1.o Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

1.2 OBXECTIVOS DO ÁMBITO DA COMUNICACIÓN.

- 1 Participar en situacións de comunicación dirixidas e espontáneas respetando as normas de comunicación nas distintas linguas do ámbito da comunicación.
- 2 Integrar e recoñecer a formación verbal e non verbal dos discursos orais.
- 3 Expresarse de forma oral satisfacendo as necesidades de comunicación en diferentes situacións.
- 4 Comprender as mensaxes orais e analizalas con sentido crítico.
- 5 Ampliar o vocabulario para lograr una expresión precisa utilizando o diccionario como recurso básico.
- 6 Comprender e memorizar diferentes tipos de textos orais e escritos.
- 7 Producir textos orais e sencillos relacionados co ámbito cotiá do alumno nas distintas linguas do ámbito da comunicación.
- 8 Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacions e experiencias de outras persoas.
- 9 Ler en voz alta e en silencio e comprender distintos tipos de textos acordes a sua idade.
- 10 Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diferente índole.
- 11 Utilizar as TIC de modo eficiente e responsable para a búsqueda de información.
- 12 Formular hipótesis sobre os contidos e a temática das unidades, e participar en situacións comunicativas relacionadas ca mesma.
- 13 Ler comprensivamente un texto narrativo ca pronunciación, ritmo e entonación adecuada e responder as actividades de comprensión lectora.

- 14 Coñecer o que é un dicionario, para qué sirven os distintos tipos de dicionarios e saber utilizalos.
- 15 Recoñecer os elementos que interveñen en todo acto comunicativo.
- 16 Recoñecer e utilizar adecuadamente as fórmulas de cortesía (saúdos, presentacións, despedidas).
- 17 Realizar búsquedas nunha enciclopedia en liña
- 18 Coñecer as regras de acentuación de diptongos e hiatos
- 19 Coñecer as diferentes linguas oficiais de España e as comunidades autónomas
- 20 Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso e valorar as diferenzas dialectais orais como elemento enriquecedor.
- 21 Aprender a subliñar, esquematizar e resumir a información relevante dun texto.
- 22 Coñecer e usar a biblioteca do centro e as bibliotecas virtuais, mostrando respecto polas súas normas de funcionamento.
- 23 Mostrar interese polo coidado da presentación dos textos escritos e valorar a escritura como instrumento de relación social e de obtención e comprensión da información.
- 24 Coñecer, de xeito xeral, as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural
- 25 Valorar e apreciar a literatura en xeral, e a galega en particular, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.

1.3 CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE.

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL I				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Bloque 1: Comunicación oral			
	B1.1. Situacións comunicativas, espontáneas ou dirixidas, utilizando un discurso ordenado, coherente e cunha entoación, pronunciación, ritmo e	B1.1. Coñecer basicamente código lingüístico verbal para comprender e correctamente mensaxes e escritas da vida estruturados e diferentes	B1.1.1. Comprende de maneira básica o código lingüístico.	• CCL
			B1.1.2. Utiliza os recursos lingüísticos non lingüísticos adecuados á intención comunicativa.	

<ul style="list-style-type: none"> • f • g • h • n 	vocabulario acordes acada situación.	comunicativas	B1.1.3. Comprende e expresa textos orais e escritos segundo a súa tipoloxía: narrativos, descritivos, expositivos, argumentativos, instrutivos, informativos e persuasivos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	B1.2. Audición e reprodución de textos de diversa tipoloxía textual.	on distintos tipos de interlocutores e diversas finalidades.	B1.1.4. Comprende a información esencial en mensaxes orais e escritas de contido diverso e uso habitual e extrae as ideas principais e secundarias eo sentido global do texto.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	B1.3. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.		B1.1.5. Utiliza a lingua oral e escrita con distinta finalidade e com form de s es o a comunicación en distintos ámbitos de uso.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL I				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
			B1.1.6. Transmite as ideas con claridade, orde, coherencia e corrección.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • b • g • n 	B1.4. Estratexias enormes sociolingüísticas para o intercambio comunicativo.	B1.2. Utilizar a linguaxe como ferramenta fundamental para identificar, expor e resolver situacións cotiás conforme a actitudes propias dunha sociedade democrática, con tolerancia, empatía e inspirando confianza e mostrando unha actitude construtiva, de respecto ás diferenzas, e sen prexuizos.	B1.2.1. Utiliza a lingua oral para expoñer de xeito ordenado e coherente o contido verbal que se quere transmitir segundo o tipo de interlocutor.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
			B1.2.2. Aplica as normas sociolingüísticas para o intercambio comunicativo: escoita activamente, espera a quenda de palabra, participa con respecto e utiliza normas de cortesía.	
			B1.2.3. Le información sobre feitos sociais procedente de diferentes medios.	<ul style="list-style-type: none"> • CLC • CMCT
			B1.2.4. Utiliza a linguaxe para relacionarse de modo positivo e resolver conflitos.	<ul style="list-style-type: none"> • CLC • CSC

			<p>B1.2.5. Realiza interpretacións persoais dos contidos dos medios de comunicación impresos, audiovisuais e dixitais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CD • CSC
--	--	--	--	---

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL I				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
			B1.2.6 Expresa oralmente os seus propios xuízos sobre os contidos das mensaxes recibidas, sobre temas cotiáns ou outros asuntos do seu interese, respectando os sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos demais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
• a	B1.5. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe. B1.6. Comentario	B1.3. Empregar a linguaxe para desenvolver capacidade de transformar as ideas en actos.	B1.3.1. Interpreta, valora a información e explícaa coa súa bagaxe lingüística.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
			B1.3.2. Verbaliza valoracións de si mesmo e do seu proceso de realización persoal con intencións de mellora e actitude de superación.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE

<ul style="list-style-type: none"> • e • h • n 	<p>oral e xuízo pers oal respectuoso.</p>		<p>B1.3.3. Explica oralmente procedementos para resolver diferentes tipos de problemas con iniciativa persoal.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE
			<p>B1.3.4. Posúe a habilidade lingüística para realizar negociación efectivas, para traballar en equipo e para exercer o liderado con sentido da responsabilidade.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL I				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
Bloque 2: Comunicación escrita				
<ul style="list-style-type: none"> • e • g • h 	<p>B2.1. Recursos gráficos na comunicación escrita. Consolidación do sistema de lectoescritura.</p>	<p>B2.1. Coñecer basicamente o código lingüístico verbal para expresar correctamente mensaxes escritas da cotiá, estruturada e adecuada a diferentes situacións comunicativas con distintos tipos de interlocutores e diversas finalidades.</p>	<p>B2.1.1. Elabora e presenta documentos escritos con limpeza, claridade, precisión e orde.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<p>B2.2. Composición de diferentes tipos de textos para expresar os propios coñecementos, vivencias e necesidades.</p> <p>B2.3. Expresión escrita de textos de diversa</p>		<p>B2.1.2 Aplicación das normas ortográficas, gramaticais, semánticas, discursivas e comunicativas adquiridas para lograr unha comunicación eficaz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

	<p>tipología con al texto claridad, precisión e corrección.</p> <p>B2.4. A presentación de documentos</p> <p>os: escrit caligrafía, e or de limpeza.</p>		
--	--	--	--

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL I				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
<ul style="list-style-type: none"> • d • e • g • i 	<p>B2.5. Lectura e reprodución de textos de diversa índole.</p> <p>B2.6 Estratexias para a comprensión escrita de textos breves e sinxelos lidos en voz alta e en silencio.</p> <p>B2.7. Identificación do sentido global do texto e das ideas principais e secundarias.</p> <p>B2.8. Valoración crítica das mensaxes e</p>	<p>B2.2. Utilizar a linguaxe básica dixital para desenvolver as diversas destrezas relacionadas co acceso á información, o procesamento e o seu uso para a comunicación tanto en contextos formais como non formais e informais.</p>	<p>B2.2.1. Recoñece unha linguaxe específica básica (icónica, visual e gráfica) para poder utilizar con eficacia as novas tecnoloxías.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CD
			<p>B2.2.2. Usa eficazmente as novas tecnoloxías mediante o emprego dunha linguaxe textual básica.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD
			<p>B2.2.3. Utiliza diversas aplicacións e recursos informáticos para obter información.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CD • CAA
			<p>B2.2.4. Utiliza programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CD • CAA

	valores transmitidos por un texto sinxelo.		B2.2.5. Escribe, en diferentes soportes informáticos, textos propios do ámbito da vida cotiá imitando modelos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD
Bloque 3: Coñecemento da lingua				
<ul style="list-style-type: none"> • e • f 	B3.1. Nor masortográficas básicas,as	B3.1. Utilizar a linguaxe para desenvolver os procesos	B3.1.1. Ordena pensamentos e ideas e elabora sinxelos esquemas e mapas	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL I				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
•g	normas xerais de acentuación e os signos de puntuación. B3.2. Relacións semánticas. Palabras sinónimas, antónimas e polisémicas. Campo semántico. B3.3. O abecedario e a orde alfabética. Consulta do dicionario para	mentais cognitivos e como un instrumento óptimo para iniciar, organizar e persistir na aprendizaxe e o enriquecemento persoal esocial.	mentais.	
			B3.1.2. Manexa de forma efectiva o dicionario para ampliar o seu vocabulario e expresarse con precisión e corrección.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
			B3.1.3. Utiliza a escritura para describir e explicar a súa representación do mundo.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
			B3.1.4. Emprega a linguaxe como fonte de información na práctica das estratexias de aprendizaxe, estudo e traballo.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
			B3.1.5. Recorre á lectura para obter información, para aprender a propia linguaxe porpracer.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC

	<p>resolverdúvidas.</p> <p>B3.4. Oración: concordancia suxeito e predicado.</p> <p>B3.5. Estratexias para a adquisición devocabulario.</p> <p>B3.6. Usos discursivos da linguaxe.</p>		<p>B3.1.6. Identifica e valora os coñecementos acadados e os que necesita adquirir para desenvolver competencias para a aprendizaxe permanente ao longo da vida.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSIEE
--	---	--	--	--

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL I				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
Bloque 4: Educación literaria				
	B4.1. Achegamento á literatura. Textos literarios e non literarios. B4.2. Lectura dramatizada e comentada de textos literarios significativo	B4.1. Comprender e interpretar a linguaxe que forma parte das manifestacións culturais ou artísticas e utilizala para expresar as propias ideas, pensamentos e sentimentos, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética.	B4.1.1. Goza coas artes escénicas e realiza apreciacións persoais compartíndoas con outras persoas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
			B4.1.2. Recoñece o valor da linguaxe musical e identifica os sentimentos que xera.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
			B4.1.3. Utiliza textos literarios sinxelos para gozar e enriquecerse culturalmente.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

<ul style="list-style-type: none"> • h • m • n 	s. B4.3. Comprensi ón, memorización e recitación de textos literarios. B4.4. A biblioteca: procura de información e lecer.		
		B4.1.4. Comprende e valora con actitude aberta e respectuosa e con espírito crítico as diferentes manifestacións culturais e artísticas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
		B4.1.5. Utiliza as diferentes manifestacións	

			<p>culturais e artísticas como fonte de enriquecimento e goce pessoal e considéraas parte da riqueza e patrimonio dos pobos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
--	--	--	--	--

1.4 CONTRIBUCIÓN DO ÁMBITO DA COMUNICACIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS.

Comunicación lingüística.

- Comprender o sentido dos textos escritos nas linguas do ámbito.
- Utilizar o coñecemento das estruturas lingüísticas, normas ortográficas e gramaticais para elaborar textos escritos.
- Manter conversacións en outras linguas sobre temas cotidiáns en distintos contextos.
- Producir textos escritos de diversa complexidade para seu uso en situacións cotiás ou de asignaturas diversas.
- Respetar as normas de comunicación en calquier contexto: turno de palabra, escoita atenta ao interlocutor...

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.

O desenvolvemento desta competencia nesta área permítenos utilizar, interpretar e expresar con claridade situacións cotiás contendo elementos matemáticos. Así mesmo, ofrece a posibilidade real de utilizar a actividade matemática en contextos variados para poder desenvolver así a utilización da linguaxe como instrumento para poder comunicarse e expresarse a diferentes niveis.

- Identificar e manipular con precisión elementos matemáticos (números, datos, elementos xeométricos...) en situacións cotiás.
- Comprometerse co uso responsable dos recursos naturais para promover un desenvolvemento sostible.

- Tomar conciencia dos cambios producidos polo home no contorno natural e as repercusións para a vida futura.
- Desenvolver e promover hábitos de vida saudable en canto á alimentación e ao exercicio físico.
- Xerar criterios persoais acerca da visión social sobre a estética do corpo humano fronte ao coidado saudable deste.

Competencia dixital.

- Utilizar as distintas canles de comunicación audiovisual para transmitir informacións diversas
- Comprender as mensaxes elaboradas en códigos diversos.
- Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.
- Actualizar o uso das novas tecnoloxías para mellorar o traballo e facilitar a vida diaria.
- Aplicar criterios éticos no uso das tecnoloxías.
- Empregar distintas fontes para a búsqueda de información.
- Seleccionar o uso das distintas fontes según sua fiabilidade
- Elaborar información propia derivada de información obtida a través de medios tecnolóxicos.
- Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.
- Actualizar o uso das novas tecnoloxías para mellorar o traballo e facilitar a vida diaria.

Conciencia e expresións culturais.

- Mostrar respecto cara ás obras máis importantes do patrimonio cultural a

nivel mundial.

- Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural.
- Expresar sentimentos e emocións dende códigos artísticos.
- Apreciar a beleza das expresións artísticas e no cotián.
- Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.
- Mostrar respecto cara as obras máis importantes do patrimonio cultural a nivel mundial.
- Valorar a interculturalidade como una fonte de riqueza persoal ecultural.
- Expresar sentimientos e emocións dende códigos artísticos.
- Apreciar a beleza das expresións artísticas.
- Elaborar traballos e presentacións con sentido estético

Competencias sociais e cívicas.

- Encontrar posibilidades no ámbito que outros non ven.
- Asumir riscos no desenvolvemento das tarefas ou proxectos.
- Actuar con responsabilidade social e sentido ético no traballo.
- Identificar as implicacións que ten vivir nun estado social e democrático de Dereito por una norma suprema chamada Constitución Española.
- Desenvolver a capacidade de diálogo cos demás en situacións de convivencia e traballo para a resolución de conflitos.
- Mostrar dispoñibilidade para a participación activa en ámbitos de participación establecidos.
- Aprender a comportarse dende o coñecemento dos distintos valores.
- Concebir na escala de valores propia e actuar conforme a ela.

Aprender a aprender.

- Identificar potencialidades persoais como aprendiz:
estilos de aprendizaxe, intelixencias múltiples, funcións executivas...
- Desenvolver as distintas intelixencias múltiples.
- Utilizar estratexias que favorezan a comprensión rigurosa dos contidos.
- Utilizar técnicas básicas de estudo que posibilitan a aprendizaxe:
resumes, memorizacións, esquemas...
- Compartir emocións, reflexións e opinións co resto de compañeiros.
- Desenvolver a súa creatividade a través da realización de textos orais e escritos.
- Realizar actividades a partir de fotografías e debuxos.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.

- Optimizar recursos persoais aproveitando as fortalezas.
- Xestionar o traballo de grupo coordinando tarefas e tempos.
- Crear novas e diverxentes posibilidades dende coñecementos previos do tema.
- Configurar unha visión de futuro realista e ambiciosa.
- Actuar con responsabilidade social e sentido ético no traballo.
- Seguir os pasos establecidos e tomar decisións sobre os pasos seguintes en función dos resultados intermedios.
- Avaliar a consecución de obxectivos de aprendizaxe.

1.5 ORIENTACIÓNS METODOLÓXICAS.

É importante que o equipo de profesionais de cada centro educativo adapte o currículo ás características do contexto de ensinanza e realice os axustes necesarios para garantir o éxito do alumnado nestas aprendizaxes que constitúen a base do currículo das ensinanzas iniciais.

As propostas de traballo, por tanto, deben estar centradas na implicación e participación activa do alumnado en diálogo co coñecemento. Deste xeito, adquirirá as competencias comunicativa e matemática necesarias para realizar as tarefas por iniciativa persoal e con autonomía. Para iso é fundamental que estean contextualizadas na realidade do alumnado e sexan adecuadas ás súas necesidades.

Esta concepción das tarefas, significativas e aplicables á vida das persoas adultas, implica realizar un achegamento multidisciplinar e global ao coñecemento, que debe conter múltiples estratexias de resolución de problemas en relación ás competencias clave da formación permanente. A proposta metodolóxica que máis se achega a este argumento didáctico e mellor responde ás necesidades dos diferentes estilos e niveis de competencia é o traballo por proxectos creativos, singulares e innovadores, especialmente se son emprendedores.

Os proxectos que se propoñan deben conter actividades sinxelas, claras, ordenadas e sistemáticas para facilitar a adquisición das habilidades fundamentais de estudo e traballo individual e cooperativo.

Os estándares de aprendizaxe propoñen coñecer, comprender e utilizar axeitadamente o código lingüístico verbal da lingua de acceso ao currículo e,

en menor grao, o dunha segunda lingua, así como códigos non verbais para procesar a información presentada en diferentes soportes e sistemas de representación, comunicarse con diferentes persoas en distintos contextos e con diversos fins, así como elaborar e expresar coñecemento.

Cómpre ter en conta que a linguaxe é unha ferramenta esencial para pensar e crear, establecer a ordenación de pensamentos e ideas, elaborar esquemas e representacións e utilizar as diferentes manifestacións culturais para enriquecerse, gozar e manter unha actitude de aceptación, tolerante e crítica cara a calquera manifestación que implique discriminación.

Outrosí, os estándares de aprendizaxe formulan a relación entre a información sobre situacións reais, os saberes académicos e os coñecementos matemáticos e, neste senso, especifican a interpretación e produción de información sobre aspectos cualitativos e cuantitativos da realidade, a análise, a relación e a expresión matemática de datos de uso cotián, mediante a asociación de conceptos, símbolos e representacións durante o proceso de razoamento lóxico matemático.

Neste senso, inclúen a realización de procesos de razoamento matemático ordenados e sistemáticos, así como a identificación da validez na resolución de problemas e o desenvolvemento de proxectos coa axuda das novas tecnoloxías.

ORGANIZACIÓN DO ESPAZO E AGRUPAMENTOS.

En función do momento e da necesidade, o alumnado traballará:

- Grandes grupos.
- Pequenos grupos.
- Parellas.

- Individualmente.

ORGANIZACIÓN DAS SESIÓNS.

A metodoloxía parte da necesidade do establecemento de tres momentos temporais diferenciados dentro de cada sesión didáctica.

- 1 Fase de **activación**: está orientada a captar a atención do alumno e que a través de distintas propostas se prepare para a aprendizaxe do contido correspondente.
- 2 Fase de **dinamización**: é o momento principal da sesión en que se producea interacción entre alumno-alumno, alumno-profesor.
- 3 Fase de **reflexión**: a sesión remata coa procura da vinculación entre o contido traballado e a realidade.

MATERIAIS E RECURSOS.

A continuación faremos referencia aos recursos empregados como medio para canalizar a acción docente durante o curso escolar.

- Uso das TIC.
- Aplicacións sinxelas que permitan realizar presentacións.
- Recursos audiovisuais, prioritariamente o uso de fotografías e vídeos sinxelos.
- Uso das actividades interactivas, animacións, vídeos, autoavaliacións, etc.
- Pantalla dixital, fichas, libros de lectura, biblioteca, libretas.
- Caderno de traballo, dicionarios, conexión a internet e revistas.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS.

Proposta de posibles actividades complementarias:

- Visitas a museos e institucións culturais.
- Conmemoracións sinaladas no calendario escolar.

1.6 TEMPORALIZACIÓN.

O desenvolvemento dos distintos contidos establecidos no currículo para o *Ámbito da Comunicación* levaranse a cabo ao longo do presente curso escolar nos distintos trimestres quedando secuenciados do seguinte modo:

1º TRIMESTRE 8-9-22 / 22-12-22	<i>Comunicación oral nas dúas linguas</i> <i>Comunicación escrita nas dúas linguas</i> <i>Coñecemento da lingua</i>
2º TRIMESTRE 9-1-23 / 30-3-23	<i>Comunicación oral nas dúas linguas</i> <i>Comunicación escrita nas dúas linguas</i> <i>Coñecemento da lingua</i>
3º TRIMESTRE 11-4-23 / 21-6-23	<i>Comunicación oral nas dúas linguas</i> <i>Comunicación escrita nas dúas linguas</i> <i>Coñecemento da lingua</i> <i>Educación literaria</i>

1.7 AVALIACIÓN

A avaliación do proceso de aprendizaxe do alumnado nesta etapa educativa será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas.

A avaliación será **continua**, xa que estará inmersa no proceso de ensino e aprendizaxe do alumnado, coa finalidade de detectar as dificultades no

momento en que se producen, analizar as causas e, desta maneira, adoptar as medidas necesarias que lle permitan ao alumnado mellorar o seu proceso de aprendizaxe e garantir a adquisición das competencias clave para continuar o proceso educativo.

A avaliación será **global**, pois referirase ás competencias clave e aos obxectivos da etapa e a aprendizaxe do alumnado no conxunto das áreas quea integran.

Os referentes serán os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe avaliados establecidos para cada un dos cursos e para todas as áreas. A avaliación do alumnado con necesidades educativas especiais terá como referente os criterios de avaliación establecidos nas propias adaptacións curriculares significativas

Avaliación inicial.

A avaliación inicial será levada a cabo a través da probas VIA (valoración inicial do adulto) ademais da observación sistemática por parte do profesorado a nivel individual e grupal.

Avaliación continua.

Probas escritas correspondentes as unidades propostas así como o traballo diario na aula. Igualmente tamén a través da observación diaria: valoración do traballo de cada día, instrumento moi utilizado para valorar hábitos e comportamentos desexables.

Instrumentos de cualificación e ponderación.

Estimamos oportuno asumir como válidos as porcentaxes seguintes:

40% traballo na aula

40% asistencia ao centro educativo

20% probas

2 ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA

2.1 OBXECTIVOS XERAIS .

Contribuirán a desenvolver as capacidades que lles permitan:

- a Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor.
- c Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade.
- e Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- f Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de

cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

- h Coñecer os aspectos fundamentais das Ciencias da Natureza, as Ciencias Sociais, a Xeografía, a Historia e a Cultura, con especial atención a aqueles relacionados e vinculados con Galicia.
- i Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das Tecnoloxías da Información e da Comunicación desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- l Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- m Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o dos outros, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- n Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- ñ) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións cos demais, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.
- o Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- p Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e sociedade galegas.

2.2 OBXECTIVOS DO ÁMBITO DE MATEMÁTICAS .

- 2.2.1 Formular problemas a partir doutros xa resoltos tendo en conta os datos ou situación dada.
- 2.2.2 Utilizar a resolución de problemas de forma eficaz tanto en procesos matemáticos coma en situacións da vida diaria, reflexionando sobre os distintos pasos a seguir, realizando os cálculos necesarios e aplicándoo como estratexia para afrontar calquera tipo de situación.
- 2.2.3 Realizar presentacións de datos ou informes que esbocen o resultado ou conclusión dos procesos de investigación.
- 2.2.4 Facer predicións baseándose en procedementos matemáticos a través da descrición, análise e elaboración de conclusións en contextos matemáticos aplicando o método científico.
- 2.2.5 Desenvolver habilidades persoais para afrontar as tarefas matemáticas evitando os bloqueos e inseguridades e reflexionando sobre as decisións que se deben tomar.
- 2.2.6 Manexar os recursos tecnolóxicos para afrontar os diferentes retos matemáticos que consideren en canto ao tratamento da información ou ao apoio ao proceso de adquisición dos coñecementos.
- 2.2.7 Utilizar distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais) en distintas situacións matemáticas.
- 2.2.8 Manexar as operacións básicas de cálculo e as súas propiedades na resolución de problemas, actividades ou situacións da vida real.
- 2.2.9 Desenvolver o cálculo mental como ferramenta de crecemento persoal e habilidade matemática.

- 2.2.10 Dominar o uso das distintas unidades de medida para comparar, transformar ou ordenar datos e para resolver problemas.
- 2.2.11 Utilizar a representación espacial, liñas, planos, simetría... para afondar no coñecemento de obxectos cotiáns.
- 2.2.12 Coñecer os distintos corpos xeométricos, as súas áreas e volumes para a comprensión e interpretación do ámbito.
- 2.2.13 Representar graficamente a información a través de táboas, gráficas, diagramas...
- 2.2.14 Facer estimacións sobre sucesos da vida real sobre a base de procedementos probabilísticos.
- 2.2.15 Escribir a descomposición polinómica dun número.

2.3 CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE.

ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA NIVEL I				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	Bloque 1: Números e operacións			
<ul style="list-style-type: none"> • e • j • l 	B1.1. Nome e grafía dos números.	B1.1. Comprender e expresarse en diferentes linguaxes empregando adecuadamente os números, os símbolos, as representacións e as expresións matemáticas.	B1.1.1. Entende e utiliza a grafía dos números arábigos e romanos en diferentes contextos de comunicación.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT
	B1.2. Números enteiros e decimais.		B1.1.2. Comprende e utiliza os símbolos matemáticos básicos para comunicarse en diferentes linguaxes.	
	B1.3. Números ordinais. B1.4. Numeración romana. B1.5. Sistema de numeración decimal.		B1.1.3. Interpreta e emprega expresións matemáticas utilizando diferentes sistemas de representación.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CMCCT

			B1.1.4. Relaciona a linguaxe matemática coa linguaxe da vida cotiá.	
			B1.1.5. Comprende e representa diferentes tipos de información cuantitativa.	• CMCCT
• e • j	B1.6. Operacións con números naturais.	B1.2. Aplicar o razoamento matemático e as súas ferramentas para describir,	B1.2.1. Realiza procesos de razoamento matemático ordenados e sistemáticos e identifica a súa validez.	

**ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA
NIVEL I**

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
		interpretar y predecir distintos fenómenos nos seus respectivos contextos interpretando os resultados matemáticos e valorando as solucións polo respecto dos datos e a súa veracidade.	B1.2.2. Analiza, relaciona e expresa datos matematicamente.	
			B1.2.3. Sintetiza a información e realiza as interpretacións necesarias para tomar decisións na resolución de problemas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CMCCT
			B1.2.4. Relaciona os coñecementos matemáticos con información sobre situacións reais.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT
			B1.2.5. Asocia conceptos, símbolos e representacións durante o proceso de razoamento lóxico matemático.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CMCCT
			B1.2.6. Utiliza a dedución para comprender problemas matemáticos, relacionar os datos, tomar decisións para operar e tirar conclusións sobre resultados.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

			<p>B1.2.7. Clasifica números, medidas, formas xeométricas e diferentes tipos de datos cuantitativos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT
--	--	--	--	---

**ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA
NIVEL I**

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
<ul style="list-style-type: none"> • e • j • p 	B1.7. Resolución de problemas da vida cotiá.	B1.3. Identificar, expor e resolver situacións da vida cotiá utilizando os números e as operacións.	B1.3.1. Resolve problemas dun xeito reflexivo, ordenado, sistemático e veraz.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSIEE
			B1.3.2. Le, escribe e ordena números enteiros e decimais interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT
			B1.3.3. Utiliza estratexias básicas de cálculo mental e realiza cálculos numéricos coas operacións de suma, resta, multiplicación e división.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CAA
			B1.3.4. Comprende o sistema de numeración decimal.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		B1.4. Empregar a competencia dixital para	B1.4.1. Utiliza a calculadora para realizar operacións básicas.	<ul style="list-style-type: none"> • CD

		resolver problemas matemáticos relacionados coa vida cotiá.	B1.4.2. Practica exercicios matemáticos con axuda dos recursos e aplicacións dixitais.	• CMCCT
--	--	---	--	---------

		B1.5. Seguir procesos reflexivos que implican	B1.5.1. Comprende enunciado de problemas.	• CCL
--	--	---	---	-------

**ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA
NIVEL I**

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
		planificación, supervisión e avaliación do resultado e do proceso e para resolver problemas.	B1.5.2. Analiza, relaciona e representa a información do problema.	<ul style="list-style-type: none">• CCL• CAA
			B1.5.3. Selecciona estratexias e procedementos adecuados para a resolución de problemas.	<ul style="list-style-type: none">• CAA• CMCCT
			B1.5.4. Realiza axustes durante a resolución de problemas para chegar a resolvelos.	
			B1.5.5. Valora os resultados obtidos e saca conclusións sobre eles.	<ul style="list-style-type: none">• CCL
Bloque 2: A medida. Estimación e cálculo de magnitudes				
.j	B2.1. Medidas de lonxitude, capacidade e masa. B2.2. Medidas de tempo.	B2.1. Identificar, formular e resolver situacións da vida cotiá utilizando os números, as operacións e as medidas	B2.1.1. Emprega unidades de medidas convencionais.	<ul style="list-style-type: none">• CMCCT
			B2.1.2. Realiza comparacións, equivalencias e transformacións de medidas dunha mesma magnitude.	<ul style="list-style-type: none">• CMCCT• CAA

	B2.3. Instrumentos de		B2.1.3. Seleccionaos instrumentos e	• CMCCT
--	-----------------------	--	-------------------------------------	---------

**ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA
NIVEL I**

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	medida. B2.4. Comparación, equivalencias e transformaci ões e medidas dunha mesma magnitude. B2.5. Sistema monetario. B2.6. Resolución de problemas de medida.		unidades de medida adecuados para realizar medicións de lonxitude, masa, capacidade e tempo en situacións reais.	
			B2.1.4. Coñece o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSIEE
Bloque 3: Xeometría				
• e	B3.1. Situación no espazo.	B3.1. Identificar, expor e resolver situacións da vida cotiá utilizando os números e a xeometría.	B3.1.1. Comprende e emprega representacións xeométricas durante a resolución de problemas.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT

<ul style="list-style-type: none"> • e • j • l 	<p>B3.2. Representación en plano.</p>	<p>B3.2. Emplear distintas habilidades e destrezas de pensamiento lógico matemático para comprender la realidad,</p>	<p>B3.2.1. Describe representaciones espaciales, tales como esbozos, croquis y planos sencillos teniendo en cuenta las necesidades y el punto de vista de otras personas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CMCCT
---	---------------------------------------	--	---	--

**ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA
NIVEL I**

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
		interpretala e expresala.	B3.2.2. Representa obxectos, espazos e percorridos. B3.2.3. Interpreta e elabora informacións referidas a situacións e movementos; por exemplo, seguir un percorrido dado e indicar unha dirección. B3.2.4. Rexistra información cuantificable utilizando recursos sinxelos para resolver problemas. B3.2.5. Comprende e analiza conceptos e elementos básicos de xeometría plana e volumétrica.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CD • CMCCT • CMCCT • CAA
☐ j ☐ i ☐ l	B3.3. Conce ptos básicos de xeometría.	B3.3. Comprender e utilizar a representación da información para interpretar e expresar aspectos básicos da sociedade, a economía e o mundo do traballo.	B3.3.1. Interpreta representacións gráficas de datos relativos ao contorno inmediato. B3.3.2. Rexistra información cuantificable utilizando recursos sinxelos de representación gráfica. B3.3.3. Comprende e emprega	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCEC • CMCCT • CD • CMCCT

			táboas e	
--	--	--	----------	--

**ÁMBITO DA COMPETENCIA
MATEMÁTICA NIVEL I**

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
			gráficos de uso habitual na vida cotiá.	• CSIEE
			B3.3.4. Entende e manexa mapas e planos.	• CMCCT
□e □h	B3.4 Forma planas s Polígonos e círculos.	B3.4. Desenvolver a capacidade de comprender e empreg as diferentes ar linguaxes artísticas, así como ada súa integración, empregando os elementos e a estrutur da ling a uaxe matemática.	B3.4.1. Recoñece e representa as figuras planas máis frecuentes e os seus elementos básicos.	• CMCCT
			B3.4.2. Recoñece manifestacións artísticas inspiradas na xeometría.	• CCEC
			B3.4.3 Elabora . representa cións de polígonos.	• CMCCT

2.4 CONTRIBUCIÓN DO ÁMBITO DE MATEMÁTICAS AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

Os contidos da área de Matemáticas oriéntanse de xeito prioritario a garantir o desenvolvemento da competencia matemática en todos e cada un dos seus aspectos. Esta competencia está presente na comprensión dos diferentes tipos de números e as súas operacións, así como na utilización de diversos contextos para a construción de novos coñecementos matemáticos; na facultade de desenvolver razoamentos, construíndo conceptos e avaliando a veracidade das ideas expresadas; na habilidade para identificar os distintos elementos matemáticos que se esconden tras un problema; tamén cando empregamos os medios para comunicar os resultados da actividade matemática ou cando utilizamos os coñecementos e as destrezas propias da área nas situacións que o requiran, tanto para obter conclusións coma para tomar decisións con confianza. É necesario remarcar, non obstante, que a contribución á competencia matemática se logra na medida que a aprendizaxe dos devanditos contidos vai dirixida precisamente á súa utilidade para enfrontarse ás múltiples ocasións nas que nenos e nenas empregan as matemáticas fóra da aula.

O desenvolvemento do pensamento matemático contribúe ás competencias básicas en ciencia e tecnoloxía porque fai posibles unha mellor comprensión e unha descrición máis axustada do contorno. En primeiro lugar, co desenvolvemento da visualización (concepción espacial), melloran a súa capacidade para facer construcións e manipular mentalmente figuras no plano e no espazo, o que lles será de grande utilidade no emprego de mapas,

planificación de rutas, diseño de planos, elaboración de debuxos, etc. En segundo lugar, a través da medida lógrase un mellor coñecemento da realidade e aumentanse as posibilidades de interactuar con ela e de transmitir informacións cada vez máis precisas sobre aspectos cuantificables do seu ámbito.

Por último, a destreza na utilización de representacións gráficas para interpretar a información achega unha ferramenta moi valiosa para coñecer e analizar mellor a realidade.

Os descritores que traballaremos fundamentalmente serán:

- Recoñecer a importancia da ciencia na nosa vida cotiá.
- Aplicar métodos científicos rigorosos para mellorar a comprensión da realidade circundante.
- Manexar os coñecementos sobre ciencia e tecnoloxía para solucionar problemas e comprender o que acontece a noso redor.
- Manexar a linguaxe matemática con precisión en calquera contexto.
- Identificar e manipular con precisión elementos matemáticos (números, datos, elementos xeométricos...) en situacións cotiás.
- Aplicar os coñecementos matemáticos para a resolución de situacións problemáticas en contextos reais e en calquera materia.
- Realizar argumentacións en calquera contexto con esquemas lóxico-matemáticos.
- Aplicar as estratexias de resolución de problemas a calquera situación problemática.

Competencia dixital

As Matemáticas contribúen á adquisición da competencia dixital en varios sentidos. Por unha parte porque proporcionan destrezas asociadas ao uso dos números, tales como a comparación, a aproximación ou as relacións entre as diferentes formas de expresalos, facilitando así a comprensión de informacións que incorporan cantidades ou medidas. Por outra parte, a través dos contidos do bloque cuxo nome é precisamente tratamento da información contribúese á utilización das linguaxes gráfica e estatística, esenciais para interpretar a información sobre a realidade. A iniciación ao uso de calculadoras e de ferramentas tecnolóxicas para facilitar a comprensión de contidos matemáticos está tamén unida ao desenvolvemento da competencia dixital.

Adestraremos os seguintes descritores:

- Elaborar e publicitar información propia derivada de información obtida através de medios tecnolóxicos.
- Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.
- Aplicar criterios éticos no uso das tecnoloxías.

Conciencia e expresións culturais

As Matemáticas contribúen á competencia Conciencia e expresións culturais desde a consideración do coñecemento matemático como contribución ao desenvolvemento cultural da humanidade. Así mesmo, o recoñecemento das relacións e formas xeométricas axuda na análise de determinadas producións artísticas, sendo capaz de utilizar os seus coñecementos matemáticos na creación das súas propias obras.

Os descritores que adestraremos nesta competencia son:

- Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural.
- Apreciar a beleza das expresións artísticas e no cotián

Competencias sociais e cívicas

Os contidos das Ciencias sociais (economía, climatoloxía, xeografía, poboación, produción, etc.) exprésanse en termos numéricos, gráficos, etc. Por exemplo, a interpretación de pirámides de poboación, de gráficos económicos sobre o valor das cousas e climogramas abórdanse desde a área de Matemáticas para desenvolver aspectos vinculados coa competencia social e cívica. A achega á competencia social e cívica adquire unha dimensión singular, a través do traballo en equipo se se aprende a aceptar outros puntos de vista distintos ao propio, en particular á hora de utilizar estratexias persoais de resolución de problemas.

Os indicadores desta competencia poden facilitar o adestramento de cada un dos descritores que enunciámos a continuación:

- Identificar as implicacións que ten vivir nun Estado social e democrático de dereito referendado por unha norma suprema chamada Constitución Española.
- Aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.
- Evidenciar preocupación polos máis desfavorecidos e respecto aos distintos ritmos e potencialidades.

Competencia en comunicación lingüística

Os contidos das matemáticas facilitan a comprensión e a expresión en diferentes linguaxes mediante os distintos sistemas de representación. Axudan a superar as dificultades e a resolver os problemas que xorden no acto comunicativo ao empregar as destrezas vinculadas co tratamento da información, a lectura multimodal e a produción de textos electrónicos.

Competencia aprender a aprender

A través do Ámbito matemático favorecerase un proceso reflexivo da aprendizaxe, ao axudaren a pensar antes de actuar, planificar, analizar o curso e o axuste do proceso, supervisar, consolidar a aplicación de plans axeitados ou modificar os que resultan incorrectos, así como avaliar o resultado e o proceso.

Competencia sentido de iniciativa e espírito emprendedor

O ámbito matemático ofrece tamén a posibilidade de adquirir as competencias indispensables para desenvolver a capacidade de análise, planificación, organización, xestión e toma de decisións; adaptación ao cambio e resolución de problemas; comunicación, presentación, representación e negociación efectivas; traballo individual e en equipo; o deseño e desenvolvemento de proxectos persoais, académicos e profesionais de forma creadora e imaxinativa; a participación, a capacidade de liderado e de delegación; o pensamento crítico e o sentido da responsabilidade; a autoconfianza, a avaliación e a autovaloración.

2.5 ORIENTACIÓNS METODOLÓXICAS.

É importante que o equipo de profesionais de cada centro educativo adapte o currículo ás características do contexto de ensinanza e realice os axustes necesarios para garantir o éxito do alumnado nestas aprendizaxes que constitúen a base do currículo das ensinanzas iniciais.

As propostas de traballo, por tanto, deben estar centradas na implicación e participación activa do alumnado en diálogo co coñecemento. Deste xeito, adquirirá as competencias comunicativa e matemática necesarias para realizar as tarefas por iniciativa persoal e con autonomía. Para iso é fundamental que estean contextualizadas na realidade do alumnado e sexan adecuadas ás súas necesidades.

Esta concepción das tarefas, significativas e aplicables á vida das persoas adultas, implica realizar un achegamento multidisciplinar e global ao coñecemento, que debe conter múltiples estratexias de resolución de problemas en relación ás competencias clave da formación permanente. A proposta metodolóxica que máis se achega a este argumento didáctico e mellor responde ás necesidades dos diferentes estilos e niveis de competencia é o traballo por proxectos creativos, singulares e innovadores, especialmente se son emprendedores.

Os proxectos que se propoñan deben conter actividades sinxelas, claras, ordenadas e sistemáticas para facilitar a adquisición das habilidades fundamentais de estudo e traballo individual e cooperativo.

ORGANIZACIÓN DO ESPAZO E AGRUPAMENTOS.

En función do momento e da necesidade, o alumnado traballará:

- Grandes grupos.
- Pequenos grupos.
- Parellas.
- Individualmente.

ORGANIZACIÓN DAS SESIÓNS.

A metodoloxía parte da necesidade do establecemento de tres momentos temporais diferenciados dentro de cada sesión didáctica.

- 1 Fase de **activación**: está orientada a captar a atención do alumno e que a través de distintas propostas se prepare para a aprendizaxe do contido correspondente.
- 2 Fase de **dinamización**: é o momento principal da sesión en que se produce a interacción entre alumno-alumno, alumno-profesor.
- 3 Fase de **reflexión**: a sesión remata coa procura da vinculación entre o contido traballado e a realidade.

MATERIAIS E RECURSOS.

A continuación faremos referencia aos recursos empregados como medio para canalizar a acción docente durante o curso escolar.

- Uso das TIC.
- Aplicacións sinxelas que permitan realizar presentacións.
- Recursos audiovisuais, prioritariamente o uso de fotografías e vídeos sinxelos.

- Uso das actividades interactivas, animacións, vídeos, autoavaliacións, etc.
- Pantalla dixital, fichas, libros de lectura, biblioteca, libretas.
- Caderno de traballo, dicionarios, conexión a internet e revistas.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS.

Proposta de posibles actividades complementarias:

- Visitas a museos e institucións culturais.
- Conmemoracións sinaladas no calendario escolar.

2.6 TEMPORALIZACIÓN.

O desenvolvemento dos distintos contidos establecidos no currículo para o *ámbito da competencia matemática* levaranse a cabo ao longo do presente curso escolar nos distintos trimestres quedando secuenciados do seguinte modo:

1º TRIMESTRE 8-9-22 / 22-12-22	<i>Números e operacións</i>
2º TRIMESTRE 9-1-23 / 30-3-23	<i>A medida. Estimación e cálculo de magnitudes</i>

3º TRIMESTRE 11-4-23 / 21-6-23	<i>A medida. Estimación e cálculo de magnitudes</i> <i>Xeometría</i>
--	---

2.7 AVALIACIÓN

A avaliación do proceso de aprendizaxe do alumnado nesta etapa educativa será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas.

A avaliación será **continua**, xa que estará inmersa no proceso de ensino e aprendizaxe do alumnado, coa finalidade de detectar as dificultades no momento en que se producen, analizar as causas e, desta maneira, adoptar as medidas necesarias que lle permitan ao alumnado mellorar o seu proceso de aprendizaxe e garantir a adquisición das competencias clave para continuar o proceso educativo.

A avaliación será **global**, pois referirase ás competencias clave e aos obxectivos da etapa e a aprendizaxe do alumnado no conxunto das áreas quea integran.

Os referentes serán os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe avaliáveis establecidos para cada un dos cursos e para todas as áreas. A avaliación do alumnado con necesidades educativas especiais terá como referente os criterios de avaliación establecidos nas propias adaptacións curriculares significativas.

Avaliación inicial.

A avaliación inicial será levada a cabo a través da probas VIA (valoración inicial do adulto) ademais da observación sistemática por parte do profesorado a nivel individual e grupal.

Avaliación continua.

Probas escritas correspondentes as unidades propostas así como o traballo diario na aula. Igualmente tamén a través da observación diaria: valoración do traballo de cada día, instrumento moi utilizado para valorar hábitos e comportamentos desexables.

Instrumentos de cualificación e ponderación.

Estimamos oportuno asumir como válidos as porcentaxes seguintes:

40% traballo na aula

40% asistencia ao centro educativo

20% probas

2.2.15.3 ÁMBITO DA CIENCIA, SOCIEDADE, TECNOLOXÍA E DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA PERSOAL

2.2.15.3.1 OBXECTIVOS XERAIS.

As ensinanzas básicas iniciais (EBI) contribuirán a desenvolver nos adultos as capacidades que lles permitan:

2.2.15.3.1.a Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

2.2.15.3.1.b Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

2.2.15.3.1.c Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.

2.2.15.3.1.d Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.

2.2.15.3.1.e Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

2.2.15.3.1.f Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

2.2.15.3.1.g Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

2.2.15.3.1.h Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

2.2.15.3.1.i Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

2.2.15.3.1.j Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

2.2.15.3.1.k Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

2.2.15.3.1.l Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

2.2.15.3.1.m Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

2.2.15.3.1.n Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

2.2.15.3.1.o Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

2.2.15.3.2 OBXECTIVOS DO ÁMBITO SOCIEDADE, TECNOLOXÍA E DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA PERSOAL

- 1 Coñecer o relevo de Galicia, os seus climas e hidrografía e localizalos no mapa.
- 2 Recoñecer a influencia do ser humano, discriminar as características dun espazo protexido e inferir a necesidade da súa conservación.
- 3 Utilizar diferentes fontes de información para a análise de feitos ou fenómenos e expresar e aprender os contidos das Ciencias Sociais.
- 4 Desenvolver valores como a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no traballo.
- 5 Utilizar e ver o traballo en grupo como fonte de crecemento persoal e social fomentando valores de tolerancia e respecto de ideas e opinións, e resolvendo conflitos por si sós.
- 6 Ter capacidade de creatividade para afrontar os problemas da vida propoñendo solucións emprendedoras.
- 7 Discriminar os distintos sectores económicos, as súas características, como se distribúe a poboación neles e as actividades que desenvolven.
- 8 Discernir a importancia de medios de comunicación, publicidade, comunicacións e transportes e o seu impacto na vida das persoas.

- 9 Valorar o coñecemento da economía e o valor do diñeiro vinculándoo a procesos persoais de austeridade e aforro.
- 10 O funcionamento e a organización dunha empresa identificando as súascaracterísticas principais.
- 11 Analizar a situación política de España a través do coñecemento da evolución das súas políticas e economía desde o século xix ata os nosos días.
13. Interiorizar os dereitos humanos e os valores distintivos da sociedadevalorando e respectando a súa aplicación.

3.3 CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE

ÁMBITO DA CIENCIA, SOCIEDADE, TECNOLOXÍA E DE DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA PERSOAL NIVEL I				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	Bloque 1: Saúde			
• m • o	B1.1. Deporte, descanso e hixiene postural. B1.2. Hixiene. B1.3. Nutrición. B1.4. Sexualidade.	B1.1. Valorar o efecto das accións persoais no contorno e melloralas para favorecer o benestar colectivo e contribuír á mellora do medioambiente.	B1.1.1. Elabora un plan semanal de hábitos saudables (sono, alimentación, hixiene e actividade física) e explica os seus beneficios.	• CCL • CMCCT
			B1.1.2. Recoñece as condutas que poñen en perigo a saúde e a calidade de vida das persoas e os grupos sociais explicando por que son prexudiciais e cales son os seus efectos.	
			B1.1.3. Valora positivamente e coida todos os elementos naturais do seu contorno.	• CSC
	B1.5 Consultas, revisións médicas e	B1.2. Actuar con autonomía, iniciativa	B1.2.1. Emprega adecuadamente os seus coñecementos de	

<ul style="list-style-type: none"> • e • o 	vacunación. B1.6 Prevención de drogodependencias.	persoal e responsabilidade para coidar a saúde.	primeiros auxilios.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT
			B1.2.2. Adquire hábitos saudables básicos, coñece as principais formas de prevención de enfermidades e accidentes	

ÁMBITO DA CIENCIA, SOCIEDADE, TECNOLOXÍA E DE DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA PERSOAL NIVEL I				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	B1.7 Primeiros auxilios.		e usa os recurso correctamente sanitariosdispoñibles.	
			B1.2.3. Identifica fontes potenciais de perigo e propón medidas para diminuílo ouevitalo.	<ul style="list-style-type: none">• CMCCT• CSIEE
Bloque 2: Ecosistemas e seres vivos				
<ul style="list-style-type: none">• e• f• k• l	B2.1. Ecosistemas. B2.2. Clasificación dos seresvivos. B2.3. Agricultura exardinaría. B2.4. Gandarí a, piscicultura e animais decompañía.	B2.1. Asociar eventos naturais e sociais coas súas causas e consecuencias.	B2.1.1. Coñece, describe e investigaacerca de diferentes ecosistemas.	<ul style="list-style-type: none">• CCL• CMCCT
			B2.1.2. Relaciona os tipos de agricultura, gandaría e piscicultura de Galicia e das diferentes comunidades de Españaatendendo ás características de cada unha delas.	<ul style="list-style-type: none">• CMCCT
		B2.2. Actuar con autonomía,iniciativa persoal	B2.2.1. Respecta e coida os ecosistemas e interacciona de maneira responsable co contorno.	<ul style="list-style-type: none">• CMCCT• CSC

			B2.2.2. Clasifica e recicla adecuadamente	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT
--	--	--	---	---

ÁMBITO DA CIENCIA, SOCIEDADE, TECNOLOXÍA E DE DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA PERSOAL NIVEL I				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			os diferentes tipos de refugallos.	
			B2.2.3. Identifica produtos susceptibles deser reciclados.	<ul style="list-style-type: none">• CMCCT• CSC
			B2.2.4. Coñece e explica as consecuencias da sobreexplotación dos recursos naturais.	<ul style="list-style-type: none">• CCL• CMCCT
			B2.2.5. Comprende e é quen de explicar os beneficios da reciclaxe e a importancia dun desenvolvemento sostible.	<ul style="list-style-type: none">• CMCCT
Bloque 3: O noso Universo				
<ul style="list-style-type: none">• e• l	B3.1. Sistema solar. Estrelas. Planeta s. Satélites.	B3.1. Recoñecer e localizar os elementos principais do sistema solar, recoñecendo as súas características principais.	B3.1.1. Coñece, representa e explica a organización do sistema solar.	<ul style="list-style-type: none">• CCL• CMCCT
	B3.2. A Terra. Características.		B3.1.2. Interpreta adecuadame distint representaci ntedo as óns siste solar. ma	<ul style="list-style-type: none">• CMCCT
	B3.4. Movementos da Terra e as súas		B3.1.3. Comprende e expresa aimportancia dos corpos celestes do	<ul style="list-style-type: none">• CCL

ÁMBITO DA CIENCIA, SOCIEDADE, TECNOLOXÍA E DE DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA PERSOAL NIVEL I				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	consecuencias. B3.5. A Lúa: as fases lunares. Os eclipses.		universo, os seus movementos relativos aos seus efectos.	
Bloque 4: Xeografía física, humana, política e económica				
• e • i	B4.1. Xeografía de Galicia.	B4.1. Comprender a xeografía física e humana, a organización social, política e económica do mundo ao longo da historia e expoñela empregando o vocabulario axeitado e argumentando de forma coherente.	B4.1.1. Expresa verbalmente os seus coñecementos sobre xeografía física e humana, política, economía e a sociedade (especialmente de Galicia).	• CCL
• l	B4.2. Diferentes tipos de mapas.		B4.2.1. Interpreta mapas de grao básico.	• CMCCT
	B4.3. Recursos naturais. Sectores		B4.2.2. Manexa o globo terráqueo e sitúa distintos lugares.	

• m	económicos. B4.4. Organización social do ser humano. Poboación. B4.5. Formas de goberno.	B4.2. Comprender e interpretar mapas sinxelos.	B4.2.3. Elabora e interpreta gráficos e táboas sinxelas que ofrecen información sobre a xeografía física, humana, política económica.	• CAA
			B4.2.4. Ordena feitos históricos, aspectos xeográficos e datos sociais, políticos e	• CSC

ÁMBITO DA CIENCIA, SOCIEDADE, TECNOLOXÍA E DE DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA PERSOAL NIVEL I				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
			económicos.	
<ul style="list-style-type: none"> • b • d • f • o 	B4.6. Dereitos e deberes universais. B4.7. Consumo. Publicidade. B4.8. Educación viaria.	B4.3. Tomar conciencia e comprender os valores que leva implícitos o benestar individual e colectivo e implicarse e participar en todos os ámbitos da vida, de acordo con ditos valores.	B4.3.1. Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos en relación aos valores democráticos e aos dereitos humanos universalmente compartidos e actúa en consecuencia.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC
			B4.3.2. Interactúa de acordo coas normas socialmente establecidas e propón estratexias para resolver conflitos de forma construtiva.	
			B4.3.3. Coñece as diferentes características dos asentamentos humanos e as organizacións	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC

			s básicas.	sociais
			B4.3.4. Participa adecuada e activamente en diferentes organizacións sociais: familia, concello, comunidade, país, etc.	• CSIEE
			B4.3.5. Valora a importancia de coidar	• CSC
			o	

ÁMBITO DA CIENCIA, SOCIEDADE, TECNOLOXÍA E DE DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA PERSOAL NIVEL I				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
			ambiente e deduce as consecuencias denon facelo.	
			B4.3.6. Exerce un consumo responsable valorando os beneficios que aporta á sociedade.	
			B4.3.7. Comprende os riscos viarios e asume as consecuencias legais e sociais do seu incumprimento.	
Bloque 5 : Perspectiva histórica				
<ul style="list-style-type: none">• c• d	B5.1. Tempo histórico. Liña cronolóxica. B5.2. Etapas	B5.1. Apreciar a diversidade cultural e o diálogo entre culturas e sociedades cun espírito aberto e solidario,	B5.1.1. Valora os restos arqueolóxicos como fonte de información para coñecer formas de vida de diferentes épocahistóricas.	<ul style="list-style-type: none">• CMCCT• CCEC

• m	históricas. B5.3. Fitos históricos da humanidade.	considerándoas fontes enriquecedoras para a nossa sociedade.	B5.1.2. Descreve as diferenças de direitos e deveres segundo o tipo de sociedade e cultura.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC
			B5.1.3. Identifica e descreve formas de	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

ÁMBITO DA CIENCIA, SOCIEDADE, TECNOLOXÍA E DE DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA PERSOAL NIVEL I				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			goberno en diversas culturas.	
			B5.1.4. Manifesta interese pola participación na vida cultural e por contribuír á conservación do patrimonio cultural e artístico.	<ul style="list-style-type: none">CCEC
			B5.1.5. Coñece as distintas etapas da historia, identificando exemplos de feitos relevantes en cada unha delas.	<ul style="list-style-type: none">CSC
Bloque 6: Tecnoloxía				
<ul style="list-style-type: none">efi	B6.1. Compoñentes dun ordenador. B6.2. Programas	B6.1. Utilizar os dispositivos electrónicos máis comúns para procurar información e poder resolver problemas básicos da vida cotiá, con	B6.1.1. Utiliza os dispositivos e programas informáticos adecuados para elaborar e gardar documentos, así como para realizar procura sinxela na Internet.	<ul style="list-style-type: none">CDCAA

• I	informáticos. B6.3. Telefonía móbil.	actitude crítica para avaliar a fiabilidade das fontes.	B6.1.2. Manexa con soltura as principais funcións dun teléfono móbil para tarefas rutinarias elementais.	• CD
			B6.1.3. Emprega software sinxelo para adquirir coñecementos sobre ciencias	• CMCCT • CAA

ÁMBITO DA CIENCIA, SOCIEDADE, TECNOLOXÍA E DE DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA PERSOAL NIVEL I				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			naturais e sociais.	
			B6.1.4 Comparte contido dixital a través de dispositivos electrónicos.	<ul style="list-style-type: none">• CD• CSIEE
			B6.1.5 Axuiza a fiabilidade e seguridade das diferentes fontes de información.	<ul style="list-style-type: none">• CD
Bloque 7: Intelixencia emocional				
	B7.1. Autocoñecemento. Aceptación da imaxe persoal. B7.2. Análise de valores persoais.	B7.1. Empregar a lingua para mellorar o coñecemento dun mesmo a través do diálogo interno e a metacognición, así como para relacionarse	B7.1.1. Recoñece sentimentos propios e alos, identificando as emocións básicas.	<ul style="list-style-type: none">• CSC
			B7.1.2. Expón de maneira coherente emocións, pensamentos,	<ul style="list-style-type: none">• CCL

<ul style="list-style-type: none"> • b • n 	B7.3. Autocontrol. Expresión emocional e argumentación de ideas. B7.4. Definición de metas. Satisfacción persoal. B7.5. Comunicación non	socialmente e coñecer o funcionamento da sociedade.	experiencias e ideas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
			B7.1.3. Emprega a linguaxe interna para autocontrolarse e regular a súa condutade acordo ás normas sociais establecidas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
			B7.1.4. Describe oralmente diferentes persoas, subliñando as súas	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

ÁMBITO DA CIENCIA, SOCIEDADE, TECNOLOXÍA E DE DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA PERSOAL NIVEL I				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	verbal e paralinguaxe. B7.6. Escoita activa. B7.7. Habilidades para o diálogo.		características positivas, sen caer no uso de prexuízos e estereotipos.	
			B7.1.5. Respecta as quendas de palabra, escoita e valora as achegas dos demais nas conversas.	• CSC
			B7.1.6. Identifica e describe as súas características e destrezas persoais en relación cun proxecto profesional.	• CSIEE
			B7.1.7. Comprende, interpreta e expresa información sobre a participación social, calidade de vida e iniciativa persoal e laboral.	• CCL • CSIEE
• a	B7.8 Valoración da diversidade humana.	B7.2. Valorar as propias capacidades positivamente, identificar	B7.2.1. Verbaliza a autovaloración, expresando puntos fortes e aspectos a mellorar.	• CCL • CSC

• e		fortalezas e aspectos susceptibles de mellora, proporse metas realistas que faciliten a automotivación, valorar a formación como fonte de entretemento e	B7.2.2. Deseña e expón plans persoais acurto e longo prazo.	• CSIEE
			B7.2.3. Identifica intereses enecesidades	• CCEC

ÁMBITO DA CIENCIA, SOCIEDADE, TECNOLOXÍA E DE DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA PERSOAL NIVEL I				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		desenvolvemento persoal xestionar os propios para adecuar os diarios ás metas persoais.	persoais e selecciona actividades que lle permitan satisfacerlos no seu tempo de lecer.	
			B7.2.4 Busca actividades alternativas á educación regrada que permitan mellorar a súa formación.	<ul style="list-style-type: none">CAA
Bloque 8: Iniciativa persoal				
<ul style="list-style-type: none">ae	B8.1. Desafíos persoais e emprendemento.	B8.1. Valorar a imaxe persoal de maneira axustada a tolerante, desenvolver habilidades de busca de emprego, coñecer os	B8.1.1. Realiza descrições orais axustadas de simesmo.	<ul style="list-style-type: none">CCL
	B8.2. Proxecto		B8.1.2. Analiza ofertas de traballo detectando	<ul style="list-style-type: none">CCLCD

<ul style="list-style-type: none"> • f • p 	profesional.	dereitos	aspectos importantes.	
	B8.3. Busca de emprego. Oficinas e servizos información.	laborais básicos, ofertas de emprego e calidades e que axudan a manter emprego de calidade.	B8.1.3. Avalía con criterio propio seccións de diferentes programas políticos, analizando os proles e os contras.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCEC

3.4 CONTRIBUCIÓN DO ÁMBITO AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

- Manexar a linguaxe matemática con precisión en calquera contexto.
- Aplicar os coñecementos matemáticos para a resolución de situacións problemáticas en contextos reais e en calquera materia.
- Realizar argumentacións en calquera contexto con esquemas lóxico-matemáticos.
- Identificar e manipular con precisión elementos matemáticos (números, datos, elementos xeométricos...) en situacións cotiás.

Comunicación lingüística

- Utilizar o coñecemento das estruturas lingüísticas, normas ortográficas e gramaticais para elaborar textos escritos.
- Utilizar os coñecementos sobre a lingua para buscar información e ler textos en calquera situación.
- Producir textos escritos de diversa complexidade para o seu uso en situacións cotiás ou de materias diversas.
- Expresar oralmente, de xeito ordenado e claro, calquera tipo de información.

Competencia dixital

- Elaborar e publicitar información propia derivada de información obtida através de medios tecnolóxicos.

- Aplicar criterios éticos no uso das tecnoloxías.
- Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.

Conciencia e expresións culturais

- Apreciar os valores culturais do patrimonio natural e da evolución do pensamento científico.
- Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.
- Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural.

Competencias sociais e cívicas

- Coñecer e aplicar dereitos e deberes da convivencia cidadá no contextoda escola.
- Identificar as implicacións que ten vivir nun Estado social e democrático de dereito referendado por unha norma suprema chamada Constitución española.
- Desenvolver capacidade de diálogo cos demais en situacións de convivencia e traballo e para a resolución de conflitos.
- Mostrar dispoñibilidade para a participación activa en ámbitos de participación establecidos.
- Recoñecer riqueza na diversidade de opinións e ideas.
- Aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.

Sentido da iniciativa e espírito emprendedor

- Asumir as responsabilidades encomendadas e dar conta delas.
- Contaxiar entusiasmo pola tarefa e confianza nas posibilidades de acadar

obxectivos.

- Atopar posibilidades no medio que outros non aprecian.
- Asumir riscos no desenvolvemento das tarefas ou dos proxectos.
- Actuar con responsabilidade social e sentido ético no traballo.

Aprender a aprender

- Identificar potencialidades persoais como aprendiz: estilos de aprendizaxe, intelixencias múltiples, funcións executivas...
- Desenvolver as distintas intelixencias múltiples.
- Desenvolver estratexias que favorezan a comprensión rigorosa dos contidos.
- Seguir os pasos establecidos e tomar decisións sobre os pasos seguintes en función dos resultados intermedios.
- Tomar conciencia dos procesos de aprendizaxe.

3.5 ORIENTACIÓNS METODOLÓXICAS.

É importante que o equipo de profesionais de cada centro educativo adapte o currículo ás características do contexto de ensinanza e realice os axustes necesarios para garantir o éxito do alumnado nestas aprendizaxes que constitúen a base do currículo das ensinanzas iniciais.

As propostas de traballo, por tanto, deben estar centradas na implicación e participación activa do alumnado en diálogo co coñecemento. Deste xeito, adquirirá as competencias comunicativa e matemática necesarias para realizar as tarefas por iniciativa persoal e con autonomía. Para iso é fundamental que

estean contextualizadas na realidade do alumnado e sexan adecuadas ás súas necesidades.

Esta concepción das tarefas, significativas e aplicables á vida das persoas adultas, implica realizar un achegamento multidisciplinar e global ao coñecemento, que debe conter múltiples estratexias de resolución de problemas en relación ás competencias clave da formación permanente. A proposta metodolóxica que máis se achega a este argumento didáctico e mellor responde ás necesidades dos diferentes estilos e niveis de competencia é o traballo por proxectos creativos, singulares e innovadores, especialmente se son emprendedores.

Os proxectos que se propoñan deben conter actividades sinxelas, claras, ordenadas e sistemáticas para facilitar a adquisición das habilidades fundamentais de estudo e traballo individual e cooperativo.

ORGANIZACIÓN DO ESPAZO E AGRUPAMENTOS.

En función do momento e da necesidade, o alumnado traballará:

- Grandes grupos.
- Pequenos grupos.
- Parellas.
- Individualmente.

ORGANIZACIÓN DAS SESIÓNS.

A metodoloxía parte da necesidade do establecemento de tres momentos temporais diferenciados dentro de cada sesión didáctica.

1 Fase de **activación**: está orientada a captar a atención do alumno e que a

través de distintas propostas se prepare para a aprendizaxe do contido correspondente.

- 2 Fase de **dinamización**: é o momento principal da sesión en que se produce a interacción entre alumno-alumno, alumno-profesor.
- 3 Fase de **reflexión**: a sesión remata coa procura da vinculación entre o contido traballado e a realidade.

MATERIAIS E RECURSOS.

A continuación faremos referencia aos recursos empregados como medio para canalizar a acción docente durante o curso escolar.

- Uso das TIC.
- Aplicacións sinxelas que permitan realizar presentacións.
- Recursos audiovisuais, prioritariamente o uso de fotografías e vídeos sinxelos.
- Uso das actividades interactivas, animacións, vídeos, autoavaliacións, etc.
- Pantalla dixital, fichas, libros de lectura, biblioteca, libretas.
- Caderno de traballo, dicionarios, conexión a internet e revistas.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS.

Proposta de posibles actividades complementarias:

- Visitas a museos e institucións culturais.
- Conmemoracións sinaladas no calendario escolar.

3.6 TEMPORALIZACIÓN.

O desenvolvemento dos distintos contidos establecidos no currículo para o ámbito *da ciencia, sociedade, tecnoloxía e de desenvolvemento e iniciativa persoal* levaranse a cabo ao longo do presente curso escolar nos distintos trimestres quedando secuenciados do seguinte modo:

<p>1º TRIMESTRE</p> <p>8-9-22 / 2-12-22</p>	<p><i>Bloque 1 - Saúde</i></p> <p><i>Bloque 2 – Ecosistemas e seres vivos</i></p> <p><i>Bloque 3- O noso universo</i></p>
<p>2º TRIMESTRE</p> <p>9-1-23 / 30-3-23</p>	<p><i>Bloque 4- Xeografía física,humana, política e económica</i></p> <p><i>Bloque 5- Perspectiva histórica</i></p> <p><i>Bloque 6- Tecnoloxía</i></p>
<p>3º TRIMESTRE</p> <p>11-4-23 / 21-6-23</p>	<p><i>Bloque 7- Intelixencia emocional</i></p> <p><i>Bloque 8- Iniciativa persoal</i></p>

3.7 AVALIACIÓN.

A avaliación do proceso de aprendizaxe do alumnado nesta etapa educativa será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas.

A avaliación será **continua**, xa que estará inmersa no proceso de ensino e

aprendizaxe do alumnado, coa finalidade de detectar as dificultades no momento en que se producen, analizar as causas e, desta maneira, adoptar as medidas necesarias que lle permitan ao alumnado mellorar o seu proceso de aprendizaxe e garantir a adquisición das competencias clave para continuar o proceso educativo.

A avaliación será **global**, pois referirase ás competencias clave e aos obxectivos da etapa e a aprendizaxe do alumnado no conxunto das áreas quea integran. Os referentes serán os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe avaliados establecidos para cada un dos cursos e para todas as áreas. A avaliación do alumnado con necesidades educativas especiais terá como referente os criterios de avaliación establecidos nas propias adaptacións curriculares significativas.

Avaliación inicial.

A avaliación inicial será levada a cabo a través da probas VIA (valoración inicial do adulto) ademais da observación sistemática por parte do profesorado a nivel individual e grupal.

Avaliación continua.

Probas escritas correspondentes as unidades propostas así como o traballo diario na aula. Igualmente tamén a través da observación diaria: valoración do traballo de cada día, instrumento moi utilizado para valorar hábitos e comportamentos desexables.

Instrumentos de cualificación e ponderación.

Estimamos oportuno asumir como válidos as porcentaxes seguintes:

40% traballo na aula

40% asistencia ao centro educativo

20% probas

PROGRAMACIÓN EBI-II

1 ÁMBITO DA COMUNICACIÓN

1.1 OBXECTIVOS XERAIS.

As ensinanzas básicas iniciais (EBI) contribuirán a desenvolver nos adultos as capacidades que lles permitan:

1.1.a Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

1.1.b Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

1.1.c Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.

1.1.d Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.

1.1.e Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

1.1.f Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

1.1.g Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

1.1.h Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

1.1.i Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

1.1.j Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

1.1.k Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

1.1.l Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

1.1.m Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

1.1.n Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

1.1.o Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

1.2 OBXECTIVOS DO ÁMBITO DA COMUNICACIÓN.

- Participar en situacións de comunicación dirixidas e espontáneas respetando as normas de comunicación nas distintas linguas do ámbito da comunicación.
- Integrar e recoñecer a formación verbal e non verbal dos discursos orais.
- Expresarse de forma oral satisfacendo as necesidades de comunicación en diferentes situacións.
- Comprender as mensaxes orais e analizalas con sentido crítico.
- Ampliar o vocabulario para lograr una expresión precisa utilizando o diccionario como recurso básico.
- Comprender e memorizar diferentes tipos de textos orais e escritos.
- Producir textos orais e sencillos relacionados co ámbito cotiá do alumno nas distintas linguas do ámbito da comunicación.
- Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacions e experiencias de outras persoas.
- Ler en voz alta e en silencio e comprender distintos tipos de textos

acordes a sua idade.

- Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diferente índole.
- Utilizar as TIC de modo eficiente e responsable para a búsqueda de información.
- Formular hipótesis sobre os contidos e a temática das unidades, e participar en situacións comunicativas relacionadas ca mesma.
- Ler comprensivamente un texto narrativo ca pronunciación, ritmo e entonación adecuada e responder as actividades de comprensión lectora.
- Coñecer o que é un diccionario, para qué sirven os distintos tipos de diccionarios e saber utilizalos.
- Recoñecer os elementos que interveñen en todo acto comunicativo.
- Recoñecer e utilizar adecuadamente as fórmulas de cortesía (saúdos, presentacións, despedidas).
- Realizar búsquedas nunha enciclopedia en línea
- Coñecer as regras de acentuación de diptongos e hiatos
- Coñecer as diferentes linguas oficiais de España e as comunidades autónomas
- Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso e valorar as diferenzas dialectais orais como elemento enriquecedor.
- Aprender a subliñar, esquematizar e resumir a información relevante dun texto.
- Coñecer e usar a biblioteca do centro e as bibliotecas virtuais, mostrando respecto polas súas normas de funcionamento.
- Mostrar interese polo coidado da presentación dos textos escritos e

valorar a escritura como instrumento de relación social e de obtención e comprensión da información.

- Coñecer, de xeito xeral, as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural
- Valorar e apreciar a literatura en xeral, e a galega en particular, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.
- escoitar e comprender vocabulario básico da Lingua estranxeira.

1.3 CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE.

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II				
MÓDULO I: A TERRA				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Bloque I: Comunicación oral			
• g	B1.1. Elementos característicos da comunicación: tipo de interlocutores, momento e lugar da comunicación.	B1.1. Identificar os elementos constitutivos de todo acto de comunicación.	B1.1.1. Identifica os elementos constitutivos do acto de comunicación.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • f • g 	B1.2. Os medios de comunicación: variedade e características.	B1.2. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	B1.2.1. Utiliza axeitadamente os medios de comunicación de masas impresos, audiovisuais e dixitais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • f • g • i 	B1.3. Distintas situacións de comunicación e formas adecuadas a cada unha delas.	B1.3. Recoñecer situacións distintas de comunicación: diálogos, exposicións orais, uso das tecnoloxías da información e a comunicación.	B1.3.1. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: diálogos, exposicións orais, con axuda, cando sexa necesario, das tecnoloxías da información e da comunicación	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • f • g 	B1.4. Lectura e comentario de noticias	B1.4. Ler e comentar noticias procedentes dos medios	B1.4.1. Identifica as ideas xerais en reportaxes audiovisual sobre temas do	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD

		de		
--	--	----	--	--

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO I: A TERRA

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
• h	de prensa en papel ou na rede. Comentario de programas de radio e televisión.	comunicación.	seu interese. B1.4.2. Diferenza entre información e publicidade.	• CAA
• f • g	B1.5. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	B1.5. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala nas producións propias.	B1.5.1. Expresa ideas, opinións e sentimentos con claridade. B1.5.2.. Integra recursos verbais e non verbais para comunicarse nas interaccións orais, dándolle valor complementario a estes. B1.5.3. Responde a preguntas correspondentes á comprensión. B1.5.4. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume axeitados. B1.5.5. Utiliza o vocabulario axeitado.	• CCL • CSC • CCL • CAA • CSC • CCL • CCL • CSC • CCL

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO I: A TERRA

Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
			B1.5.6. Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.	<ul style="list-style-type: none"> CAA
<ul style="list-style-type: none"> f g h 	B1.6. Estratexias para a utilización da linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar e preguntar.	B1.6. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar e preguntar.	B1.6.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSIEE
	B1.7. Interese e gusto por participar en situacións de comunicación oral cun discurso organizado.	B1.7. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando a quenda de palabra e a intervención dos e das demais.	B1.7.1. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC

• b	B1.8. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.8. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.8.1. Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
-----	---	---	---	--

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO I: A TERRA

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	Bloque 2: Comunicación escrita			
<ul style="list-style-type: none"> f g 	B2.1. Lectura de distintos tipos de texto: notas, folletos, cartas, anuncios, refráns, poemas.	B2.1. Ler silencio e en voz alta diferentes textos sinxelos relacionados co módulo.	B2.1.1. Le en silencio e en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos sinxelos.	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	B2.2. Técnicas de comprensión lectora: título, palabras clave, ideas principais e secundarias. Iniciación na técnica do subliñado.	B2.2. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos escritos.	B2.2.1. Comprende de forma global a información xeral de textos escritos de uso habitual e identifica o tema.	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
			B2.2.2. Selecciona as ideas principais e secundarias.	
			B2.2.3. Anticipa o contido de textos polo título e palabras clave.	

	<p>B2.3. Producción de textos para comunicar conocimientos,</p>	<p>B2.3. Producir textos sinxelos sobre coñecementos, experiencias e necesidades</p>	<p>B2.3.1. Escribe en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá ou social: cartas, solicitudes, descrições,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD
--	---	--	--	---

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO I: A TERRA

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	experiencias e necesidades.	seguindo un modelo.	instrucións, receitas, anécdotas	
			B2.3.2. Utiliza de forma correcta os signos de puntuación, as normas ortográficas e gramaticais propias do módulo e aplícaa á escritura de textos significativos sinxelos e seguindo modelos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • e • f • g 	B2.4. Utilización de estratexias para a produción de textos: planificación, función, textualización, revisión.	B2.4. Planificar diferentes tipos de textos atendendo ó seu formato e funcionalidade.	B2.4.1 Planifica a escritura de textos sinxelos en diferentes soportes.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA

<ul style="list-style-type: none"> • e • g 	<p>B2.5. Aceptación e respecto das normas propias da escritura, da claridade, da limpeza e da orde nos escritos.</p>	<p>B2.5. Aceptar e respectar as regras ortográficas do módulo e as normas propias da presentación de documentos escritos.</p>	<p>B2.5.1. Elabora y presenta documentos escritos con limpeza, claridade, precisión e orde.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD
--	--	---	---	---

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO I: A TERRA

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
<ul style="list-style-type: none"> f g 	B2.6. Iniciación no uso dun procesador de textos para escribir, conservar e imprimir textos sinxelos no ordenador.	B2.6. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación de modo eficiente para presentar as súas producións.	B2.6.1. Usa con axuda as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir e presentar os textos.	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
<ul style="list-style-type: none"> b g 	B2.7. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B2.7. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuizos.	B2.7.1. Exprésase, por escrito, evitando unha linguaxe non respectuosa coas diferenzas.	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

	Bloque 3: Coñecemento e reflexión sobre a lingua			
• g	B3.1. O nome, o adxectivo e os determinantes. Xénero e número: diferenzas no xénero dos nomes e formación do plural entre galego e español.	B3.1. Recoñecemento de distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación: o nome e os determinantes.	B3.1.1. Distingue determinante, nome e adxectivo en palabras significativas.	• CCL
			B3.1.2. Clasifica e usa os tipos de nomes.	
			B3.1.3. Forma o xénero e o número dos	

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO I: A TERRA

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	Concordancia.		nomes en galego e en español.	
			B3.1.4. Manexa as diferentes clases de determinantes.	
			B3.1.5. Forma grupos nominais respectando as normas de concordancia.	
	B3.2. Características do adxectivo e graos.	B3.2. Recoñecer as características do adxectivo e os seus graos.	B3.2.1. Coñece as características do adxectivo e os seus graos.	
	B3.3. O verbo: definición.	B3.3. Recoñecer e expresar accións ou estados.	B3.3.1. Recoñece nun texto palabras que expresan accións ou estados.	
	B3.4. Normas básicas ortográficas. Signos de	B3.4. Aplicar os coñecementos gramáticos básicos sobre a estrutura da	B3.4.1. Aplica as regras básicas de ortografía: maiúsculas, punto, coma.	

	puntuación. A sílaba: sílaba tónica e átona. Ditongos e hiatos.	lingua: as regras de ortografía.	B3.4.2. Clasifica palabras polo número de sílabas.	
			B3.4.3. Discrimina sílaba tónica e	

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO I: A TERRA

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
			sílaba(s) átona(s).	
			B3.4.4. Identifica ditongos e hiatos.	
	B3.5. Acentua ción gráfica de palabras agudas, graves e esdrúxulas.	B3.5. Coñecer e respectar as normas de acentuación gráfica das palabras.	B3.5.1. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	
			B3.5.2. Aplica as normas de uso do tilno nos seus textos escritos.	
	B3.6. Reg ras ortográficas de uso do B e do H.	B3.6. Aplicar as regras ortográficas de uso do B e do H.	B3.6.1. Aplica as normas ortográficas de uso do B e do H.	
	B3.7. O dígrafo –NH.	B3.7. Recoñecer e utilizar o dígrafo NH en textos escritos en galego.	B3.7.1. Recoñece e utiliza o dígrafo NH en textos escritos en galego.	

	B3.8. Ortografía: uso dos signos de entoación e interrogación en	B3.8. Utilizar os signos de entoación e interrogación seguindo as normas ortográficas	B3.8.1. Utiliza os signos de entoación e interrogación segundo as normas ortográficas do galego e do español.	
--	--	---	---	--

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO I: A TERRA

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	galego e español.	do galego e do español.		
	B3.9. Realización deditados.	B3.9. Aplicar correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do módulo en textos ditados.	B3.9.1. Reproduce textos ditados con corrección.	
	B3.10. Prefixos e sufixos máis usuais. - Prefixos (in-, -híper-, -hipo, súper-, -bi-, -bio, des-, -sub...) e sufixos (-íño, -echo, -on, -ísimo, -ble, -ción, -azo).	B3.10. Recoñecer palabras nas que interveñen os prefixos e os sufixos estudados no módulo.	B3.10.1. Recoñece nas palabras dun texto prefixos e sufixos.	
	B3.11. O abecedario e a orde	B3.11. Recoñecer o alfabeto e iniciarse na orde alfabética	B3.11.1. Recoñece o alfabeto e iníciase na orde alfabética.	

	alfabét ica. Diferenzas entre o alfabeto galego e o español. O nome das	en galego e en español.	B3.11.2. Establece diferenzas entre o alfabeto galego e o español.	
--	---	-------------------------	--	--

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO I: A TERRA

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	letras en galego.		B3.11.3. Expresa o nome das letras en español e en galego.	
			B3.11.4. Valora a importancia do dominio da orde alfabética para manexar con facilidade o dicionario ou unha guía que requira o seu uso.	
• e • g	B3.12. Iniciación no uso do dicionario.	B3.12. Iniciarse na consulta do dicionario en diferentes soportes e sistematizar a adquisición de vocabulario	B3.12.1. Iníciase no uso autónomo do dicionario en diferentes soportes para resolver dúbidas de significado.	
• e • f • g	B3.13. Valoración da lectura e da escritura en calquera lingua como fontes de pracer,	B3.13. Mostrar interese e gusto pola lectura en distintas linguas.	B3.13.1. Le por propia iniciativa diferentes tipos de textos en distintas linguas.	• CCL • CD • CAA
			B3.13.2. Expresa o gusto pola lectura como fonte de lecer.	• CCL

	diversión e coñecemento.		B3.13.3. Explica, de xeito sinxelo, as	
--	--------------------------------	--	---	--

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO I: A TERRA

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
			súas preferencias lectoras.	
<ul style="list-style-type: none"> • e • g • i 	B3.14. Valoración do uso da biblioteca como fonte de información e lecer, e das normas que rexen a súa utilización.	B3.14. Usa a biblioteca para localizar libros axeitados aos seus intereses.	B3.14.1. Consulta na biblioteca de diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre libros do seu interese.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • e • f • i 	B3.15. Valoración da informática como un instrumento útil ao servizo da información e da comunicación.	B3.15. Utilizar programas e aplicacións educativas dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	B3.15.1. Utiliza diversas aplicacións e recursos informáticos para obter información.	

<ul style="list-style-type: none"> • b • f • g • i 	<p>B3.16. Iniciación no uso do ordenador para outras funcións: acceso a internet, correo electrónico e redessociais.</p>	<p>B3.16. Usar as novas tecnoloxías para informarse e comunicarse.</p>	<p>B3.16.1. Utiliza as tecnoloxías da información para obter fontes de información variadas, adoptando un punto de vista crítico e persoal.</p>	
			<p>B3.16.2. Crea contidos que lle serven para comunicarse, participar e colaborar na sociedade a través dos medios</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CD

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II				
MÓDULO I: A TERRA				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
			dixitais: correo electrónico, redes sociais, etc.	
			B3.16.3. Usa eficazmente as novas tecnoloxías mediante o emprego dunha linguaxe textual básica.	<ul style="list-style-type: none">• CCL• CD• CAA
	Bloque 4: Lingua estranxeira			
<ul style="list-style-type: none">• g	B4.1. Realización de preguntas e respostas sinxelas sobre aspectos persoais (nome, idade, estado).	B4.1. Preguntar e responder sobre aspectos persoais dun mesmo e dos demais.	B4.1.1. Pregunta e responde sobre aspectos persoais dun mesmo e dos demais.	<ul style="list-style-type: none">• CCL

	B4.2. Utilizar expresións de relación social: saudar, despedirse e agradecer.	B4.2. Recoñecer e utilizar fórmulas básicas de relación social, adecuándose aos diferentes contextos formais e non formais.	B4.2.1. Diferencia saúdos de despedidas e o uso de fórmulas de cortesía (Hello, goodbye, thank you).	
--	---	---	--	--

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO I: A TERRA

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	B4.3. Preguntas e respostas sobre o nome, as cores, o número de teléfono, a hora, os animais, a comida favorita (What's ?) e sobre os obxectos (What is it ? It's , This is a).	B4.3. Preguntar e responder sobre o nome, as cores, o número de teléfono, a hora, os animais, a comida e os obxectos.	B4.3.1. Pregunta e reponde sobre o nome, as cores, o número de teléfono, a hora, os animais, a comida e os obxectos.	
	B4.4. Iniciación ao proceso de asociación global de grafía, pronunciación e significado a partir de modelos escritos que representan expresións orais coñecidas.	B4.4. Relacionar os códigos orais e escritos cosignificados.	B4.4.1. Relaciona os códigos orais e escritos co significado a partir de modelos escritos que representan expresións orais coñecidas.	
	B4.5. Uso axeitado dos sons propios da lingua estranxeira: pronu	B4.5. Usar axeitadamente os sons da lingua estranxeira.	B4.5.1. Pronuncia palabras e frases cotiás da lingua estranxeira de forma	

	ncia			
--	------	--	--	--

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO I: A TERRA

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	de palabras e frases cotiás de forma comprensible.		comprensible.	
	B4.6. Lectura en voz alta textos sinxelos e previamente traballados de forma oral, con entoación e pronunciación comprensibles.	B4.6. Ler en voz alta textos moi elementais, con entoación e pronunciación comprensibles.	B4.6.1. Le en voz alta textos moi breves, moi elementais e previamente traballados de forma oral, con entoación e pronunciación comprensibles.	
	B4.7. Uso de signos de puntuación básicos (interrogación,	B4.7. Usar axeitadamente os signos de exclamación e interrogación en inglés.	B4.7.1. Usa con corrección os signos de exclamación e interrogación en frases sinxelas.	

	exclamación).			
	B4.8. O grupo nominal: posición do adxectivo e uso dalg uns determinantes (The, this is, a).	B4.8. Localizar acertadamente a posición do adxectivo dentro do grupo nominal e usar con corrección os determinantes.	B4.8.1. Localiza a posición do adxectivo dentro do grupo nominal.	
			B4.8.2. Utiliza o determinante artigo (the), demostrativo (this) e indefinido (a).	

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO I: A TERRA

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	<p>B4.9. Esc oita, comprensión e uso do vocabulario básico sobre as cores, os animais, a comida e a bebida, a familia.</p> <p>Usa axeitadamente o grupo nominal.</p>	<p>B4.9. escoitar, comprender e usar mediante rutinas vocabulario básico sobre cores, animais, comida e bebida e a familia usando axeitadamente o grupo nominal.</p>	<p>B4.9.1. escoita e comprende palabras e frases simples en textos moi sinxelos relacionadas cos temas traballados previamente de forma oral.</p>	
			<p>B4.9.2. Domina progresivamente aspectos fonéticos, do ritmo, da acentuación e da entoación da lingua estranxeira para a produción de textos orais.</p>	
			<p>B4.9.3. Escribe frases sinxelas, organizadas con coherencia na súa secuencia e con léxico relacionado co tema da escritura.</p>	
	<p>B4.10. A cantidade: os números ata o 10.</p>	<p>B4.10. Manexar os números cardinais ata o 10.</p>	<p>B4.10.1. Utiliza os números en diferentes situacións comunicativas.</p>	

	B4.11. Utilización de recursos expresivos non lingüísticos, xestos,	B4.11. Compensar as carencias lingüísticas ante medi	B4.11.1. Emprega a linguaxe xestual como medio de compensación nas	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
--	---	--	--	--

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO I: A TERRA

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	posturas, expresi ónsfaciais, contacto visual.	procedementos non verbais.	produccións orais propias.	
<ul style="list-style-type: none"> • b • f • n 	B4.12. Valoración do inglés como principal lingua compartida no mundo.	B4.12. Recoñecer a importanciado inglés como a principal lingua compartida no mundo.	B4.12.1. Recoñece e valora o inglés como a principal lingua compartida a nivel internacional.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
			B4.12.2. Manexa construcións elementais adecuándose ás normas sociolingüísticas anglosaxoas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • g 	B4.13. Interese e gusto por participar en situacións	B4.13. Participar en situacións de comunicación oral en inglés, sendo quen de	B4.13.1. Amosa unha actitude positiva cara á aprendizaxe dunha lingua estranxeira e a súa cultura.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

<ul style="list-style-type: none"> • n 	<p>de comunicación oral en inglés, nas que se expresen necesida des de comunicac ión inmediatas.</p>	<p>expresar necesidades de comunicación inmediatas.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • CAA
---	--	---	--	---

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II				
MÓDULO II: O TRABALLO				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
	Bloque I: Comunicación oral			
• b • g • i	B1.1. Lectura e comentario de noticias de prensa en papel ou na rede. Comentario de programas de radio e televisión.	B1.1. Utilizar os distintos medios de comunicación e a rede como fonte de información.	B1.1.1. Fai uso dos medios de comunicación escritos para informarse.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
			B1.1.2. Comenta e adopta unha actitude crítica ante as noticias publicadas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
• e • f • g	B1.2. Dedución das palabras evidentes polo contexto. Interese pola ampliación de vocabulario.	B1.2. Facer hipóteses sobre o significado de palabras evidentes a partir do seu contexto de uso.	B1.2.1. Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
			B1.2.2. Interésase pola ampliación de vocabulario.	

<ul style="list-style-type: none"> • f • g • i 	<p>B1.3. Uso dos medios de comunicación para localizar e interpretar raxeitadamente informacións relacionadas co mundo do traballo.</p>	<p>B1.3. Usar os medios de comunicación para a busca de informacións relacionadas co mundo do traballo.</p>	<p>B1.3.1. Usa os medios de comunicación para a busca de informacións relacionadas co mundo do traballo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
---	---	---	--	---

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II				
MÓDULO II: O TRABALLO				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
<ul style="list-style-type: none"> f g 	<p>B1.4. Comprensión de textos orais de diversa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa.</p>	<p>B1.4. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais, e identificar ideas.</p>	<p>B1.4.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, e identifica o tema e selecciona as ideas principais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
			<p>B1.4.2. Responde preguntas correspondentes á comprensión interpretativa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> e 	<p>B1.5. Produción de textos orais de diversa</p>	<p>B1.5. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis</p>	<p>B1.5.1. Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á</p>	<ul style="list-style-type: none"> CCL

<ul style="list-style-type: none"> • f • g 	<p>tipoloxía segundo o seu formato e intención comunicativa.</p>	<p>habituais imitando modelos e adecuados ao seu nivel.</p>	<p>forma da mensaxe e a súa intención comunicativa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • f • g • h 	<p>B1.6. Participación reflexiva en conversas, diálogos e debates sobre temas de xeito construtivo, respectando as normas que fan posible a comunicación</p>	<p>B1.6. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoita atenta e incorporación ás intervencións dos e das demais.</p>	<p>B1.6.1. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO II: O TRABALLO

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
	en grupo.			
<ul style="list-style-type: none"> • d • g • h 	B1.7. Recitación de textos poéticos breves e de ditos, refráns e outras locucións populares.	B1.7. Reproducir oralmentetextos orais de diversatipoloxía.	B1.7.1. Conta e recita textos poéticos breves e de ditos, refráns e outras locucións populares.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • f • g • h • i 	B1.8. Valoración da importancia da linguaxe oral e escrita como instrumento p ara satisfacer a s necesidades	B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar, recoller datos, preguntar.	B1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoitar, recoller datos, preguntar.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE

	<p>decomunicación, especialmente</p> <p>norelacionado cos medios de comunicación.</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • b • f 	B1.9. Actitude crítica ante as mensaxes procedentes dos medios de comunicación social	B1.9. Valorar criticamente a influencia que exercen sobre a sociedade os medios de comunicación: televisión, radio,	B1.9.1. Valora os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias doutras persoas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO II: O TRABALLO

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
	e da publicidade, mostrando especial sensibilidade ante os que supoñan algún tipo de discriminación: sexual, social ou racial.	prensa, internet.	B.1.9.2. Valora criticamente a influencia que exercen sobre a sociedade os medios de comunicación: televisión, radio, prensa, internet.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
• b	B1.10. Actitude crítica e de rexeitamento ante calquera manifestación artística que denote discriminación racial, cultural, de xénero ou social	B1.10. Recoñecer en producións orais e escritas temas e usos da lingua que denoten discriminación racial, cultural, de xénero ou social e procurar evitalos no texto propios.	B1.10.1. Manifesta sensibilidade ante as mensaxes que supoñan algún tipo de discriminación racial, cultural, de xénero ou social.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

	Bloque 2: Comunicación escrita			
<ul style="list-style-type: none"> • f • g 	<p>B2.1. Diversidade de textos:</p> <p>prácticos (receitas, prospectos, instrucións, etiquetas, recibos, anuncios por palabras, ofertas de</p>	<p>B2.1. Recoñecer diferentes tipos de textos escritos atendendo ao seu formato e intencionalidade comunicativa.</p>	<p>B2.1.1. Recoñece textos sinxelos en diferentes soportes.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II				
MÓDULO II: O TRABALLO				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
	emprego, corr eos electrónicos, mensaxes de texto...), literarios, etc.			
	B2.2. Lectura fluída en silencio e voz alta de textos sinxel os, empregando a pronuncia, entoación e ritmo adecuados.	B2.2. Ler en silencio e en voz alta con expresividade de diferentes clases de textos.	B2.2.1. Le en silencio e en voz alta, se n dificultade e con certa expresividade, diferentes tipos de textos apropiados.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	<p>B2.3. Comprensión de textos escritos sinxelos de distinto tipo: poemas, refráns, fragmentos literarios.</p>	<p>B2.3. Comprender distintos tipos de textos e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario.</p>	<p>B2.3.1. Identifica o tema dun texto sinxelo.</p>	
			<p>B2.3.2. Sinala as ideas fundamentais nun texto.</p>	
			<p>B2.3.3. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos.</p>	

	B2.4. Lectura e interpretación de símbolos, imaxes,	B2.4.Ler e interpretar información simbólica, visual e gráfica usual.	B2.4.1. Le e interpreta información Simbólica, visual e gráfica usual.	
--	---	---	--	--

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II				
MÓDULO II: O TRABALLO				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
	gráficos e sinópticos cadros e sinxelos usuais (sinais de tráfico, planos...).		B2.4.2. Interpreta esquemas de chave, números, mapas conceptuais sinxelos.	
			B2.4.3. Elabora organizadamente esquemas e cadros sinópticos a partir de datos seleccionados procedentes de diferentes textos.	
• f • g • h	B2.5. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do	B2.5. Utilizar estratexias elementais para a comprensión lectora de textos sinxelos e diversa tipoloxía.	B2.5.1. Identifica as palabras clave dun Texto	
			B2.5.2. Activa coñecementos previos para comprender un	

	<p>título, identificación de palabras clave, anticipación de hipótese de significado polo contexto,</p> <p>recoñecemento básico da tipoloxía textual, uso do dicionario</p>	texto.	
		B2.5.3. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título.	
		B2.5.4. Utiliza o dicionario.	

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO II: O TRABALLO

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
<ul style="list-style-type: none"> f g 	<p>B2.6. Producción de instrucións, descrições, explicacións, anécdotas sinxelas, correos electrónicos, mensaxes de texto, presentando de forma organizada os feitos, as ideas ou vivencias de acordo coa estrutura textual correspondente e empregando procedementos de cohesión e coherencia.</p>	<p>B2.6. Producir textos de distinta tipoloxía con cohesión e coherencia.</p>	<p>B2.6.1. Elabora textos escritos de diversa tipoloxía: instrucións, descrições, explicacións, anécdotas, utilizando elementos de cohesión e coherencia básicos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
			<p>B2.6.2. Respecta as normas gramaticais e ortográficas básicas propias do módulo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> CCL

<p>B2.7. Interpretación e recheo de impresos, cuestionarios e formularios sinxelos relacionados coa vida cotiá da persoa adulta (DNI, impreso de carta certificada ou de</p>	<p>B2.7. Interpretar e cubrir impresos, fichas e documentos sinxelos habituais na vida da persoa adulta.</p>	<p>B2.7.1. Adquire hábitos útiles para a realización de trámites burocráticos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
--	--	--	---

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II				
MÓDULO II: O TRABALLO				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
	matrícula, documento da Seguridade Soc ial, solicitude de emprego, reclamacións,...)			
• e • f • g	B2.8. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función,destinatario, xeración de ideas, estrut ura).Textualización con secuencia lin	B2.8. Aplicar, con axuda, todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura.	B2.8.1. Emprega, seguindo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión dotexto.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA

	<p>Revisión e mellora do texto.</p>			
<ul style="list-style-type: none"> f g i 	<p>B2.9. Uso das tecnoloxías</p>	<p>B2.9. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información.</p>	<p>B2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información.</p>	
	<p>a información e a comunicación para a localización, selección, interpretación e organización</p>		<p>B2.9.2. Interpreta a información e fai un resumo da mesma.</p>	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II				
MÓDULO II: O TRABALLO				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
	información.			
	Bloque 3: Coñecemento e reflexión sobre a lingua			
• g	B3.1. Os pronomes persoais. Out ros pronomes usuais.	B3.1. Recoñecemento do pronome e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación.	B3.1.1. Substitúe un nome por un pronome.	• CCL
	B3.2. O verbo: variacións de persoa, número e tempo.	B3.2. Recoñecer as variacións nos verbos en situacións concretas de comunicación: persoa, número e tempo	B3.2.1. Recoñece variacións verbais: persoa, número e tempo.	

	<p>B3.3. Palabras invariables: a preposición e oadverbio.</p>	<p>B.3.3. Recoñecemento de clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (preposición,adverbio).</p>	<p>B3.3.1. Identifica as preposicións e asdiferentes clases de adverbios.</p>	
	<p>B3.4. As contraccións en galego.</p>	<p>B3.4. Recoñecer e usar axeitadamente ascontraccións.</p>	<p>B3.4.1. Identifica contraccións nun texto, analizando a súa composición.</p>	

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO II: O TRABALLO

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
			B3.4.2. Utiliza as diferentes clases de palabras para elaborar o discurso.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	B3.5. Signos de puntuación: os dous puntos, puntos suspensivos, parénteses.	B3.5. Usar correctamente os signos de puntuación estudados no módulo.	B3.5.1. Aplica con corrección os signos de puntuación estudados no módulo en textos que o requiran.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	B3.6. Regras ortográficas de uso do V. Palabras con V en galego e	B3.6. Aplicar as normas ortográficas do uso do V.	B3.6.1. Aplica as normas ortográficas do uso do V.	
			B3.6.2. Distingue palabras que en castelán levan a grafía B e en galego levan a grafía V.	

	encastelán.			
	B3.7. Ortografía do G e do J castelán	B3.7. Coñecer as regras de ortografía do G e do J en castelán.	B3.7.1. Coñece e aplica as normas de ortografía do G e do J en castelán.	
	B3.8. O X: diferenzas de uso entre o galego e o	B3.8 Discriminar o uso do fonema X en galego e en castelán.	B3.8.1. Distingue a pronunciación do fonema X en galego e en castelán e	

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II				
MÓDULO II: O TRABALLO				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
	castelán.		aplicao na escritura de textos.	
	B3.9. Realización deditados.	B3.9. Aplicar correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do módulo en textos ditados.	B3.9.1. Reproduce textos ditados con corrección aplicando as regras ortográficas estudadas no módulo.	
<ul style="list-style-type: none"> • e • f • g • i 	B3.10. Consulta do dicionario en diferentes soportes para resolver dúbidas de significado ou de ortografía gramaticais.	B3.10. Sistematizar a adquisición de vocabularioa través dos textos e resolver dúbidas ortográficas e gramaticais	B3.10.1. Coñece a estrutura do dicionario e o seu uso en distintos soportes para buscar o significado de diferentes tipos palabras. B3.10.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	

			B3.10.3. Resolve dúbidas ortográficas e gramaticais.	
• g	B3.11. Léxico: as siglas máis comúns	B3.11. Identificar as siglas máis comúns.	B3.11.1. Identifica as siglas máis comúns que aparecen nos medios de	

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO II: O TRABALLO

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
	(institucións nacionais e internacionais, partidos políticos, sindicatos, servizos...)		comunicación.	
	B3.12. Recursos derivativos: prefixos (des-, ex-, re-, vice-, contra...) e sufixos (-itis/-ite, -ble, -bilidade, -ería, -aría).	B3.12. Recoñecer palabras nas que interveñen os prefixos e os sufixos.	B3.12.1. Recoñece nas palabras dun texto prefixos e sufixos. B3.12.2. Crea palabras derivadas de outras evidentes.	
	B3.13 Palabras compostas (radiotelevisión,	B3.13 Recoñecer en textos as palabras compostas.	B3.13.1. Recoñece en textos as palabras compostas.	

	audiovis ual, radiotelégrafo,...)			
	B3.14. Comprensión e uso do vocabulario usual necesario p ara comunicarse na vida cotiá: sinónimos e antónimos.	B3.14. Sistematizar a adquisición de vocabulario mediante o uso de sinónimos e antónimos.	B3.14.1. Relaciona sinónimos e antónimos en parellas de palabras significativas. B3.14.2. Establece comparacións entre	

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO II: O TRABALLO

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
			distintos elementos.	
<ul style="list-style-type: none"> • f • g • i 	<p>B3.15. Uso dalgunhas técnicas sinxelas para buscar e expresar a información necesaria: notas, listas, subliñados, resumos sinxelos.</p>	<p>B3.15. Utilizar notas, listas, guións, resumos, etc. para a organización das tarefas da vida diaria.</p>	<p>B3.15.1. Expresa a información necesaria para a organización das tarefas diarias.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • f • g • h 	<p>B3.16. Lectura guiada, comprensión e interpretación de textos literarios significativos.</p>	<p>B3.16. Iniciar a lectura guiada de textos literarios narrativos, líricos edramáticos.</p>	<p>B3.16. Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC

	B3.17. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B3.17. Participar con interese en dramatizacións de sinxelos textos literarios.	B3.17.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • b • e • h 	B3.18. Adquisición dos recursos persoais propios dunha persoa lectora activa,	B3.18. Ler por propia iniciativa textos de tipoloxía diversa e adoptar unha actitude crítica.	B3.18.1. Programa tempos de lecer para a lectura de diferentes textos en función dos seus gustos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO II: O TRABALLO

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
	desenvolvendo a capacidade crítica.			
<ul style="list-style-type: none"> g h 	B3.19. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación, como fonte de coñecemento doutros mundos, épocas e culturas e como recurso de goce persoal.	B3.19. Apreciar o valor dos textos literarios sinxelos e utilizar a lectura como fonte de gozo e información.	B3.19.1. Identifica sinxelos textos literarios de diferentes xéneros.	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
			B3.19.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas.	
<ul style="list-style-type: none"> n 	B3.20. Valoración da diversidade da lingua na nosa	B3.20. Entender a diversidade lingüística da comunidade autónoma e	B3.20.1. Mostra unha actitude positiva cara a realidade plurilingüe e cultural da súa contorna.	

	comunid adeautónoma.	desenvolver unha actitude de interese.	B3.20.2. Desenvolve unha actitude de interese e respecto.	
	B3.21. Interese e respecto p ola diversidade lingüísticae	B3.21. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de	B3.21.1. Valora a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II				
MÓDULO II: O TRABALLO				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
	cultural de España.	enriquecemento cultural.		
	Bloque 4: Lingua estranxeira			
• g	B4.1. Realización de preguntas e respostas sinxelas sobre aspectos persoais (nome, idade, estado, procedencia).	B4.1. Preguntar e responder sobre aspectos persoais dun mesmo e dos demais.	B4.1.1. Pregunta e responde sobre aspectos persoais dun mesmo e dos demais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	B4.2. Utilización de expresións de relación social e cortesía: saudar, despedirse, agradecer.	B4.2. Utilizar expresións de relación social e cortesía.	B4.2.1. Utiliza as rutinas de saúdo e despedidas e diríxese aos demais utilizando as fórmulas de cortesía básicas (<i>hello, goodbye, see you, thank you...</i>).	

	<p>B4.3. Captación do sentido global de mensaxes orais breves e sinxelas, con estruturas simples e léxico moi frecuente, e identificación dalgúns elementos específicos</p>	<p>B4.3. Captar o sentido global de mensaxes orais breves e sinxelas, con estruturas simples e léxico moi frecuente, sendo quen de identificar elementos específicos do discurso.</p>	<p>B4.3.1. Capta o sentido global de discursos lentos, con estruturas coñecidas e léxico de uso cotián, articulados con coidado e coas suficientes pausas orais para assimilar o significado.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA
--	---	---	---	---

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO II: O TRABALLO

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
	do discurso.			
	B4.4. Lectura en voz alta de textos moi breves, moi elementais e previamente traballados de forma oral, con entoación e pronuncia comprensibles.	B4.4. Ler en voz alta textos moi breves, moi elementais e previamente traballados de forma oral, con entoación e pronuncia comprensibles.	B4.4.1. Le en voz alta textos moi breves, moi elementais e previamente traballados de forma oral, con entoación e pronuncia comprensibles.	
	B4.5. Escoita, comprensión e uso do vocabulario básico	B4.5. Escoitar, comprender e usar o vocabulario básico sobre a casa, as accións máis frecuentes	B4.5.1. Escoita e comprende palabras e frases simples en textos moi sinxelos relacionados cos temas traballados	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

	co sobre, a casa, as accións máis frecuentes e o transporte.	e o transporte.	previamente de forma oral.	
			B4.5.2. Domina progresivamente aspectos fonéticos, do ritmo, da acentuación e da entoación da lingua estranxeira para a produción de textos orais.	
			B4.5.3. Escribe frases sinxelas, organizadas con coherencia na súa	• CCL

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO II: O TRABALLO

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
			secuencia e con léxico relacionado cotema da escritura.	
	<p>B4.6. Expresión do permiso, a axuda, a habilidade e a prohibición (can) en forma afirmati va, negativa e interrogativa.</p>	<p>B4.6. Expresar o permiso, a axuda, a habilidade e a prohibición en forma afirmativa, negativa e interrogativa.</p>	<p>B4.6.1. Expresa e identifica o permiso, a axuda, a habilidade e a prohibición en forma afirmativa, negativa e interrogativa.</p>	
	<p>B4.7. Expresión do gusto (<i>like, love</i>), a existencia (<i>there is/are</i>), a calidade (<i>very +</i>), o espazo (<i>in, on, under</i>) e o modo (<i>how, fine, well</i>,</p>	<p>B4.7. Expresar o gusto en forma afirmativa, negativa e interrogativa; identificar a existencia e a calidade; entender, identificar e manexar o léxico básico referido a conceptos</p>	<p>B4.7.1. Enuncia frases sobre o que lle gusta e o que non lle gusta en forma afirmativa e negativa.</p> <p>B4.7.2. Pregunta sobre os gustos dos demais (<i>Do you like ?</i>) con resposta afirmativa ou negativa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

	<i>slowly</i>).	espaciais; identificar e expresar o modo.	
			B4.7.3. Expresa e identifica a existencia.
			B4.7.4. Expresa a calidade.
			B4.7.5. Expresa e identifica a localización

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO II: O TRABALLO

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
			no espazo de persoas e obxectos.	
			B4.7.6. Expresa e identifica o modo.	
	B4.8. A cantidade: os números ata 20.	B4.8. Manexar os números cardinais ata o 20.	B4.8.1. Utilizar os números en distintas situacións comunicativas.	• CCL
	B4.9. O verbo: forma afirmativa, negativa e interrogativa. Observación e respecto das regularidades verbais.	B4.9. Conxugar o tempo presente de verbos usuais en forma afirmativa, negativa e interrogativa respectando as regularidades verbais.	B4.9.1. Conxuga o tempo presente de verbos usuais en forma afirmativa, negativa e interrogativa respectando as regularidades verbais.	• CCL

	B4.10. Afirmacións, preguntas e respostas afirmativas e negativas sobre a posesión (<i>I've got, Have you got?</i>)	B4.10. Realizar afirmacións, preguntas e respostas afirmativas e negativas sobre a posesión.	B4.10.1. Realiza afirmacións, preguntas e respostas afirmativas e negativas sobre a posesión.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • f • g • i 	B4.11. Iniciación no uso de programas informáticos para	B4.11. Iniciarse no uso dun procesador de texto para a elaboración de producións	B4.11.1. Manexa un procesador de texto para a elaboración de producións escritas	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO II: O TRABALLO

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
	reproducir mensaxes escritas mois inxelas.	escritas diversas.	de diversa tipoloxía textual.	
<ul style="list-style-type: none"> e f g 	<p>B4.12. Desenvolvemento de estratexias para a ampliación do vocabulario: confección de carteis para identificar os obxectos e os espazos da aula, calendario, normas etc.</p>	<p>B4.12. Desenvolver estratexias para a adquisición do vocabulario.</p>	<p>B4.12.1. Amplía o vocabulario mediante o desenvolvemento de diversas actividades.</p>	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

<ul style="list-style-type: none"> • d • f • g • n 	<p>B4.13. Achegamento a aspectos culturais a través de producións multimedia e de manifestacións artísticas.</p>	<p>B4.13. Aproximarse a aspectos culturais anglosaxóns a través de producións audiovisuais e manifestacións artísticas.</p>	<p>B4.13.1. Amosa curiosidade por aprender a lingua estranxeira e a súa cultura.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
			<p>B4.13.2. Identifica aspectos básicos da vida cotiá dos países onde se fala a lingua estranxeira (horarios, comidas, festas).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
			<p>B4.13.3. Visualiza producións</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II				
MÓDULO II: O TRABALLO				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
			audiovisuais con subtítulos.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CD • CCEC
			B4.14.4. Entende o sentido xeral da letra dunha canción en inglés con axuda dun modelo e/ou palabras clave.	

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II				
MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE				
Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	Bloque I: Comunicación oral			

<ul style="list-style-type: none"> • f • g 	<p>B1.1. Comprensión de textos sinxelos nos medios de</p>	<p>B1.1. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais e analizar aspectossinxelos.</p>	<p>B1.1.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
--	---	---	---	---

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II				
MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	comunicación, resumindo oralmente as ideas principais e analizando aspectos sinxelos propios de cada un deles (estrutura, vocabulario, etc.).		B1.1.2. Identifica o tema e seleccionaas ideas principais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
			B1.1.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico,locucións).	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
• f	B1.2. Uso de diferentes fontes de información de uso habitual, incluídos os medios de	B1.2. Usar fontes de información de uso habitual, incluídos os medios de comunicación.	B1.2.1. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individualou colectiva.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE

<ul style="list-style-type: none"> • g • i 	comunicación.			
	B1.3. Tipos de textos dos medios de comunicación: noticias, artigos, entrevistas, documentais, anuncios publicitarios.	B1.3. Identificar a estrutura organizativa de diferentes tipos de textos dos medios de comunicação, interpretando a sua intenção e significado.	B1.3.1. Utiliza os medios de comunicação para a localização, interpretação e organização da informação.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II				
MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE				
Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	B1.4. Medios de comunicación: noticia e opinión.	B1.4. Diferenciar noticia e opinión nos medios de comunicación.	B1.4.1. Comprende textos xornalísticos e identifica a súa intención comunicativa.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
	B1.5. Recoñecemento no xornal das diferentes seccións que o integran.	B1.5. Recoñecer as diferentes seccións que compoñen un xornal.	B1.5.1. Diferenza entre información e opinión nos medios de comunicación.	
			B1.5.2. Comprende textos xornalísticos, identificando a súa intención comunicativa.	
<ul style="list-style-type: none"> • f • g 	B1.6. Producción de textos orais de diversa tipoloxía segundo o seu formato e intención	B1.6. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos.	B1.6.1. Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE

	comunicativa.		B1.6.2. Utiliza o vocabulario axeitado.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	B1.7. Estratexias e normas para o	B1.7. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou	B1.7.1. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>intercambio comunicativo; participación; exposición clara; organización do discurso;</p> <p>escoita; respecto á quenda de palabra; papel de</p> <p>persoa moderada; entoación adecuada; respecto pol</p> <p>os sentimentos, experiencias,</p>	<p>espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais.</p>	<p>B1.7.2. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC

	<p>s, opinións e coñecementos dos e das demais.</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • d • g 	<p>B1.8. Valoración dos elementos cultur ais tradicionais da comunidade que se transmiten nos textos orais: poemas,</p>	<p>B1.8. Recoñecere valorar os elementos culturais da tradicional oral.</p>	<p>B1.8.1. Recoñece e valora positivamente elementos culturais tradicionais transmitidos por vía oral.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II				
MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	cancións, contos, refráns, adiviñas.			
	Bloque 2: Comunicación escrita			
• g	B2.1 Lectura en voz alta de distintos tipos de texto.	B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.	B2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos con velocidade, fluidez e entoación adecuada	• CCL
	B2.2. Lectura, en silencio, e comprensión de distintos tipos de texto, deducindo o significado de palabras e expresións con	B2.2. Ler en silencio diferentes textos valorando a comprensión e a dedución de significado de palabras.	B2.2.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade valorando a comprensión.	
			B2.2.2. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto.	• CCL

	axuda do contexto.		B2.2.3. Realiza inferencias e formula hipóteses.	• CAA
--	--------------------	--	---	-------

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
• f • g • i	B2.3. Subliñado e resumo da información relevante dun texto.	B2.3. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos.	B2.3.1. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos.	
• f • g	B2.4. Esquematización dun texto narrativo.	B2.4. Esquematizar un texto narrativo.	B2.4.1. Elabora esquemas a partir dun texto expositivo.	
	B2.5. Desenvolvemento dun tema a partir dun esquema ou dun	B2.5. Desenvolver un tema a partir dun esquema ou denunciado.	B2.5.1. Desenvolve un tema a partir dun esquema ou dun enunciado.	

	enunciado.			
<ul style="list-style-type: none"> • f • g • h 	B2.6. Ser quen de producir textos persoais con intención literaria, valorando o sentido estético e a creatividade.	B2.6. Reproducir a partir de modelos dados textos literarios moi sinxelos, en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade.	B2.6.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios moi sinxelos a partir de pautas ou modelos dados.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE • CCEC

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II				
MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
<ul style="list-style-type: none"> f g 	<p>B2.7. Recoñecemento da importancia que ten a redacción e presentación adecuada dos textos escritos (organización das ideas, vocabulario adecuado, recursos tipográficos).</p>	<p>B2.7. Producir textos atendendo á súa cohesión interna e respectando as normas ortográficas e gramaticais.</p>	<p>B2.7.1. Escribir textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
	<p>B2.8. Aprecio</p>	<p>B2.8. Valorar a súa</p>	<p>B2.8.1. Aprecia a súa propia</p>	

	<p>pola calidade dos textos proprios e alleos, recoñecendo</p> <p>a importancia da súa adecuación e corrección, e respecto polas norm as ortográficas.</p>	<p>propia producción escrita, así como a producción escrita dos seus compañeiros.</p>	<p>producción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • f • g 	<p>B2.9. Uso da biblioteca para a procura de</p>	<p>B2.9. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para</p>	<p>B2.9.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE

Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
• i	información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe.	seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais.	informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	• CAA
• f • g • h	B2.10. Valoración da lingua escrita como medio de información e transmisión de cultura e como instrumento para planificar e realizar tarefas concretas.	B2.10. Utilizar a linguaxe escrita para interpretar fenómenos e problemas diversos en contextos cada vez máis diversificados, para elaborar respostas, tomar decisións e resolver conflitos, así como para relacionarse con outras persoas e grupos.	B2.10.1. Utiliza a lingua escrita como medio de información e transmisión de cultura.	• CCL • CAA
			B2.10.2. Desenvólvese dun modo positivo para si mesmo e para os demais na súa vida cotiá coa axuda da linguaxe.	• CCL • CSC
			B2.10.3. Utiliza a lingua escrita como instrumento para planificar e realizar tarefas concretas.	• CCL • CAA • CSIEE
			B2.10.4. Desenvolve plans e proxectos desde a iniciativa persoal utilizando a linguaxe para elaboralos.	

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II				
MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE				
Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	Bloque 3: Coñecemento e reflexión sobre a lingua			
• g	B3.1. O verbo: conxugación dos principais verbos regulares e irregulares.	B3.1. Conxugar os principais verbos regulares e irregulares en todas as súas formas e modo.	B3.1.1. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subjuntivo de todos os verbos ao producir textos orais e escritos.	• CCL
	B3.2. A oración simple e os elementos necesarios para formala: suxeito e predicado.	B3.2. Identificar suxeito e predicado na oración simple.	B3.2.1. Identifica o suxeito/grupo nominal e predicado na oración simple.	
			B3.2.2. Identifica as oracións como unidades de significado completo.	

	B3.3. A estrutura do suxeito e do predicado.	B3.3. Identificar os compoñentes esenciais do grupo do suxeito e complementos no predicado.	B3.3.1. Identifica os compoñentes esenciais do grupo do suxeito e complementos no predicado.	
--	--	---	--	--

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II				
MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE				
Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	B3.4. As clases de oracións.	B3.4. Recoñecer as distintas clases de oracións e a súa intención comunicativa.	B3.4.1. Recoñece en textos as distintas clases de oracións simples pola súa intención comunicativa.	
	B3.5. Recoñecer entón os textos escritos das distintas clases de palabras estudadas e exploración delas realizando transformacións.	B3.5. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura das categorías gramaticais.	B3.5.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar palabras.	
			B3.5.2. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras.	

	B3.6. Signos de puntuación: o punto e coma, as comiñas e a raia no diálogo.	B3.6. Usar correctamente os signos de puntuación estudados no módulo.	B3.6.1. Aplica con corrección os signos de puntuación estudados no módulo en textos que requiren.	
	B3.7. Realización de	B3.7. Aplicar correctamente os	B3.7.1. Reproduce con corrección	

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE

Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	ditados.	signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do módulo en textos ditados.	textos ditados nos que se aplican as normas estudadas no módulo.	
	B3.8. Observación respecto das regularidades ortográficas e morfolóxicas estudadas.	B3.8. Observar e respectar as regularidades ortográficas e morfolóxicas estudadas.	B3.8.1. Observa e respecta as regularidades ortográficas e morfolóxicas estudadas.	

	<p>B3.9. Comprensión e uso do vocabulario usual necesario para comunicarse na vida cotiá:</p> <p>palabras polisémicas, familias de palabras, frases feitas.</p>	<p>B3.9. Coñecer, recoñecer e usar o vocabulario usual e frases feitas para comunicarse na vida cotiá.</p>	<p>B3.9.1. Coñece, recoñece e usa palabras polisémicas ou frases feitas na expresión oral e escrita.</p>	
	<p>B3.10. Técnicas de ampliación</p>	<p>B3.10. Mellorar o coñecemento da lingua e sistematizar a adquisición</p>	<p>B3.10.1. Compón e distingue familias de palabras.</p>	

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE

Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	de léxico: prefixos (-re, - multi, -tele,), sufixos (- doiro, - ancho, -axe,) e palabras compostas.	de vocabulario mediante a comprensión e produción de prefixos e sufixos.	B3.10.2. Utiliza diminutivos e aumentativos, en textos orais e escritos. B3.10.3. Identifica no seu contorno palabras derivadas de outras evidentes.	
• f • g • h	B3.11. Identificación e valoración dos recursos literarios máis frecuentes: personificación, hipérbole, comparación, metáfora.	B3.11. Identificar e valorar os recursos literarios máis frecuentes.	B3.11.1. Interpreta, con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios. B3.11.2. Distingue algúns recursos retóricos básicos propios dos poemas. B3.11.3. Recrea, de xeito individual e cooperativo, a partir de modelos dados, textos literarios sinxelos.	• CCL • CCEC • CCL • CAA • CCEC

• n	B3.12. Reconecemento e respecto da	B3.12. Coñecer e respectar a variedade lingüística de Españae	B3.12.1. Valora as posibilidades expresivas dalingua.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
-----	------------------------------------	---	---	---

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II				
MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE				
Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	diversidade lingüística en España e América a través dos medios de comunicación.	do español como fonte de enriquecemento cultural	B3.12.2 Valora a variedade lingüística de España e o español de América a través dos medios de comunicación.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
			B3.12.3 Mostra respecto tanto cara ás linguas que se falan en España como cara ao español de América.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • f • g • h 	B3.13. Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia	B3.13. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.	B3.13.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	comunicativa integrada.			
	Bloque 4: Lingua estranxeira			
• g	B4.1. Realización de preguntas e respostas sinxelas sobre aspectos	B4.1. Preguntar e responder rutineiramente sobre aspectos	B4.1.1. Pregunta e responde sobre aspectos persoais dun mesmo e dos	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE

Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	persoais (nome, idade, estado, procedencia, residencia).	persoais dun mesmo e dos demais.	demais.	
	B4.2. Utilización de expresións de relación social: saudar, despedirse, identificarse, agradecer.	B4.2. Utilizar expresións de relación social e agradecemento.	B4.2.1. Utiliza as rutinas de saúdo e despedidas e diríxese aos demais utilizando as fórmulas de cortesía básicas (hello, hi, goodbye, see you, nice to meet you, thank you...).	
	B4.3. Escrita, comprensión e expresión de palabras e frases	B4.3. escoitar, comprender e expresar palabras e frases sinxelas de uso habitual sobre compras, restauración, transportes, indicacións, etc.	B4.3.1. Comprende instrucións, indicacións e información básica de letreiros e carteis en rúas, tendas, medios de transporte e outros servizos e lugares públicos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	sinxelas de uso habitual sobre compras, restauración, transportes, indicacións, etc.		B4.3.2. Realiza un rexistro de palabras e expresións para solicitar bens ou servizos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	B4.4. Formulación de preguntas e respostas	B4.4. Formular preguntas e	B4.4.1. Realiza cuestións relacionadas co prezo dun servizo ou produto e	

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE

Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	en relación á cantidade (How much / many?).	respostas en relación á cantidade.	comprende a resposta.	
	B4.5. Captación da idea global e identificación de elementos máis relevantes en textos escritos breves e sinxelos.	B4.5. Captar a idea global e identificar os elementos máis relevantes en textos escritos breves e sinxelos, con estruturas simples e léxico de uso moi frecuente, articulados con claridade elentamente.	B4.5.1. Comprende textos moi breves e sinxelos, utilizando estratexias básicas de comprensión lectora.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	B4.6. O presente do verbo to be.	B4.6. Identificar o presente do verbo to be nas súas formas afirmativa, negativa einterrogativa.	B4.6.1. Emprega en situacións de comunicación o presente do verbo to be nas súas formas afirmativa, negativa einterrogativa.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

	B4.7. Peticións utilizando a estrutura CanI (have) ?	B4.7. Realizar peticións utilizando a estrutura CanI(have) ?	B4.7.1. Realiza peticións utilizando a estrutura CanI(have) ?	
	B4.8. Expresar	B4.8. Expresar e identificar estados	B4.8.1. Expresa e identifica estados de	

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE

Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	sentimentos, o estado de ánimo (happy, sad), o acordo ou desacordo (That's right), o desexo (want), a necesidade (need) e a intención (going to) utilizando a linguaxe verbal e non verbal.	de ánimo básicos, o acordo e o desacordo, o desexo, a necesidade e a intención.	ánimo básicos.	
			B4.8.2. Expresa o acordo e o desacordo.	
			B4.8.3. Expresa e entende o desexo.	
			B4.8.4. Expresa e entende a necesidade.	
			B4.8.5. Expresa e entende a intención.	
	B4.9. Escucha, comprensión e uso do vocabulario	B4.9. escoitar, comprender e usar vocabulario básico sobre a roupa, o corpo e o tempo atmosférico.	B4.9.1. escoita e comprende palabras e frases simples en textos sinxelos relacionados cos temas traballados previamente de forma oral.	• CCL

	bási co sobre a roupa, o corpo e o tempoatmosférico.		B4.9.2. Domina progresivamente aspectos fonéticos, do ritmo, da acentuación e da entoación da lingua estranxeira para a produción de textos	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
--	---	--	--	--

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II				
MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE				
Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
			oraís.	
			B4.9.3. Escribe frases sinxelas, organizadas con coherencia na súa secuencia e con léxico relacionado co tema da escritura.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
			B4.9.4. Pregunta e responde sobre o prezo (How much is it? It's (one) pound.) e o tempo (What's the weather like today? Today is...)	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
			B4.9.5. Describe o seu aspecto físico ou o de outra persoa.	

<ul style="list-style-type: none"> • g • h 	<p>B4.10. Coñecer o significado das palabras procedentes do inglés máis utilizadas en contextos reais (aparells, tráfico, etc.).</p>	<p>B4.10. Comprender o significado de anglicismos de uso frecuente.</p>	<p>B4.10.1. Comprender o significado de anglicismos de uso frecuente, principalmente aqueles relacionados coa tecnoloxía.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CMCCT
--	--	---	---	--

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	edificios, medios de comunicación...)			
• g	B4.11. A cantidade: os números a partir de 20.	B4.11. Manexar números cardinais a partir de 20, incluídos o 100 e o 1000.	B4.11.1. Utilizar os números diferentes en situacións comunicativas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	B4.12 Expresión de relacións lóxicas: conxunción (and) e oposición (but).	B4.12 Enlazar palabras ou oracións con conectores básicos, adecuándoas aos propósitos comunicativos.	B4.12.1. Unir palabras ou oracións mediante o uso de conectores básicos.	
	B4.13. Coñecemento de siglas (EU, UK, USA) e símbolos (£, \$, €, @) de uso frecuente.	B4.13. Coñecer siglas e símbolos usuais.	B4.13.1. Recoñece siglas e símbolos usuais do mundo anglosaxón.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
• g • i	B4.14. Uso de programas informáticos para ampliar vocabulario	B4.14. Utilizar os medios dixitais á súa disposición para ampliar coñecementos sobre o idioma	B4.14.1. Utiliza aplicacións educativas en computadores ou <i>smartphones</i> para aprender inglés.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN NIVEL II

MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	sobre o alfabeto, os días da semana, os meses do ano etc.	inglés.	B4.14.2. Atopa material en Internet para a elaboración das súas propias producións.	
			B4.14.3. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.	
	B4.15. Consulta do dicionario bilingüe, en soporte papel ou dixital, para resolver dúbidas ortográficas e de significado.	B4.15. Manexar dicionarios e glosarios bilingües en soporte analóxico ou dixital para resolver cuestións léxicas e ortográficas.	B4.15.1. Utiliza dicionarios e glosarios bilingües analóxicos ou dixitais para resolver cuestións léxicas e ortográficas.	
• g	B4.16. Utilización de normas sociolingüísticas anglosaxoas que permitan unha interacción respectuosa elemental.	B4.16. Adquirir habilidades lingüísticas esenciais en lingua inglesa que permitan desenvolverse nun contexto anglofalante, para satisfacer necesidades básicas.	B4.16.1. Planifica unha viaxe a un país anglofalante anticipando situacións nas que necesitaría comunicarse en inglés e propoñendo estratexias para superar eses obstáculos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA • CCEC

**ÁMBITO DA COMUNICACIÓN
NIVEL II**

**MÓDULO III: A VIDA EN
COMUNIDADE**

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
<ul style="list-style-type: none"> • e • h • n 	<p>B4.17. Valoración da aprendizaxe dunhalingua estranxeira como instrumento de comunicación, como vía de acceso a outras culturas e para ampliar as posibilidades de desenvolvemento persoal.</p>	<p>B4.17. Valorar a aprendizaxe dunha lingua estranxeira como instrumento de comunicación, como vía de acceso a outras culturas e para ampliar as posibilidades de desenvolvemento persoal</p>	<p>B4.17.1. Dispón de habilidades lingüísticas básicas para desenvolverse en situacións cotiás.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
			<p>B4.17.2. A mostra curiosidade pola lingua e por coñecer aspectos socioculturais dos países onde se fala.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • g • n 	<p>B4.18. Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar a súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.</p>	<p>B4.18. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.</p>	<p>B4.18.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

1.4 CONTRIBUCIÓN DO ÁMBITO DA COMUNICACIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS.

Comunicación lingüística.

- Comprender o sentido dos textos escritos nas linguas do ámbito.
- Utilizar o coñecemento das estruturas lingüísticas, normas ortográficas e gramaticais para elaborar textos escritos.
- Manter conversacións en outras linguas sobre temas cotidiáns en distintos contextos.
- Producir textos escritos de diversa complexidade para seu uso en situacións cotidianas ou de asignaturas diversas.
- Respetar as normas de comunicación en calquera contexto: turno de palabra, escoita atenta ao interlocutor...

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.

O desenvolvemento desta competencia nesta área permítenos utilizar, interpretar e expresar con claridade situacións cotiás contendo elementos matemáticos. Así mesmo, ofrece a posibilidade real de utilizar a actividade matemática en contextos variados para poder desenvolver así a utilización da linguaxe como instrumento para poder comunicarse e expresarse a diferentes niveis.

- Identificar e manipular con precisión elementos matemáticos (números, datos, elementos xeométricos...) en situacións cotidiás.
- Comprometerse co uso responsable dos recursos naturais para promover un desenvolvemento sostible.
- Tomar conciencia dos cambios producidos polo home no contorno

natural e as repercusións para a vida futura.

- Desenvolver e promover hábitos de vida saudable en canto á alimentación e ao exercicio físico.
- Xerar criterios persoais acerca da visión social sobre a estética do corpo humano fronte ao coidado saudable deste.

Competencia dixital.

- Utilizar as distintas canles de comunicación audiovisual para transmitir informacións diversas
- Comprender as mensaxes elaboradas en códigos diversos.
- Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.
- Actualizar o uso das novas tecnoloxías para mellorar o traballo e facilitar a vida diaria.
- Aplicar criterios éticos no uso das tecnoloxías.
- Empregar distintas fontes para a búsqueda de información.
- Seleccionar o uso das distintas fontes según a súa fiabilidade
- Elaborar información propia derivada de información obtida a través de medios tecnolóxicos.
- Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.
- Actualizar o uso das novas tecnoloxías para mellorar o traballo e facilitar a vida diaria.

Conciencia e expresións culturais

- Mostrar respecto cara ás obras máis importantes do patrimonio cultural a nivel mundial.

- Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural.
- Expresar sentimentos e emocións dende códigos artísticos.
- Apreciar a beleza das expresións artísticas e no cotián.
- Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.
- Mostrar respecto cara as obras máis importantes do patrimonio cultural a nivel mundial.
- Valorar a interculturalidade como una fonte de riqueza persoal ecultural.
- Expresar sentimientos e emocións dende códigos artísticos.
- Apreciar a beleza das expresións artísticas.
- Elaborar traballos e presentacións con sentido estético

Competencias sociais e cívicas

- Encontrar posibilidades no ámbito que outros non ven.
- Asumir riscos no desenvolvemento das tarefas ou proxectos.
- Actuar con responsabilidade social e sentido ético no traballo.
- Identificar as implicacións que ten vivir nun estado social e democrático de Dereito por una norma suprema chamada Constitución Española.
- Desenvolver a capacidade de diálogo cos demás en situacións de convivencia e traballo para a resolución de conflitos.
- Mostrar dispoñibilidade para a participación activa en ámbitos de participación establecidos.
- Aprender a comportarse dende o coñecemento dos distintos valores.
- Concebir unha escala de valores propia e actuar conforme a ela.

Aprender a aprender

- Identificar potencialidades persoais como aprendiz:
estilos de aprendizaxe, intelixencias múltiples, funcións executivas...
- Desenvolver as distintas intelixencias múltiples.
- Utilizar estratexias que favorezan a comprensión rigurosa dos contidos.
- Utilizar técnicas básicas de estudo que posibilitan a aprendizaxe:
resumes, memorizacións, esquemas...
- Compartir emocións, reflexións e opinións co resto de compañeiros.
- Desenvolver a súa creatividade a través da realización de textos orais e escritos.
- Realizar actividades a partir de fotografías e debuxos.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor

- Optimizar recursos personais aproveitando as fortalezas.
- Xestionar o traballo de grupo coordinando tarefas e tempos.
- Crear novas e diverxentes posibilidades dende coñecementos previos
- Configurar unha visión de futuro realista e ambiciosa.
- Actuar con responsabilidade social e sentido ético no traballo.
- Seguir os pasos establecidos e tomar decisións sobre os
pasos seguintes en función dos resultados intermedios.
- Avaliar a consecución de obxectivos de aprendizaxe.

1.5 ORIENTACIÓNS METODOLÓXICAS.

É importante que o equipo de profesionais de cada centro educativo adapte o

currículo ás características do contexto de ensinanza e realice os axustes

necesarios para garantir o éxito do alumnado nestas aprendizaxes que constitúen a base do currículo das ensinanzas iniciais.

As propostas de traballo, por tanto, deben estar centradas na implicación e participación activa do alumnado en diálogo co coñecemento. Deste xeito, adquirirá as competencias comunicativa e matemática necesarias para realizar as tarefas por iniciativa persoal e con autonomía. Para iso é fundamental que estean contextualizadas na realidade do alumnado e sexan adecuadas ás súas necesidades.

Esta concepción das tarefas, significativas e aplicables á vida das persoas adultas, implica realizar un achegamento multidisciplinar e global ao coñecemento, que debe conter múltiples estratexias de resolución de problemas en relación ás competencias clave da formación permanente. A proposta metodolóxica que máis se achega a este argumento didáctico e mellor responde ás necesidades dos diferentes estilos e niveis de competencia é o traballo por proxectos creativos, singulares e innovadores, especialmente se son emprendedores.

Os proxectos que se propoñan deben conter actividades sinxelas, claras, ordenadas e sistemáticas para facilitar a adquisición das habilidades fundamentais de estudo e traballo individual e cooperativo.

Os estándares de aprendizaxe propoñen coñecer, comprender e utilizar axeitadamente o código lingüístico verbal da lingua de acceso ao currículo e, en menor grao, o dunha segunda lingua, así como códigos non verbais para procesar a información presentada en diferentes soportes e sistemas de representación, comunicarse con diferentes persoas en distintos contextos e con diversos fins, así como elaborar e expresar coñecemento.

Cómpre ter en conta que a linguaxe é unha ferramenta esencial para pensar e crear, establecer a ordenación de pensamentos e ideas, elaborar esquemas e representacións e utilizar as diferentes manifestacións culturais para enriquecerse, gozar e manter unha actitude de aceptación, tolerante e crítica cara a calquera manifestación que implique discriminación.

Outrosí, os estándares de aprendizaxe formulan a relación entre a información sobre situacións reais, os saberes académicos e os coñecementos matemáticos e, neste senso, especifican a interpretación e produción de información sobre aspectos cualitativos e cuantitativos da realidade, a análise, a relación e a expresión matemática de datos de uso cotián, mediante a asociación de conceptos, símbolos e representacións durante o proceso de razoamento lóxico matemático.

Neste senso, inclúen a realización de procesos de razoamento matemático ordenados e sistemáticos, así como a identificación da validez na resolución de problemas e o desenvolvemento de proxectos coa axuda das novas tecnoloxías da información e da comunicación.

Finalmente, os criterios de avaliación propostos permiten valorar o grao de adquisición das competencias clave en relación á capacidade de comunicarse de modo ordenado, sistemático e coherente, empregando máis dunha lingua, diferentes códigos lingüísticos e sistemas de representación, con xuízo crítico e respecto á riqueza e variedade cultural. Tamén contribúen a estimar o nivel de adquisición das competencias clave que se poñen en xogo ao resolver problemas, comprender, interpretar e elaborar información cualitativa e cuantitativa, así como representacións multidimensionais dos obxectos e do

espazo, reflexionando e valorando a adecuación das solucións aos intereses e necesidades persoais e colectivos.

Os criterios propostos facilitan tamén a avaliación das capacidades da persoa para desenvolver aspectos do razoamento lóxico matemático e un pensamento ben estruturado, necesarios para transformar as ideas en actos, seguir aprendendo e resolver situacións da vida cotiá con axuda das novas tecnoloxías da información e da comunicación.

ORGANIZACIÓN DO ESPAZO E AGRUPAMENTOS

En función do momento e da necesidade, o alumnado traballará:

- Grandes grupos.
- Pequenos grupos.
- Parellas.
- Individualmente.

ORGANIZACIÓN DAS SESIÓNS

A metodoloxía parte da necesidade do establecemento de tres momentos temporais diferenciados dentro de cada sesión didáctica.

- 1 Fase de **activación**: está orientada a captar a atención do alumno e que a través de distintas propostas se prepare para a aprendizaxe do contido correspondente.
- 2 Fase de **dinamización**: é o momento principal da sesión en que se produce a interacción entre alumno-alumno, alumno-profesor.
- 3 Fase de **reflexión**: a sesión remata coa procura da vinculación entre o contido traballado e a realidade.

ELEMENTOS TRANSVERSAIS DO CURRÍCULO

En todas os ámbitos curriculares trataranse os seguintes elementos transversais:

A comprensión lectora

- Analizar os enunciados para impulsar a comprensión.
- Uso de distintas tipoloxías textuais.

A expresión oral e escrita

- Producción de esquemas e/ou debuxos.
- Elaboración dun guión para presentar o texto ante un grupo de compañeiros, e transformación da estrutura do texto.
- Falar, escribir, debuxar e comunicar o que len nun texto.
- Discutir e razoar sobre as cuestións contidas nos textos.
- A toma de decisións e a súa argumentación; a comunicación entre o grupo, o respecto e a aceptación das opinións dos demais; así como o traballo cooperativo para aprender dos outros e cos outros. Ao interaccionar cos demais (xa sexa traballando en pequeno grupo ou en gran grupo) débense esforzar tanto en se facer entender como en escoitar os demais.
- Expresar o enunciado dunha actividade coas propias palabras e ser capaz de reelaboralo tendo en conta diferentes indicacións.

A comunicación audiovisual

- Incrementar a comprensión crítica dos medios de comunicación: televisión, cine, vídeo, radio, fotografía, materiais impresos e programas de ordenador.
- Desenvolver o pensamento crítico e a capacidade creativa a través da análise e a produción de materiais audiovisuais.

As tecnoloxías da información e a comunicación

As novas tecnoloxías están cada vez máis presentes na nosa sociedade e forman parte da nosa vida cotiá.

A incorporación da informática ten como seu obxectivo conquistar o maior proveito posible das potencialidades deste medio; utilízase como recurso didáctico para aprender os diversos contidos que se van tratar, para presentar traballos de diferente índole e para buscar información.

O emprendemento

As habilidades emprendedoras son as seguintes:

- Habilidades persoais: iniciativa, autonomía, capacidade de comunicación, sentido crítico, creatividade, adaptabilidade, observación e análise, capacidade de síntese, visión emprendedora.
- Habilidades cognitivas: expresión e comunicación oral, escrita e plástica; aplicación de recursos TIC na aula.
- Habilidades sociais: traballo en grupo, comunicación; cooperación; capacidade de relación co contorno; empatía; habilidades

directivas; capacidade de planificación; toma de decisións e asunción de responsabilidades; capacidade organizativa.

MEDIDAS PREVISTAS PARA ESTIMULAR O INTERESE E O HÁBITO DA LECTURA E DA MELLORA DA EXPRESIÓN ESCRITA E ORAL

Deseñamos estas liñas metodolóxicas:

- Interese e hábito da lectura
 - Realización de tarefas de investigación
 - Instrucións escritas para realizar actividades lúdicas.
 - Proposta de posibles visitas ao centro dos autores dos libros recomendados (charlas, enquisas e firmas dos libros..)
 - Lecturas recomendadas: divulgativas, etc.
- Expresión escrita
 - Resumos
 - Esquemas
 - Informes
 - Creacións literarias propias (poemas, ensaios, cómics, etc.)
 - Escritura social
 - Uso das TIC
- Expresión oral
 - Exposición das tarefas realizadas
 - Explicacións e informes orais
 - Entrevistas
 - Debates

MATERIAIS E RECURSOS

A continuación faremos referencia aos recursos empregados como medio para canalizar a acción docente durante o curso escolar.

- Uso das TIC.
- Aplicacións sinxelas que permitan realizar presentacións.
- Recursos audiovisuais, prioritariamente o uso de fotografías e vídeos sinxelos.
- Uso das actividades interactivas, animacións, vídeos, autoavaliacións, etc.
- Pantalla dixital, fichas, libros de lectura, biblioteca, libretas.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS

Proposta de posibles actividades complementarias:

- Visitas a museos e institucións culturais.
- Conmemoracións sinaladas no calendario escolar.

1.6 TEMPORALIZACIÓN.

O desenvolvemento dos distintos contidos establecidos no currículo para o *ámbito da comunicación* levaranse a cabo ao longo do presente curso escolar nos distintos trimestres quedando secuenciados do seguinte modo:

ÁMBITO DA COMUNICACIÓN. NIVEL II

1º TRIMESTRE 8-9-22/ 22-12-22	MODULO I A TERRA MODULO II O TRABALLO	<i>Bloque 1- Comunicación oral</i> <i>Bloque 2 – Comunicación escrita</i> <i>Bloque 3- Coñecemento e reflexión sobre a lingua</i> <i>Bloque 4 – Lingua estranxeira</i>
2º TRIMESTRE 9-1-23 / 30-3-23	MODULO II O TRABALLO MODULO III A VIDA EN COMUNIDADE	<i>Bloque 1- Comunicación oral</i> <i>Bloque 2 – Comunicación escrita</i> <i>Bloque 3- Coñecemento e reflexión sobre a lingua</i> <i>Bloque 4 – Lingua estranxeira</i>
3º TRIMESTRE 11-4-23/ 21-6-23	MODULO III A VIDA EN COMUNIDADE	<i>Bloque 1- Comunicación oral</i> <i>Bloque 2 – Comunicación escrita</i> <i>Bloque 3- Coñecemento e reflexión sobre a lingua</i> <i>Bloque 4 – Lingua estranxeira</i>

1.7 AVALIACIÓN.

A avaliación do proceso de aprendizaxe do alumnado nesta etapa educativa será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas.

A avaliación será **continua**, xa que estará inmersa no proceso de ensino e aprendizaxe do alumnado, coa finalidade de detectar as dificultades no

momento en que se producen, analizar as causas e, desta maneira, adoptar as medidas necesarias que lle permitan ao alumnado mellorar o seu proceso de aprendizaxe e garantir a adquisición das competencias clave para continuar o proceso educativo.

A avaliación será **global**, pois referirase ás competencias clave e aos obxectivos da etapa e a aprendizaxe do alumnado no conxunto das áreas quea integran. Os referentes serán os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe avaliados establecidos para cada un dos cursos e para todas as áreas. A avaliación do alumnado con necesidades educativas especiais terá como referente os criterios de avaliación establecidos nas propias adaptacións curriculares significativas.

Avaliación inicial.

A avaliación inicial será levada a cabo a través da probas VIA (valoración inicial do adulto) ademais da observación sistemática por parte do profesorado a nivel individual e grupal.

Avaliación continua.

Probas escritas correspondentes as unidades propostas así como o traballo diario na aula. Igualmente tamén a través da observación diaria: valoración do traballo de cada día, instrumento moi utilizado para valorar hábitos e comportamentos desexables.

Instrumentos de cualificación e ponderación.

Estimamos oportuno asumir como válidos as porcentaxes seguintes:

40% traballo na aula

40% asistencia ao centro educativo

20% probas

A superación do ámbito ven dada por:

Lingua Castelá 40%

Lingua Galega 40%

Lingua Estranxeira 20%

2 ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA

2.1 OBXECTIVOS XERAIS.

Contribuirán a desenvolver as capacidades que lles permitan:

- a Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor.
- c Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade.
- e Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- f Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de

cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

- h Coñecer os aspectos fundamentais das Ciencias da Natureza, as Ciencias Sociais, a Xeografía, a Historia e a Cultura, con especial atención a aqueles relacionados e vinculados con Galicia.
- i Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das Tecnoloxías da Información e da Comunicación desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- l Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- m Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o dos outros, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- n Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- ñ) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións cos demais, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.
- o Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- p Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e sociedade galegas.

2.2 OBXECTIVOS DO ÁMBITO DE MATEMÁTICAS.

- 1 Formular problemas a partir doutros xa resoltos tendo en conta os datos ou situación dada.
- 2 Utilizar a resolución de problemas de forma eficaz tanto en procesos matemáticos coma en situacións da vida diaria, reflexionando sobre os distintos pasos a seguir, realizando os cálculos necesarios e aplicándoo como estratexia para afrontar calquera tipo de situación.
- 3 Realizar presentacións de datos ou informes que esbocen o resultado ou conclusión dos procesos de investigación.
- 4 Facer predicións baseándose en procedementos matemáticos a través da descrición, análise e elaboración de conclusións en contextos matemáticos aplicando o método científico.
- 5 Desenvolver habilidades persoais para afrontar as tarefas matemáticas evitando os bloqueos e inseguridades e reflexionando sobre as decisións que se deben tomar.
- 6 Manexar os recursos tecnolóxicos para afrontar os diferentes retos matemáticos que consideren en canto ao tratamento da información ou ao apoio ao proceso de adquisición dos coñecementos.
- 7 Utilizar distintos tipos de números (romanos, naturais, enteiros, fraccións e decimais) en distintas situacións matemáticas.
- 8 Manexar as operacións básicas de cálculo e as súas propiedades na resolución de problemas, actividades ou situacións da vida real.
- 9 Desenvolver o cálculo mental como ferramenta de crecemento persoal e habilidade matemática.

- 10 Usar as porcentaxes e proporcionalidade para resolver problemas ou xerar e interpretar información.
- 11 Dominar o uso das distintas unidades de medida para comparar, transformar ou ordenar datos e para resolver problemas.
- 12 Utilizar a representación espacial, liñas, planos, simetría... para afondar no coñecemento de obxectos cotiáns.
- 13 Coñecer os distintos corpos xeométricos, as súas áreas e volumes para a comprensión e interpretación do ámbito.
- 14 Representar graficamente a información a través de táboas, gráficas, diagramas...
- 15 Facer estimacións sobre sucesos da vida real sobre a base de procedementos probabilísticos.
- 16 Representar, comparar e sumar números enteiros de igual ou diferente signo.
- 17 Afondar no coñecemento das áreas e volumes das figuras planas e corpos xeométricos como forma de interpretar aprender sobre o mundo que nos rodea.
- 19 Calcular potencias de base dez.
- 20 Escribir a descomposición polinómica dun número.

2.3 CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE.

ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA. NIVEL II				
MÓDULO I: A TERRA				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	Bloque 1. - Números e operacións			
<ul style="list-style-type: none"> • e • j • l 	<p>B1.1. Números naturais, decimais e fraccións. A numeración romana.</p> <p>B1.2. Operacións con</p>	<p>B1.1. Ler, escribir e ordenar, utilizando razoamentos axeitados, distintos tipos de números (naturais, decimais, fraccións,</p>	<p>B1.1.1. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números, utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCEC • CSIEE

ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA. NIVEL II

MÓDULO I: A TERRA

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	números naturais. Operacións combinadas. B1.3. Operacións con números decimais: suma, resta, multiplicación. B1.4. Uso do cálculo mental e da calculadora para resolver as	romanos).	cada unha das súas cifras.	
			B1.1.2. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCL ☐

	<p>operacións estudadas.</p> <p>B1.5. Resolución de problemas tomados da vida cotiá en que haxa que aplicar as operacións básicas.</p>	<p>B1.2. Operar cos números tendo en conta xerarquía das operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se empregan segundo a natureza do cálculo que se ten que levar a cabo.</p>	<p>B1.2.1. Realiza mentalmente cálculos numéricos sinxelos utilizando a numeración e as operacións básicas estudadas.</p> <p>B1.2.2. Utiliza os recursos tecnolóxicos dispoñibles para resolver problemas de aprendizaxe e da vida cotiá.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CD
--	--	--	---	---

		<p>B1.3. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, axeitados</p>	<p>B1.3.1. Resolve problemas sinxelos da vida cotiá aplicando estratexias</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSIEE
--	--	--	---	--

ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA. NIVEL II

MÓDULO I: A TERRA

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
		ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados para a resolución de problemas.	persoais de resolución e aplicando as operacións básicas estudadas.	<ul style="list-style-type: none"> CAA
	Bloque 2. A medida. Estimación e cálculo de magnitudes			
<ul style="list-style-type: none"> e 	B2.1. As medidas de superficie. B2.2. Operacións con medidas de	B2.1. Operar con diferentes medidas.	B2.1.1. Expresa con precisión medidas de lonxitude, masa, tempo, superficie, utilizando as unidades máis axeitadas á magnitude que se mide.	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCL

<ul style="list-style-type: none"> • f • j 	lonxitude,			
	masa, tempo, superficie. B2.3. A capacidade e o volume. Equivalencias entre as medidas e capacidade e volume.	B2.2. Seleccionar instrumentos, unidades de medida usuais, facendo previamente estimacións e expresando con precisión medidas de lonxitude, superficie, peso/masa,	B2.2.1. Realiza estimacións de medidas, seleccionando as unidades e instrumentos mais adecuados, de acordo co tipo e coa cantidade da magnitude que se quere medir.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSIEE

ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA. NIVEL II

MÓDULO I: A TERRA

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	B2.4. Resolución de problemas de medida. B2.5. Medida de ángulos. B2.6. El sistema de medidas sexagesimal.	capacidade e tempo, en contextos reais.	B2.2.2. Representa os espazos e períodos de tempo a diversas escalas empregando as unidades de medida e as súas equivalencias.	
		B2.3. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados para a resolución de	B2.3.1. Analiza e comprende o enunciado dos problemas (datos, relacións entre os datos, contexto do problema.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CAA • CSIEE

	problemas.		
	B2.4. Conocer o sistema sexagesimal para realizar cálculos con medidas angulares.	B2.4.1 Utiliza o sistema sexagesimal para realizar cálculos con medidas angulares.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT

ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA. NIVEL II

MÓDULO I: A TERRA

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	Bloque 3: Xeometría			
<ul style="list-style-type: none"> e j 	B3.1.Figuras xeométricas: triángulos, cuadriláteros, polígonos regulares, círculo.	B3.1. Identificar e clasificar triángulos segundo os lados e os ángulos. Clasificar cuadriláteros.	B3.1.1.Emprega o razoamento matemático para clasificar as figuras xeométricas estudadas de acordo con criterios libremente elixidos e preestablecidos.	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT
	B3.2. A circunferencia, lonxitude da circunferencia e posicións relativas de rectas e circunferencias.	B3.2.Utilizar as nocións xeométricas para describir e comprender situacións da vida	B3.2.1.Analiza patróns numéricos e xeométricos expresándoos mediante regras simbólicas cando é posible.	<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCCT

• I	B3.3.Figuras irregulares. Ángulos en distintas posiciones. Concavidade e convexidade de figuras planas.	cotía.	B3.2.2. Colabora activa e responsablemente no traballo en equipo, manifestando iniciativa para resolver problemas que implican a aplicación dos contidos estudados.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSIEE
-----	---	--------	---	--

ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA. NIVEL II

MÓDULO I: A TERRA

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	Bloque 4. Tratamento da información, azar e probabilidade			
<ul style="list-style-type: none"> • e • i • j 	B4.1. Escalas: mapas e planos. B4.2. Sistema de coordenadas cartesianas.	B4.1. Realizar, ler e interpretar representacións gráficas dun conxunto de datos relativos ao ámbito inmediato.	B4.1.1. Obtén información concreta a partir da consulta de mapas e planos.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC
			B4.1.2. Representa espazos concretos mediante planos sinxelos.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
			B4.1.3. Utiliza planos e mapas con escala para orientarse por lugares descoñecidos.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
		B4.2. Representar puntos en eixes cartesianos e identificar coordenadas de	B4.2.1. Sitúase no plano, no espazo e no tempo coa axuda de representacións matemáticas: sistema de coordenadas	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSIEE

		representados cartesianos.	puntos en eixes	cartesianas, cartografía.	
--	--	-------------------------------	-----------------------	---------------------------	--

**ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA.
NIVEL II**

MÓDULO II: O TRABALLO

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	Bloque 1. - Números e operacións			
<ul style="list-style-type: none"> • e • j • l 	B1.1.División de números decimais. B1.2.Os números enteiros. A recta enteira. Comparación. B1.3.Suma e resta de números enteiros.	B1.1. Empregar a competencia dixital para resolver proble mas matemáticos relacionados coa vida cotiá.	B1.1.1. Utiliza os recurso s tecnolóxicos dispoñibles para resolver problemas de aprendizaxe e da vida cotiá.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CD • CSIEE
	B1.4.Divisibilidade. B1.5.Porcentaxes proporcionalidade. Tanto por cento.	B1.2. Comparar e ordenar números enteiros e identificar e representar números	B1.2.1. Ordena números enteiros por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSIEE

	enteiros na recta enteira.		
	B1.3.Recoñecer situacións reais onde aparec múltiplo e en s divisores.	B1.3.1. Resolve problemas sinxelos da vida cotiá aplicando operacións básicas con números decimais e enteiros, aplicando estratexias persoais de solución.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CMCCT • CD

ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA. NIVEL II

MÓDULO II: O TRABALLO

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
			B1.3.2. Coñece e aplica os criterios de divisibilidade por 2, 3, 5, 9 e 10.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CAA
			B1.3.3. Calcula todos os divisores de calquera número menor que 100.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CD
			B.1.3.4. Calcula o mínimo común múltiplo e o mínimo común divisor.	
		B1.4. Utilizar os números enteiros, decimais e as porcentaxes sinxelas para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.	B1.4.1. Opera cos números.	

ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA. NIVEL II

MÓDULO II: O TRABALLO

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	Bloque 2. A medida. Estimación e cálculo de magnitudes			
<ul style="list-style-type: none"> • e • f • j 	<p>B2.1.Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude.</p> <p>B2.2.Equivalencias e transformacións de unidades de tempo.</p> <p>B2.3. Cálculos con medidas temporais.</p>	<p>B2.1.Coñecer as unidades de medida de tempo e as súas relacións, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria.</p>	<p>B2.1.1. Expresa con precisión medidas de superficie e tempo, usando os múltiplos e os divisores máis comúns e realizando conversións cando sexa necesario.</p> <p>B2.1.2. Realiza estimacións de medidas, escollendo as unidades e instrumentos máis axeitados, de acordo co tipo e coa cantidade da magnitude que se quere medir.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSIEE

		B2.2. Operar con diferentes medidas.	B2.2.1. Relaciona a linguaxe cotiá e académica coa linguaxe matemática empregando diferentes medidas temporais.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCL
--	--	--------------------------------------	---	--

ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA. NIVEL II

MÓDULO II: O TRABALLO

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	Bloque 3.Xeometría			
• e	B3.1. Perímetro e área. B3.2. Poliedros. Tipos. Elementos Básicos.	B3.1. Calcular perímetro e área de diferentes figuras.	B3.1.1. Calcula o perímetro e a superficie das formas estudadas.	• CMCCT
			B3.1.2. Aplicación do cálculo de áreas e perímetros das figuras xeométricas estudadas á resolución de problemas tomados da vida cotiá.	• CMCCT • CSIEE

• j		<p>B3.2. Coñecer as características dos corpos xeométricos e aplicalas para clasificar poliedros.</p>	<p>B3.2.1. Relaciona a linguaxe cotiá e o académico coa linguaxe matemática empregando expresións e representacións xeométricas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CMCCT
-----	--	---	--	--

ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA. NIVEL II

MÓDULO II: O TRABALLO

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	Bloque 4. Tratamento da información, azar e probabilidade			
<ul style="list-style-type: none"> • e • i • j 	B4.1. Recollida e clasificación de datos cualitativos e cuantitativos. B4.2. Realización e interpretación de gráficos sinxelos.	B4.1. Realizar, interpretar e representar representacións dun conxunto de datos relativos ao ámbito inmediato.	B4.1.1. Recolle e clasifica datos cualitativos e cuantitativos, de situacións do seu ámbito, utilizándoos para construír gráficos sinxelos.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSIEE
			B4.1.2. Utiliza distintas formas de organizar e representar un mesmo conxunto de datos e obtén información a partir deles.	
		B4.2. Interpretar representacións espaciais realizadas	B4.2.1. Comprende e usa termos básicos de estatística a partir da análise de mostras de datos sinxelos e habituais no	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCL

		a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares	seu ámbito.	
			B4.2.2. Elabora e presenta gráficos e táboas de forma ordenada e clara.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CAA

ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA. NIVEL II

MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	Bloque 1. - Números e operacións			
<ul style="list-style-type: none"> e j 	<p>B1.1. Números primos e compostos.</p> <p>B1.2. Fraccións propias e impropias. Número mixto.</p> <p>B1.3. Fraccións equivalentes.</p> <p>Redución a común denominador.</p> <p>B1.4. Operacións con fraccións.</p> <p>B1.5. Operacións con fraccións.</p>	<p>B1.1. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.</p>	<p>B1.1.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais), utilizando razoamentos apropiados.</p>	<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCCT
	<p>Problemas con números</p>	<p>B1.2. Aplicar o razoamento matemático e o proceso de pensamento científico para desenvolver a</p>	<p>B1.2.1. Relaciona a linguaxe cotiá e a académica coa linguaxe matemática empregando fraccións, números mixtos, potencias.</p>	

• I	fraccionarios. B1.6. Potencias. Cadrados e cubos. Potencias de base 10.	capacidade de identificar, formular e resolver situacións da realidade e retos académicos.		
		B1.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante e diferentes	B1.3.1. Realiza cálculos numéricos mediante diferentes procedementos: cálculo mental, tentoe, algoritmos, calculadora.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CD

**ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA.
NIVEL II**

MÓDULO II: O TRABALLO

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
		procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situacións de resolución de problemas.	B1.3.2. Calcula cadrados, cubos e potencias de base 10.	
	Bloque 2. A medida. Estimación e cálculo de magnitudes			
<ul style="list-style-type: none"> e j l 	B2.1.Múltiplos e submúltiplos do euro. B2.2.Equivalencias entre moedas e billetes.	B2.1. Coñecer o valor e as equivalencias en	B2.1.1. Coñece o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea.	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CSC

		as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea.		
			B2.1.2. Utiliza os múltiplos esubmúltiplos do euro e establece equivalencias entre moedas e billetes.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSIEE
			B2.1.3. Utiliza os recursos tecnolóxicos dispoñibles para	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CD

**ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA.
NIVEL II**

MÓDULO II: O TRABALLO

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
			resolver problemas de aprendizaxe e da vida cotiá.	
	Bloque 3.Xeometría			
<ul style="list-style-type: none"> e j 	<p>B3.1. Corpos de revolución: cono, cilindro e esfera.</p> <p>B3.2. Regularidades e simetrías.</p>	<p>B3.1. Coñecer as características dos corpos xeométricos e aplicar as para clasificar corpos de revolución (cono, cilindro e esfera) e os seus elementos básicos.</p>	<p>B3.1.1. Emprega o razoamento matemático para clasificar figuras xeométricas de acordo con criterios libremente elixidos ou preestablecidos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CSIEE

• I		B3.2.Utilizar as nocións xeométricas	B3.2.1.Describe obras de arte que contén elementos xeométricos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CMCCT • CSC
		de paralelismo, perpendicularidade, simetría para describir e comprender situacións da vida cotiá.	B3.2.2.Realiza as, translacións e rotacións. simetría	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CAA

ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA. NIVEL II				
MÓDULO II: O TRABALLO				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	Bloque 4. Tratamento da información, azar e probabilidade			
<ul style="list-style-type: none"> • e • j • l 	B4.1.Táboas de frecuencias absolutas e relativas. B4.2. Análise crítica de gráficos.	B4.1.Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos sinxelos de representación gráfica: táboas de datos.	B4.1.1.Le, interpreta e realiza representacións gráficas sinxelas a partir dunha serie de datos relacionados con situacións da vida diaria. B4.1.2.Comprende e usa termos básicos de estatística a partir da análise de mostras de datos sinxelos e habituais no seu ámbito.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSIEE

2.4 CONTRIBUCIÓN DO ÁMBITO AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

Os contidos da área de Matemáticas oriéntanse de xeito prioritario a garantir o desenvolvemento da competencia matemática en todos e cada un dos seus aspectos. Esta competencia está presente na comprensión dos diferentes tipos de números e as súas operacións, así como na utilización de diversos contextos para a construción de novos coñecementos matemáticos; na facultade de desenvolver razoamentos, construíndo conceptos e avaliando a veracidade das ideas expresadas; na habilidade para identificar os distintos elementos matemáticos que se esconden tras un problema; tamén cando empregamos os medios para comunicar os resultados da actividade matemática ou cando utilizamos os coñecementos e as destrezas propias da área nas situacións que o requiran, tanto para obter conclusións coma para tomar decisións con confianza. É necesario remarcar, non obstante, que a contribución á competencia matemática se logra na medida que a aprendizaxe dos devanditos contidos vai dirixida precisamente á súa utilidade para enfrontarse ás múltiples ocasións nas que nenos e nenas empregan as matemáticas fóra da aula.

O desenvolvemento do pensamento matemático contribúe ás competencias básicas en ciencia e tecnoloxía porque fai posibles unha mellor comprensión e unha descrición máis axustada do contorno. En primeiro lugar, co desenvolvemento da visualización (concepción espacial), melloran a súa capacidade para facer construcións e manipular mentalmente figuras no plano

e no espazo, o que lles será de grande utilidade no emprego de mapas, planificación de rutas, deseño de planos, elaboración de debuxos, etc. En segundo lugar, a través da medida lógrase un mellor coñecemento da realidade e auméntanse as posibilidades de interactuar con ela e de transmitir informacións cada vez máis precisas sobre aspectos cuantificables do seu ámbito.

Por último, a destreza na utilización de representacións gráficas para interpretar a información achega unha ferramenta moi valiosa para coñecer e analizar mellor a realidade.

Os descritores que traballaremos fundamentalmente serán:

- Recoñecer a importancia da ciencia na nosa vida cotiá.
- Aplicar métodos científicos rigorosos para mellorar a comprensión da realidade circundante.
- Manexar os coñecementos sobre ciencia e tecnoloxía para solucionar problemas e comprender o que acontece a noso redor.
- Manexar a linguaxe matemática con precisión en calquera contexto.
- Identificar e manipular con precisión elementos matemáticos (números, datos, elementos xeométricos...) en situacións cotiás.
- Aplicar os coñecementos matemáticos para a resolución de situacións problemáticas en contextos reais e en calquera materia.
- Realizar argumentacións en calquera contexto con esquemas lóxico-matemáticos.

- Aplicar as estratexias de resolución de problemas a calquera situación problemática.

Competencia dixital

As Matemáticas contribúen á adquisición da competencia dixital en varios sentidos. Por unha parte porque proporcionan destrezas asociadas ao uso dos números, tales como a comparación, a aproximación ou as relacións entre as diferentes formas de expresalos, facilitando así a comprensión de informacións que incorporan cantidades ou medidas. Por outra parte, a través dos contidos do bloque cuxo nome é precisamente tratamento da información contribúese á utilización das linguaxes gráfica e estatística, esenciais para interpretar a información sobre a realidade. A iniciación ao uso de calculadoras e de ferramentas tecnolóxicas para facilitar a comprensión de contidos matemáticos está tamén unida ao desenvolvemento da competencia dixital.

Adestraremos os seguintes descritores:

- Elaborar e publicitar información propia derivada de información obtida através de medios tecnolóxicos.
- Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.
- Aplicar criterios éticos no uso das tecnoloxías.

Conciencia e expresións culturais

As Matemáticas contribúen á competencia Conciencia e expresións culturais desde a consideración do coñecemento matemático como contribución ao desenvolvemento cultural da humanidade. Así mesmo, o recoñecemento das relacións e formas xeométricas axuda na análise de determinadas producións

artísticas, sendo capaz de utilizar os seus coñecementos matemáticos na creación das súas propias obras.

Os descritores que adestraremos nesta competencia son:

- Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural.
- Apreciar a beleza das expresións artísticas e no cotián

Competencias sociais e cívicas

Os contidos das Ciencias sociais (economía, climatoloxía, xeografía, poboación, produción, etc.) exprésanse en termos numéricos, gráficos, etc. Por exemplo, a interpretación de pirámides de poboación, de gráficos económicos sobre o valor das cousas e climogramas abórdanse desde a área de Matemáticas para desenvolver aspectos vinculados coa competencia social e cívica. A achega á competencia social e cívica adquire unha dimensión singular, a través do traballo en equipo se se aprende a aceptar outros puntos de vista distintos ao propio, en particular á hora de utilizar estratexias persoais de resolución de problemas.

Os indicadores desta competencia poden facilitar o adestramento de cada un dos descritores que enunciámos a continuación:

- Identificar as implicacións que ten vivir nun Estado social e democrático de dereito referendado por unha norma suprema chamada Constitución Española.
- Aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.
- Evidenciar preocupación polos máis desfavorecidos e respecto aos distintos ritmos e potencialidades.

2.5 ORIENTACIÓNS METODOLÓXICAS.

É importante que o equipo de profesionais de cada centro educativo adapte o currículo ás características do contexto de ensinanza e realice os axustes necesarios para garantir o éxito do alumnado nestas aprendizaxes que constitúen a base do currículo das ensinanzas iniciais. As propostas de traballo, por tanto, deben estar centradas na implicación e participación activa do alumnado en diálogo co coñecemento. Deste xeito, adquirirá as competencias comunicativa e matemática necesarias para realizar as tarefas por iniciativa persoal e con autonomía. Para iso é fundamental que estean contextualizadas na realidade do alumnado e sexan adecuadas ás súas necesidades.

Esta concepción das tarefas, significativas e aplicables á vida das persoas adultas, implica realizar un achegamento multidisciplinar e global ao coñecemento, que debe conter múltiples estratexias de resolución de problemas en relación ás competencias clave da formación permanente. A proposta metodolóxica que máis se achega a este argumento didáctico e mellor responde ás necesidades dos diferentes estilos e niveis de competencia é o traballo por proxectos creativos, singulares e innovadores, especialmente se son emprendedores.

Os proxectos que se propoñan deben conter actividades sinxelas, claras, ordenadas e sistemáticas para facilitar a adquisición das habilidades fundamentais de estudo e traballo individual e cooperativo.

ORGANIZACIÓN DO ESPAZO E AGRUPAMENTOS.

En función do momento e da necesidade, o alumnado traballará:

- Grandes grupos.
- Pequenos grupos.
- Parellas.
- Individualmente.

ORGANIZACIÓN DAS SESIÓNS.

A metodoloxía parte da necesidade do establecemento de tres momentos temporais diferenciados dentro de cada sesión didáctica.

- 1 Fase de **activación**: está orientada a captar a atención do alumno e que a través de distintas propostas se prepare para a aprendizaxe do contido correspondente.
- 2 Fase de **dinamización**: é o momento principal da sesión en que se produce a interacción entre alumno-alumno, alumno-profesor.
- 3 Fase de **reflexión**: a sesión remata coa procura da vinculación entre o contido traballado e a realidade.

ELEMENTOS TRANSVERSAIS DO CURRÍCULO

En todas os ámbitos curriculares trataranse os seguintes elementos transversais:

- **A comprensión lectora.**
- Analizar os enunciados dos problemas para impulsar a comprensión.
- **As Tecnoloxías da Información e a Comunicación.**

As novas tecnoloxías están cada vez máis presentes na nosa sociedade e forman parte da nosa vida cotiá.

A incorporación da informática ten como seu obxectivo conquistar o maior proveito posible das potencialidades deste medio; utilízase como recurso didáctico para aprender os diversos contidos que se van tratar, para presentar traballos de diferente índole e para buscar información.

– **O emprendemento.**

As habilidades emprendedoras son as seguintes:

- Habilidades persoais: iniciativa, autonomía, capacidade de comunicación, sentido crítico, creatividade, adaptabilidade, observación e análise, capacidade de síntese, visión emprendedora.
- Habilidades cognitivas: expresión e comunicación oral, escrita e plástica; aplicación de recursos TIC na aula.
- Habilidades sociais: traballos grupais, comunicación; cooperación; capacidade de relación co contorno; empatía; habilidades directivas; capacidade de planificación; toma de decisións e asunción de responsabilidades; capacidade organizativa.

MATERIAIS E RECURSOS.

A continuación faremos referencia aos recursos empregados como medio para canalizar a acción docente durante o curso escolar.

- Uso das TIC.
- Aplicacións sinxelas que permitan realizar presentacións.
- Recursos audiovisuais, prioritariamente o uso de fotografías e vídeossinxelos.

- Uso das actividades interactivas, animacións, vídeos, autoavaliacións, etc.
- Pizarra dixital, fichas.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS.

Proposta de posibles actividades complementarias:

- Visitas a museos e institucións culturais.
- Conmemoracións sinaladas no calendario escolar.

2.6 TEMPORALIZACIÓN.

O desenvolvemento dos distintos contidos establecidos no currículo para o *ámbito da competencia matemática* levaranse a cabo ao longo do presente curso escolar nos distintos trimestres quedando secuenciados do seguinte modo:

ÁMBITO DA COMPETENCIA MATEMÁTICA. NIVEL II

1º TRIMESTRE 8-9-22/ 22-12-22	MODULO I A TERRA	<i>Bloque 1- Números e operacións</i> <i>Bloque 2 – A medida. Estimación e cálculo de magnitudes.</i> <i>Bloque 3- Xeometría</i> <i>Bloque 4 – Tratamento da información, azar e probabilidade</i>
2º TRIMESTRE 9-1-23 / 30-3-23	MODULO II O TRABALLO	<i>Bloque 1- Números e operacións</i> <i>Bloque 2 – A medida. Estimación e cálculo de magnitudes.</i>

		<i>Bloque 3- Xeometría</i> <i>Bloque 4 – Tratamento da información, azar e probabilidade</i>
3º TRIMESTRE 11-4-23 / 21-6-23	MODULO III A VIDA EN COMUNIDADE	<i>Bloque 1- Números e operacións</i> <i>Bloque 2 – A medida. Estimación e cálculo de magnitudes.</i> <i>Bloque 3- Xeometría</i> <i>Bloque 4 – Tratamento da información, azar e probabilidade</i>

2.7 AVALIACIÓN

A avaliación do proceso de aprendizaxe do alumnado nesta etapa educativa será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas.

A avaliación será **continua**, xa que estará inmersa no proceso de ensino e aprendizaxe do alumnado, coa finalidade de detectar as dificultades no momento en que se producen, analizar as causas e, desta maneira, adoptar as medidas necesarias que lle permitan ao alumnado mellorar o seu proceso de aprendizaxe e garantir a adquisición das competencias clave para continuar o proceso educativo.

A avaliación será **global**, pois referirase ás competencias clave e aos obxectivos da etapa e a aprendizaxe do alumnado no conxunto das áreas quea integran.

Os referentes serán os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe avaliados establecidos para cada un dos cursos e para todas as áreas. A avaliación do alumnado con necesidades educativas especiais terá como referente os criterios de avaliación establecidos nas propias adaptacións curriculares significativas.

Avaliación inicial

A avaliación inicial será levada a cabo a través da proba VIA (valoración inicial do adulto) ademais da observación sistemática por parte do profesorado a nivel individual e grupal.

Avaliación continua

Probas escritas correspondentes as unidades propostas así como o traballo diario na aula. Igualmente tamén a través da observación diaria: valoración do traballo de cada día, instrumento moi utilizado para valorar hábitos e comportamentos desexables.

Instrumentos de cualificación e ponderación

Estimamos oportuno asumir como válidos as porcentaxes seguintes:

40% traballo na aula

40% asistencia ao centro educativo

20% proba

3 ÁMBITO DA CIENCIA, TECNOLOXÍA E SOCIEDADE NO MUNDO ACTUAL

3.1 OBXECTIVOS XERAIS.

A Educación de adultos contribuirá a desenvolver as capacidades que lles permitan:

- a Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor.
- c Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiare doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade.
- e Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- f Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais

de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

h Coñecer os aspectos fundamentais das Ciencias da Natureza, as Ciencias Sociais, a Xeografía, a Historia e a Cultura, con especial atención a aqueles relacionados e vinculados con Galicia.

i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das Tecnoloxías da Información e da Comunicación desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

l Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

m Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o dos outros, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

n Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

ñ) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións cos demais, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.

o Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

p Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e sociedade galegas.

3.2 OBXECTIVOS DO ÁMBITO

- 1 Coñecer o relevo de Galicia, os seus climas e hidrografía e localizalos no mapa.
- 2 Recoñecer a influencia do ser humano, discriminar as características dun espazo protexido e inferir a necesidade da súa conservación.
- 3 Utilizar diferentes fontes de información para a análise de feitos ou fenómenos e expresar e aprender os contidos das Ciencias Sociais.
- 4 Desenvolver valores como a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no traballo.
- 5 Utilizar e ver o traballo en grupo como fonte de crecemento persoal e social fomentando valores de tolerancia e respecto de ideas e opinións, e resolvendo conflitos por si sós.
- 6 Ter capacidade de creatividade para afrontar os problemas da vida propoñendo solucións emprendedoras.
- 7 Discriminar os distintos sectores económicos, as súas características, como se distribúe a poboación neles e as actividades que desenvolven.
- 8 Discernir a importancia de medios de comunicación, publicidade, comunicacións e transportes e o seu impacto na vida das persoas.
- 9 Valorar o coñecemento da economía e o valor do diñeiro vinculándoo a procesos persoais de austeridade e aforro.
- 10 O funcionamento e a organización dunha empresa identificando as súas características principais.
- 11 Analizar a situación política de España a través do coñecemento da evolución das súas políticas e economía desde o século XIX ata os nosos días.

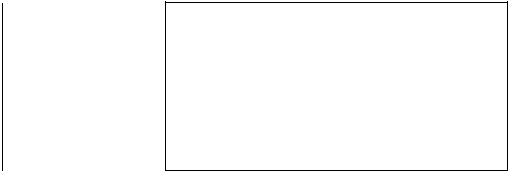
13 Interiorizar os dereitos humanos e os valores distintivos da sociedade valorando e respectando a súa aplicación.

3.3 CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE.

ÁMBITO DE LA CIENCIA, TECNOLOXÍA E SOCIEDADE NO MUNDO ACTUAL NIVEL II				
MÓDULO I: A TERRA				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	Bloque 1. O noso Universo			
1 e 2 i 3. I	B1.1. O Universo: orixe, estrutura e compoñentes básicos. B1.2. Os movementos dos corpos celestes e os seus efectos. B1.3. A Terra, un planeta do sistema solar.	B1.1. Manexar e expresar información concreta e relevante de feitos e fenómenos sociais e históricos, dende unha perspectiva crítica e construtiva, a través exposicións orais, diálogos e debates.	B1.1.1.Utiliza o vocabulario e as estruturas lingüísticas adecuadas para expresar os contidos propios das ciencias naturais e sociais	1 CSC 2 CCL
			B1.1.2. Interpreta e expresa contidos específicos de ciencias naturais e sociais mediante diferentes linguaxes e sistemas de representación.	1 CSC 2 CCL 3 CAA
			B1.1.3. Comprende a importancia dos movementos dos corpos celestes e sabe	1 CSC 2 CCL

			explicar os seus efectos.	
			B1.1.4. Le e comprende textos científicos seleccionados e noticias de actualidade.	1 CSC 2 CCL

ÁMBITO DA CIENCIA, TECNOLOXÍA E SOCIEDADE NO MUNDO ACTUAL NIVEL II				
MÓDULO I: A TERRA				
Bloque 2: Xeografía física				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
1. m 1. l	B2.1. Cartografía e escalas. B2.2. Localización na Terra. Paralelos e meridianos. Latitude e lonxitude. B2.3. O tempo atmosférico. Mapa dotempo. B2.4. O clima. Factores. Tipos. Zonas. B2.5. As alteracións climáticas. Concepto e	B2.1. Interpretar e elaborar representacións propias das ciencias naturais e sociais empregando números, medidas, conceptos básicos de espazo e forma, así como estratexias de razoamento lóxico matemático, que permitan reflexionar e analizar feitos naturais, sociais e históricos.	B2.1.1. Obtén información concreta sobre feitos e fenómenos relacionados co módulo consultando imaxes, gráficas, símbolos e mapas.	1. CSC 1. CD
			B2.1.2. Realiza representacións xeográficas sinxelas.	1 CSC 2 CMCCT
			B2.1.3. Manexa e compara variables demográficas e medidas espaciais.	1 CSC 2 CMCCT 3 CSIEE

B2.1.4. Interpreta e representa mediante gráficos información relacionada coas ciencias sociais.	1	CSC
	2	CMCCT
	3	CSIEE

	<p>accións responsables.</p> <p>B2.6. Elementos que configura a paisaxe natural. A paisaxe natural de Galicia.</p>	<p>B2.1.5.Recoñece as diferent ntes paisaxes do seu contorno e de Galicia, comprendendo que son produto das relacións entre axentes físicos e biolóxicos, e destacando a especial relevancia da acción sobre eles dos grupos humanos.</p>	<p>1. CSC</p>
--	--	---	---------------

**ÁMBITO DA CIENCIA, TECNOLOXÍA E SOCIEDADE NO MUNDO
ACTUAL NIVEL II**

MÓDULO I: A TERRA

Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	Bloque 3: Xeografía humana, política e económica			
1 2 3 c l n	B3.1.Poboación europea e española. Taxa de natalidade e esperanza de vida. Distribución e evolución. B3.2.Desigualdade demográfica no mundo. Movementos migratorios. B3.3.Dereitos e deberes da cidadanía europea. B3.4. Economía europea e española.	B3.1.Interpretar e elaborar representacións propias das ciencias sociais e naturais empregando números, medidas, conceptos básicos de espazo e forma, así como estratexias de razoamento lóxico matemático, que permitan reflexionar e analizar feitos naturais, sociais e históricos.	B3.1.1.Manexa e compara variables demográficas e medidas espaciais.	1 CSC 2 CMCT
			B3.1.2.Interpreta e representa mediante gráficos información relacionada coas ciencias sociais.	1 CSC 2 CMCT
			B3.1.3.Analiza de xeito indutivo e dedutivo modelos económicos baseándose en feitos históricos.	1 CSC 2 CSIEE
			B3.1.5.Razoa de xeito lóxico sistemático relacións entre territorios. B3.1.5.Razoa de xeito lóxico sistemático relacións entre territorios. B2.1.6.Sinala a correlación entre vida económica e política	1 CSC 2 CCL

ÁMBITO DA CIENCIA, TECNOLOXÍA E SOCIEDADE NO MUNDO ACTUAL NIVEL II				
MÓDULO I: A TERRA				
Obxectivo s	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	Bloque 4: Materia inerte			
1 2	k m B4.1. Contaminación e efectos nos ecosistemas. Actividades humanas que inflúen negativamente no medio: contaminación do aire, auga e solo.	B4.1. Analizar e interpretar de xeito crítico información e acontecementos relacionados coa natureza, valorando que esta é un ben da humanidade.	B4.1.1. Valora a importancia de manter o equilibrio dos ecosistemas.	1 2 CSC CCEC
			B4.1.2. Relaciona diferentes estilos de consumo e a contaminación que xeran coas súas consecuencias ambientais a curto e longo prazo.	1 2 CSC CSIEE
			B4.1.3. Coñece as fontes de enerxía dispoñibles no planeta e os usos habituais de cada unha delas e comprende o impacto económico e ambiental que ten unha actividade humana irresponsable.	1. CSC

ÁMBITO DA CIENCIA, TECNOLOXÍA E SOCIEDADE NO MUNDO ACTUAL NIVEL II

MÓDULO II: O TRABALLO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Bloque 1. Tecnoloxía			
1 e 2 i 3 l	B1.1.Circuitos eléctricos. Materiais condutores e illantes	B1.1. Empregar estratexias para solucionar problemas cotiáns básicos, seguindo un procedemento sistemático baseado no método científico.	B1.1.1. Aplica técnicas de estudo e traballo para procesar información e coñecer mellor o mundo natural e social.	1. CSC
			B1.1.2. Expresa e representa os experimentos realizados.	1 CSC 2 CCL
	B1.2. Pancas, poleas, rodas e engrenaxes. Funcionamento, tipos e usos.	B1.2. Usar a tecnoloxía con responsabilidade para maximizar os beneficios e minimizar as desvantaxes da súa utilización.	B1.2.1. Propón mecanismos de pancas, poleas ou engrenaxes e describe os problemas que solucionan.	1 CSC 2 CSIEE
	B1.3. Máquinas e aparellos. Tipos e funcionamento	B1.3. Coñecer os principais avances da ciencia e da tecnoloxía. Identificar os beneficios e riscos.	B1.3.1. Coñece e explica algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade.	1. CMCCT 1. CCL

	os principais inventos tecnológicos.			1. CSC
--	--------------------------------------	--	--	--------

**ÁMBITO DE LA CIENCIA, TECNOLOXÍA E SOCIEDADE NO MUNDO
ACTUAL NIVEL II**

MÓDULO II: O TRABALLO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Bloque 2: Materia inerte			
1 e 2 i 3 l	B2.1. Forzas e obxectos. Formas de deformación e movemento. B2.2. Formas de enerxía. B2.3. Fontes de enerxías renovables e non renovables. B2.4. Electricidade e magnetismo.	B2.1. Coñecer as características das fontes de enerxía e materias primas renovables e non renovables e relacionalas co desenvolvemento enerxético e sostible. B2.2. Coñecer leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica, os cambios de estado e as reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.	B2.1.1. Identifica e explica os beneficios e riscos relacionados coa utilización das enerxías renovables e non renovables: esgotamento, chuvia ácida, radioactividade, expoñendo posibles actuacións para un desenvolvemento sostible.	1 CMCCT 2 CCL
			B2.2.1. Sabe que toda a materia contén cargas eléctricas que poden ser positivas ou negativas.	1 CMCCT 2 CAA 3. CSIEE
			B2.2.2. Sabe o que é o magnetismo e coñece algunhas das súas utilidades.	
			B2.2.3. Sabe que é corrente eléctrica e comprende a diferenza entre materiais	

			condutores e materiais illantes.	
			B2.2.4. Sabe que é un circuito eléctricoe coñece os seus principais	

**ÁMBITO DE LA CIENCIA, TECNOLOXÍA E SOCIEDADE NO MUNDO
ACTUAL NIVEL II**

MÓDULO II: O TRABALLO

Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
			compoñentes.	
	Bloque 3: Ecosistemas e seres vivos			
<ul style="list-style-type: none"> e i l 	B3.1.Estrutura dos seres vivos.	B3.1. Integra os coñecementos adquiridos en diferentes contextos e con diferentes niveis de detalle para comprender tanto a estrutura global coma aspectos particulares do mundo natural esocial.	B3.1.1. Elabora esquemas sobre os seres vivos, a estrutura dos ecosistemas e o funcionamento do corpo humano.	1 CSC 2 CCL
	B3.2. A célula. Tecidos, órganos e aparatos.		B3.1.2. Expón razoadamente a relación entre unha biocenose e o seu biótomo nun ecosistema.	
	B3.3. Organismos unicelulares e pluricelulares. Virus.		B3.1.3. Diferencia organismos unicelulares de pluricelulares e expresa as claves do seu funcionamento.	• CSC
	B3.4. Ecosistemas: biótomo e biocenose.			
	B3.5.			

	Interacci óns entre os elementos dun ecosistema.			
--	---	--	--	--

**ÁMBITO DE LA CIENCIA, TECNOLOXÍA E SOCIEDADE NO MUNDO
ACTUAL NIVEL II**

MÓDULO II: O TRABALLO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Bloque 4: Funcionamento do corpo humano.			
<ul style="list-style-type: none"> e i o 	B4.1. Función de nutrición. Os aparellos dixestivo, respiratorio, circulatorio e excretor.	B4.1.Utilizar a linguaxe formal adecuada para describir, en termos básicos precisos, o funcionamento do corpohumano.	B4.1.1. Comprende textos académicos e manuais técnicos.	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL
			B4.1.2. Coñece a importancia da nutrición e sabe que procesos e aparellos interveñen nela.	<ul style="list-style-type: none"> CSC
			B4.1.3. Comprende e explica como se leva a cabo o proceso dixestivo: a dixestión, a absorción dos nutrientes e a eliminación das substancias de refugallo.	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL
	B4.2. Función de relación. Os órganos dos sentidos, sistema nervioso e endócrino. Aparello locomotor.	B4.2. Coñecer o funcionamento de células, tecidos, órganos, aparellos, sistemas: a súa localización, forma, estrutura, funcións, coidados etc.	B4.2.1. Identifica e describe os principais característicos dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCL

ÁMBITO DE LA CIENCIA, TECNOLOXÍA E SOCIEDADE NO MUNDO ACTUAL

MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Bloque 1: Perspectiva histórica			
<ul style="list-style-type: none"> • d • i • m 	B1.1. A perspectiva histórica: a historia persoal e familiar.	B1.1. Comprender, respectar e gozar de diferentes manifestacións culturais e artísticas consideradas como patrimonio dos pobos a escala local, nacional e internacional.	B1.1.1. Recoñece elementos representativos da cultura de España e de Europa.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
	B1.2. As pegadas do pasado no contorno próximo.		B1.1.2. Comprende os movementos artísticos no seu contexto histórico.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
	B1.3. Os grandes avances nas etapas da historia.		B1.1.3. Cita representantes da cultura española recoñecidos de xeito internacional.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
	B1.4. Feitos históricos relevantes. B1.5. A repercusión da historia na		B1.1.4. Valora de xeito crítico e construtivo as formas de expresión cultural e artística españolas e europeas.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA

	situación actual.			
			B1.1.5. Expón verbalmente causase	

ÁMBITO DE LA CIENCIA, TECNOLOXÍA E SOCIEDADE NO MUNDO ACTUAL

MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	B1.6. Os medios de comunicación de masas.		efectos de feitos históricos.	
			B1.1.6. Imaxina a historia a partir da observación da situación actual.	<ul style="list-style-type: none"> CLL
	Bloque 2: Xeografía humana, política e económica			
<ul style="list-style-type: none"> e i 	B2.1. A Constitución Española de 1978 e o Estatuto de Autonomía de Galicia como normas fundamentais da convivencia.	B2.1. Manexar e expresar información concreta e relevante de feitos e fenómenos sociais e históricos, dende unha perspectiva crítica e construtiva, a través de exposicións orais, diálogos e debates.	B2.1.1. Coñece a xestión de servizos nos niveis de administración autonómica, provincial e local.	<ul style="list-style-type: none"> CSC
	B2.2. Órganos de goberno	B2.2. Valorar a importancia da participación na actividade social e cívica nun contexto local, nacional e europeo.	B2.2.2. Participa activamente en debates de actualidade de xeito calmado, respectuoso e argumentado sobre a base do	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL

	<p>e organización territorial de España.</p> <p>B2.3. Galicia como comunidade autónoma. Os seus</p>		<p>seu propio xuízo crítico.</p>	
--	---	--	----------------------------------	--

ÁMBITO DE LA CIENCIA, TECNOLOXÍA E SOCIEDADE NO MUNDO ACTUAL

MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE

Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	símbolos. B2.4. A Unión Europea. Principa isorganismos internacionais.			
	Bloque 3: Tecnoloxía			
<ul style="list-style-type: none"> • e • f • i • l 	B3.1. A ciencia e as súas repercusiónsna sociedade. Presentee futuro.	B3.1. Coñecer os principais avances da ciencia e da tecnoloxía. Identificar os beneficios e riscos.	B3.1.1. Coñece e explica algúns dos grandes descubrimentos e inventosda humanidade.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCL • CSC
			B3.1.2.Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no ocio, nas artes, na música, no cine eno deporte e nas tecnoloxías da información e da comunicación.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCL • CSC • CCEC

			<div>B3.1.3.Expón públicamente o impactados avances tecnológicos namellora</div>	<div><ul style="list-style-type: none">• CMCCT• CCL</div>
--	--	--	--	--

**ÁMBITO DE LA CIENCIA, TECNOLOXÍA E SOCIEDADE NO
MUNDO ACTUAL**

MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE

Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
			da sociedade e no futuro do mundo.	
			B3.1.4. Coñece os avances que permitiron a investigación científica na nosa sociedade e os efectos que tiveron nela.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSC

3.4 CONTRIBUCIÓN DO ÁMBITO AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

- Manexar a linguaxe matemática con precisión en calquera contexto.
- Aplicar os coñecementos matemáticos para a resolución de situacións problemáticas en contextos reais e en calquera materia.
- Realizar argumentacións en calquera contexto con esquemas lóxico-matemáticos.
- Identificar e manipular con precisión elementos matemáticos (números, datos, elementos xeométricos...) en situacións cotiás.

Comunicación lingüística

- Utilizar o coñecemento das estruturas lingüísticas, normas ortográficas e gramaticais para elaborar textos escritos.
- Utilizar os coñecementos sobre a lingua para buscar información e ler textos en calquera situación.
- Producir textos escritos de diversa complexidade para o seu uso en situacións cotiás ou de materias diversas.
- Expresar oralmente, de xeito ordenado e claro, calquera tipo de información.

Competencia dixital

- Elaborar e publicitar información propia derivada de información obtida através de medios tecnolóxicos.
- Aplicar criterios éticos no uso das tecnoloxías.

- Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.

Conciencia e expresións culturais

- Apreciar os valores culturais do patrimonio natural e da evolución do pensamento científico.
- Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.
- Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural.

Competencias sociais e cívicas

- Coñecer e aplicar dereitos e deberes da convivencia cidadá no contexto da escola.
- Identificar as implicacións que ten vivir nun Estado social e democrático de dereito referendado por unha norma suprema chamada Constitución española.
- Desenvolver capacidade de diálogo cos demais en situacións de convivencia e traballo e para a resolución de conflitos.
- Mostrar dispoñibilidade para a participación activa en ámbitos de participación establecidos.
- Recoñecer riqueza na diversidade de opinións e ideas.
- Aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.

Sentido da iniciativa e espírito emprendedor

- Asumir as responsabilidades encomendadas e dar conta delas.
- Contaxiar entusiasmo pola tarefa e confianza nas posibilidades de acadar obxectivos.
- Atopar posibilidades no medio que outros non aprecian.
- Asumir riscos no desenvolvemento das tarefas ou dos proxectos.
- Actuar con responsabilidade social e sentido ético no traballo.

Aprender a aprender

- Identificar potencialidades persoais como aprendiz: estilos de aprendizaxe, intelixencias múltiples, funcións executivas...
- Desenvolver as distintas intelixencias múltiples.
- Desenvolver estratexias que favorezan a comprensión rigorosa dos contidos.
- Seguir os pasos establecidos e tomar decisións sobre os pasos seguintes en función dos resultados intermedios.
- Tomar conciencia dos procesos de aprendizaxe.

3.5 ORIENTACIÓNS METODOLÓXICAS.

É importante que o equipo de profesionais de cada centro educativo adapte o currículo ás características do contexto de ensinanza e realice os axustes

necesarios para garantir o éxito do alumnado nestas aprendizaxes que constitúen a base do currículo das ensinanzas iniciais.

As propostas de traballo, por tanto, deben estar centradas na implicación e participación activa do alumnado en diálogo co coñecemento. Deste xeito, adquirirá as competencias comunicativa e matemática necesarias para realizar as tarefas por iniciativa persoal e con autonomía. Para iso é fundamental que estean contextualizadas na realidade do alumnado e sexan adecuadas ás súas necesidades.

Esta concepción das tarefas, significativas e aplicables á vida das persoas adultas, implica realizar un achegamento multidisciplinar e global ao coñecemento, que debe conter múltiples estratexias de resolución de problemas en relación ás competencias clave da formación permanente. A proposta metodolóxica que máis se achega a este argumento didáctico e mellor responde ás necesidades dos diferentes estilos e niveis de competencia é o traballo por proxectos creativos, singulares e innovadores, especialmente se son emprendedores.

Os proxectos que se propoñan deben conter actividades sinxelas, claras, ordenadas e sistemáticas para facilitar a adquisición das habilidades fundamentais de estudo e traballo individual e cooperativo.

ORGANIZACIÓN DO ESPAZO E AGRUPAMENTOS.

En función do momento e da necesidade, o alumnado traballará:

- Grandes grupos.
- Pequenos grupos.
- Parellas.

- Individualmente.

ORGANIZACIÓN DAS SESIÓNS

A metodoloxía parte da necesidade do establecemento de tres momentos temporais diferenciados dentro de cada sesión didáctica.

- 1 Fase de **activación**: está orientada a captar a atención do alumno e que a través de distintas propostas se prepare para a aprendizaxe do contido correspondente.
- 2 Fase de **dinamización**: é o momento principal da sesión en que se produce a interacción entre alumno-alumno, alumno-profesor.
- 3 Fase de **reflexión**: a sesión remata coa procura da vinculación entre o contido traballado e a realidade.

ELEMENTOS TRANSVERSAIS

En todos os ámbitos curriculares trataranse os seguintes elementos transversais:

- **A comprensión lectora.**
 - Analizar os enunciados para impulsar a comprensión.
- **A expresión oral e escrita.**
 - Produción de esquemas e/ou debuxos.
 - Elaboración dun guión para presentar o texto ante un grupo de compañeiros, e transformación da estrutura do texto.
 - Falar, escribir, debuxar e comunicar o que lén nun texto.
 - Discutir e razoar sobre as cuestións contidas nos textos.

- A comunicación audiovisual.
- Incrementar a comprensión crítica dos medios de comunicación: televisión, cine, vídeo, radio, fotografía, materiais impresos e programas de ordenador.
- Desenvolver o pensamento crítico e a capacidade creativa a través da análise e a produción de materiais audiovisuais.

– **As Tecnoloxías da Información e a Comunicación.**

As novas tecnoloxías están cada vez máis presentes na nosa sociedade e forman parte da nosa vida cotiá.

A incorporación da informática ten como seu obxectivo conquistar o maior proveito posible das potencialidades deste medio; utilízase como recurso didáctico para aprender os diversos contidos que se van tratar, para presentar traballos de diferente índole e para buscar información.

– **O emprendemento.**

As habilidades emprendedoras son as seguintes:

- Habilidades persoais: iniciativa, autonomía, capacidade de comunicación, sentido crítico, creatividade, adaptabilidade, observación e análise, capacidade de síntese, visión emprendedora.
- Habilidades cognitivas: expresión e comunicación oral, escrita e plástica; aplicación de recursos TIC na aula.
- Habilidades sociais: traballos grupais, comunicación; cooperación; capacidade de relación co contorno; empatía; habilidades

directivas; capacidade de planificación; toma de decisións e asunción de responsabilidades; capacidade organizativa.

MATERIAIS E RECURSOS.

A continuación faremos referencia aos recursos empregados como medio para canalizar a acción docente durante o curso escolar.

- Uso das TIC.
- Aplicacións sinxelas que permitan realizar presentacións.
- Recursos audiovisuais, prioritariamente o uso de fotografías e vídeos sinxelos.
- Uso das actividades interactivas, animacións, vídeos, autoavaliacións, etc.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS.

Proposta de posibles actividades complementarias:

- Visitas a museos e institucións culturais.
- Conmemoracións sinaladas no calendario escolar.

3.6 TEMPORALIZACIÓN.

O desenvolvemento dos distintos contidos establecidos no currículo para o ámbito *da ciencia, tecnoloxía e sociedade no mundo actual* levaranse a cabo ao longo do presente curso escolar nos distintos trimestres quedando secuenciados do seguinte modo:

ÁMBITO DA CIENCIA, TECNOLOXIA E SOCIEDADE NO MUNDO ACTUAL.

NIVEL II		
1º TRIMESTRE 8-9-22/ 22-12-22	MODULO I A TERRA	<i>Bloque 1- O noso universo</i> <i>Bloque 2 – Xeografía física.</i> <i>Bloque 3 -Xeografía humana,política e económica</i> <i>Bloque 4 – Materia inerte</i>
2º TRIMESTRE 9-1-23 / 30-3-23	MODULO II O TRABALLO	<i>Bloque 1- Tecnoloxía</i> <i>Bloque 2 – Materia inerte</i> <i>Bloque 3- Ecosistemas e seres vivos</i> <i>Bloque 4 – Funcionamento do corpo humano.</i>
3º TRIMESTRE 11-4-23 / 21-6-23	MODULO III A VIDA EN COMUNIDADE	<i>Bloque 1- Perspectiva histórica</i> <i>Bloque 2 – Xeografía humana,política e económica.</i> <i>Bloque 3- Tecnoloxía</i>

3.7 AVALIACIÓN

A avaliación do proceso de aprendizaxe do alumnado nesta etapa educativa será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas.

A avaliación será **continua**, xa que estará inmersa no proceso de ensino e aprendizaxe do alumnado, coa finalidade de detectar as dificultades no momento en que se producen, analizar as causas e, desta maneira, adoptar as medidas necesarias que lle permitan ao alumnado mellorar o seu proceso de aprendizaxe e garantir a adquisición das competencias clave para continuar o proceso educativo.

A avaliación será **global**, pois referirase ás competencias clave e aos obxectivos da etapa e a aprendizaxe do alumnado no conxunto das áreas quea integran.

Os referentes serán os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe avaliados establecidos para cada un dos cursos e para todas as áreas. A avaliación do alumnado con necesidades educativas especiais terá como referente os criterios de avaliación establecidos nas propias adaptacións curriculares significativas.

Avaliación inicial

A avaliación inicial será levada a cabo a través da probas VIA (valoración inicial do adulto) ademais da observación sistemática por parte do profesorado a nivel individual e grupal.

Avaliación continua

Probas escritas correspondentes as unidades propostas así como o traballo diario na aula. Igualmente tamén a través da observación diaria: valoración do traballo de cada día, instrumento moi utilizado para valorar hábitos e comportamentos desexables.

Instrumentos de cualificación e ponderación.

Estimamos oportuno asumir como válidos as porcentaxes seguintes:

40% traballo na aula

40% asistencia ao centro educativo

20% probas

13.4 ÁMBITO DO DEDESENVOLVEMENTO E INICIATIVA PERSOAL ELABORAL

13.4.1 OBXECTIVOS XERAIS.

As ensinanzas básicas iniciais (EBI) contribuirán a desenvolver nos adultos as capacidades que lles permitan:

- a Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- c Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- f Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na

resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

h Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

i Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

j Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

k Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

l Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modosde comportamento que favorezan o seu coidado.

m Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuizos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

n Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

13.4.2 OBXECTIVOS ESPECÍFICOS DO ÁMBITO DO DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA PERSOAL E LABORAL:

- 13.4.2.1 Fomentar a autovaloración, o autocoñecemento, a autoconciencia emocional e a respectabilidade persoal, para desenvolver un autoconcepto e un estilo persoal positivo.
- 13.4.2.2 Coñecer ferramentas e estratexias na busca de emprego: elaboración axeitada do currículum, redación de cartas de presentación, elaboración de anuncios de emprego, etc.
- 13.4.2.3 Coñecer estratexias de regulación emocional e reestruturación cognitiva que lle permitan controlar e superar os sentimentos negativos e as situacións adversas dunha forma construtiva e pacífica.
- 13.4.2.4 Desenvolver a capacidade para tomar decisións e comprometerse cun mesmo e coas persoas que o rodean, para entender o valor da responsabilidade.
- 13.4.2.5 Mellorar a capacidade de emprendemento para afrontar retos diversos e poder innovar en ámbitos nos que se desenvolve habitualmente.
- 13.4.2.6 Incrementar a automotivación e a autonomía persoal a través da proposta de desafíos e a resolución de problemas.
- 13.4.2.7 Coñecer e tomar conciencia dos beneficios sociais e económicos que proporciona a iniciativa privada á sociedade na que vivimos.
- 13.4.2.8 Desenvolver habilidades de comunicación verbal e non verbal que permitan participar en actos comunicativos diversos,

respectando o espazo dos interlocutores e evitando os elementos inhibidores da comunicación.

13.4.2.9 Utilizar o diálogo como medio que permita expresar, interpretar e conectar pensamentos e argumentos que favorezan a comunicación e recoñecemento de elementos comúns de diversos puntos de vista.

13.4.2.10 Adquirir nocións básicas sobre a intelixencia interpersoal e o altruísmo, que fortalezan a cohesión grupal, a interacción social e actitudes desinteresadas cara ás persoas que o rodean.

13.4.2.11 Analizar as causas e as consecuencias de prexuizos de diversa índole para desenvolver o respecto e a tolerancia cara ás diferenzas persoais e sociais.

13.4.2.12 Resaltar a vulneración de dereitos e liberdades fundamentais a través da análise de feitos sociais discriminatorios, tales como oholocausto, os campos de concentración, o maltrato e as minorías étnicas.

13.4.2.13 Desenvolver a cooperación e a interdependencia positiva para equilibrar as carencias individuais e potenciar actitudes colaboradoras que permitan afrontar retos comúns e crear lazos afectivos duradeiros.

13.4.2.14 Recoñecer e respectar os dereitos e deberes dos cidadans.

13.4.2.15 Aprender a resolver situacións de conflito realizando xuizos morais, utilizando unha linguaxe positiva e aplicando as fases da mediación formal, para transformar as devanditas situacións en oportunidades de aprendizaxe e crecemento persoal.

13.4.2.16 Entender o significado da responsabilidade e a xustiza social para poder detectar e analizar situacións de desigualdade social no seu ámbito máis próximo.

13.4.2.17 Tomar conciencia da importancia de exercer os dereitos e os deberes derivados do pagamento de impostos para gozar dos beneficios que nos achegan e previr desequilibrios económicos e sociais.

13.4.3 CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES E RESULTADOS DE APRENDIZAXE AVALIABLES E COMPETENCIAS CLAVE.

ÁMBITO DO DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA PERSOAL E LABORAL. NIVEL II				
MÓDULO I: A TERRA				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. Intelixencia emocional				
• o	positivo. B1.2. Trazos de personalidade. B1.3. Canalización de emocións.	as reflexións persoais e describirse dun modo axustado, autorregularse e relacionarse dun xeito positivo cos demais, resolvendo os problemas e os conflitos dun xeito pacífico; e expresar procedementos, deseñar e desenvolver proxectos axeitados aos intereses, necesidades e valores persoais de acordo co contexto.	intencións e posicionamentos cun estilo positivo e construtivo, destacando os logros e reformulando as dificultades como aspectos a mellorar.	
			B1.1.2. Emprega correctamente as estratexias de escoita activa ao relacionarse cos demais.	• CSC
			B1.1.3. Emprega estratexias comunicativas asertivas que facilitan a resolución de conflitos de maneira dialogada.	• CCL

ÁMBITO DO DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA PERSOAL E LABORAL. NIVEL II				
MÓDULO I: A TERRA				
Bloque 2: Participación social				
Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
<ul style="list-style-type: none"> • b • c • d 	B2.1. Respetto edignidade persoal.	B2.1. Empregar o razoamento lóxico para prever as consecuencias positivas e negativas de diferentes cursos de acción; tomar decisións de	B2.1.1. Identifica vantaxes e inconvenientes dunha decisión antes de tomala, xerando alternativas persoais valiosas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE
	B2.2. Interculturalidade. Interrelaxiosidade.	xeito fundamentado e realizar xuízos éticos ou morais sen deixarse	B2.1.2. Infire correctamente o sentido das expresións e o estado emocional dos interlocutores cos que dialoga.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	B2.3. Altruís mo. Condutassolidarias. B2.4. Concep	var por prexuízos ou emocións eatendendo ás consecuencias da decisión.	B2.1.3. Resolve dilemas morais.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA

	básicos de dereito.		<p>B2.1.4. Recoñece e expresa mediante diagramas de fluxo ou redaccións as consecuencias dos prexuízos nas relacións interpersoais e na toma de decisións.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
--	---------------------	--	--	---

ÁMBITO DO DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA PERSOAL E LABORAL. NIVEL II				
	MÓDULO II: O TRABALLO			
Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
	Bloque 1. Intelixencia emocional			
<ul style="list-style-type: none"> a b e 	B1.1. Resiliencia e estruturação cognitiva.	B1.1. Utilizar a linguaxe para expresar as reflexións persoais e describirse dun modo axustado, autorregularse e relacionarse dun xeito positivo cos demais, resolvendo os problemas e os conflitos dun xeito pacífico; e expresar procedementos, deseñar e desenvolver proxectos axeitados aos intereses, necesidades e valores persoais de acordo co contexto.	B1.1.1. É capaz de mediar para a resolución pacífica de conflitos cotiáns.	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE
	B1.2. Estratexias de resolución pacífica de conflitos. B1.3. Traballo en equipo. Afinidade e compenetración.		B1.1.2. Expresa pensamentos, intencións e posicionamentos cun estilo positivo e construtivo, destacando os logros e reformulando as dificultades como aspectos a mellorar.	<ul style="list-style-type: none"> CCL

			B1.1.3. Emprega estratexias comunicativas asertivas que facilitan a resolución de conflitos de maneira dialogada.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE
	Bloque 2. Iniciativa persoal			
<ul style="list-style-type: none"> • a • e 	B2.1. Toma de decisións.	B2.1. Usar ferramentas dixitais que permitan consultar documentación oficial, acceder a prestacións sociais,	B2.1.1. Realiza buscas en Internet de actividades lúdicas e culturais que se están a ofertar na súa comunidade ou	<ul style="list-style-type: none"> • CD

**ÁMBITO DO DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA PERSOAL E
LABORAL. NIVEL II**

MÓDULO II: O TRABALLO				
Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
<ul style="list-style-type: none"> f i p 	B2.2. Empregabilidade e empresa. B2.3. Entida desfinanceiras. B2.4. Autoemprego. B2.5. Ferramentas informáticas para a busca de emprego.	buscar emprego ou publicitar a propia actividade profesional e facer un uso proveitoso da oferta de formación continua dispoñible para adultos.	concello.	
			B2.1.2. Elabora anuncios curtos susceptibles de publicarse online empregando procesadores de texto.	
			B2.1.3. Acede a portais de emprego e recompila información sobre postos de traballo do seu interese.	
			B2..1.4. Obtén e contrasta a información asociada cos préstamos hipotecarios.	<ul style="list-style-type: none"> CD CMCCT
			B2.1.5. Valora as súas propias características e tenas en conta no proceso de busca de emprego	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CAA

			B2.1.6. É capaz de enfocar as súas capacidades de cara ás demandas	
--	--	--	--	--

ÁMBITO DO DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA PERSOAL E LABORAL. NIVEL II				
MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Bloque 1. Participación social			
<ul style="list-style-type: none"> • c • e • i 	B1.1. Boletíns e publicacións oficiais. B1.2. Partidos e sindicatos.	B1.1. Comprender e respectar a diversidade da sociedade española, valorándoa como oportunidade de colaboración para obter beneficios colectivos; ter coñecementos básicos de dereito para comprender a regulación da sociedade e participar nos diferentes ámbitos sociais.	B1.1.1. Detecta a presenza de prexuízos en diversas situacións e razoa e explica as consecuencias negativas que poden ter. B1.1.2. Expón oralmente o funcionamento básico dun sindicato, explicando as principais funcións, recursos e servizos que ofrecen aos	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

ÁMBITO DO DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA PERSOAL E LABORAL. NIVEL II				
MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE				
Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
			traballadores que representan.	
			B1.1.3. Comprende e interpreta conceptos básicos de dereito.	
			B1.1.4. Coñece as funcións básicas dos partidos políticos e os sindicatos na democracia.	• CSC
			B1.1.5. Comprende a relación de impostos, taxas e prezos públicos ligados aos servizos de natureza local, autonómica e estatal, asumindo a súa importancia para o mantemento da sociedade.	
	Bloque 2: Calidade de vida			

<ul style="list-style-type: none"> • a • e 	B2.1. Estilo de vida saudable.	B2.1. Ser capaz de elaborar proxectos de vida significativos, nos ámbitos persoal, familiar e laboral, con	B2.1.1. Expón interpretacións dun problema ou conflito persoal e propón estratexias para transformar os	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
--	--------------------------------	--	---	--

**ÁMBITO DO DESENVOLVEMENTO E INICIATIVA PERSOAL E
LABORAL. NIVEL II**

MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE

Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci asclave
• o	B2.2. Proxecto de vida familiar. B2.3. Planificación e organización familiar. B2.4. Busca e oferta de actividades de ocio. B2.5. Relacións sociais. Amizade. B2.6. Apoio e rede sociais.	creatividade e iniciativa persoal para xerar novas oportunidades; e ter as competencias necesarias para adaptarse a circunstancias cambiantes, sostense economicamente e manter a calidade devida.	aspectos negativos en oportunidades de cambio e mellora.	
			B2.1.2. Valora a flexibilidade cognitiva para superar problemas e razoa a importancia de identificar correctamente os propios obxectivos e as demandas do contexto.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA
			B2.1.3. Elabora axendas que recollen os intereses e plans de futuro dos membros da familia e os recursos e decisións necesarios para levalos a cabo.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

	B2.7. Adaptabilidade, flexibilidade e creatividade.		B2.1.4. Emprega estratexias de creación de ideas para propoñer plans e solucións a problemas e necesidades persoais, familiares ou laborais	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
--	--	--	---	--

13.4.4 CONTRIBUCIÓN DO ÁMBITO AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

Traballar por competencias clave supón unha reflexión e reconfiguración dos contidos dende un enfoque de aplicación que permita o adestramento destas. As competencias non se estudan nin se ensinan, adéstranse. Para iso, son necesarias tarefas de aprendizaxe onde se favoreza a aplicación do coñecemento mediante metodoloxías activas.

A finalidade do *ámbito de desenvolvemento e iniciativa persoal e laboral* é que o alumnado chegue a posuír a formación necesaria para tomar decisións, resolver os seus problemas e afrontar os principais desafíos da sociedade actual; adquira as habilidades para relacionarse de maneira eficaz coa súa contorna, á vez que configure valores persoais e cívicos valiosos que contribúan a incrementar a súa calidade de vida. Este ámbito ten, en definitiva, o obxectivo de construír unha base sólida de saberes, formas de proceder e un talante que permita á persoa desenvolverse plenamente ao longo da súa vida. As contribucións deste ámbito á adquisición das competencias clave da aprendizaxe ao longo da vida son:

- **Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT).**

A aprendizaxe deste ámbito contribúe á adquisición da competencia matemática ao aplicar os procesos de razoamento lóxico durante a interacción do alumnado co contexto físico e social para comprender o funcionamento básico do sistema económico e político actual e ao elaborar plans de acción que permitan alcanzar obxectivos persoais, familiares e profesionais relevantes

e mellorar a calidade de vida. Alén diso, fomenta a capacidade crítica e a aptitude apropiada para a elaboración de xuízos fundados ao confrontar problemas cotiáns e aplicar o razoamento lóxico para comprender estados emocionais e resolver conflitos persoais e dilemas morais, así como anticipar as consecuencias que poden causar as súas accións e decisións. A aplicación dos coñecementos matemáticos permite ao individuo emprender proxectos económicos a nivel persoal e profesional. Por outra banda, desenvólvense as competencias básicas en ciencia e tecnoloxía aplicando, tanto o método científico de resolución de problemas como o manexo de ferramentas e dispositivos sinxelos, relacionados coa ciencia e a tecnoloxía, nos diversos problemas e desafíos aos que un cidadán se enfronta na actualidade.

Os descritores que se poden empregar serán:

- Elaborar plans de acción e proxectos que permitan atinxir os obxectivos persoais e grupais.
- Mellorar a calidade de vida empregando estratexias aprendidas.
- Fomentar a capacidade crítica e a aptitude apropiada para a elaboración de xuízos.
- Resolver pacificamente os conflitos xerados dos traballos en equipo.
- Desenvolver a educación emocional así como as habilidades sociais na convivencia.

– **Comunicación lingüística (CCL).**

O ámbito de desenvolvemento e iniciativa persoal e laboral contribúe ao desenvolvemento da competencia en comunicación lingüística achegando a formación necesaria para o correcto uso da lingua, de maneira positiva e

respectuosa, como medio de interacción co mundo social que arrodea o alumnado, demostrando asertividade, mellorando as habilidades sociais e comunicativas, proporcionando ferramentas para expresar adecuadamente os seus propios intereses, resolvendo os conflitos mediante o diálogo, perfeccionando o autocoñecemento empregando a linguaxe interna e ametacognición, imprescindibles ambas, tanto para a autorregulación e a automotivación, como para a aprendizaxe autónoma. A través deste ámbito tamén se proporcionan ao alumnado os coñecementos sobre o mundo, concretamente, sobre o funcionamento da sociedade na que vive, á vez que se familiariza con estilos comunicativos formais propios das administracións públicas e as empresas. As persoas adultas han de adquirir tamén a habilidade de dispoñer de recursos lingüísticos suficientes para interpretar e comunicar información sobre aspectos da sociedade, calidade de vida, proxectos persoais e profesionais, así como para expresar correctamente sentimentos, pensamentos, experiencias e ideas durante interaccións sociais, cumprindo as normas do intercambio comunicativo, escoitando e valorando as achegas doutras persoas á conversación.

Os descritores que se poden empregar serán:

- Comprender o sentido dos textos escritos.
- Captar o sentido das expresións orais: ordes, explicacións, indicacións, relatos...
- Comprender o sentido dos textos escritos.
- Gozar coa lectura.

- o Expresar oralmente de xeito ordenado e claro calquera tipo de información.
- o Utilizar o coñecemento das estruturas lingüísticas, as normas ortográficas e as gramaticais para elaborar textos escritos.
- o Manexar elementos de comunicación non verbal, en diferentes rexistros, nas diversas situacións comunicativas.
- o Respetar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta ao interlocutor...
- o Compoñer distintos tipos de textos de forma creativa e con sentido literario.
- o Producir textos escritos de diversa complexidade para o seu uso en situacións cotiás ou de materias diversas.

- **Competencia dixital (CD).**

Unha finalidade primordial deste ámbito é introducir as persoas adultas no mundo das novas tecnoloxías e aprenderlles a facer un bo uso da informática, co obxectivo de adquiriren destrezas dixitais que lles permitan aprender de maneira autónoma, aproveitando os recursos dispoñibles na rede. Tamén contribúe a desenvolver a competencia dixital ao achegar habilidades e destrezas para satisfacer necesidades básicas cotiás e responder axeitadamente ás demandas e oportunidades presentes na nosa sociedade mediante o uso das novas tecnoloxías da información e da comunicación. A aprendizaxe neste ámbito implica a realización de actividades tales como elaborar os seus propios documentos persoais en formato dixital, realizar trámites administrativos de forma telemática, acceder a portais de emprego ou

difundir a propia actividade profesional, que requiren un coñecemento básico do funcionamento das administracións, institucións, entidades e empresas no eido tecnolóxico.

Os descritores nesta competencia serán:

- Empregar distintas fontes para a busca de información.
- Seleccionar o uso das distintas fontes segundo a súa fiabilidade.
- Elaborar información propia derivada de información obtida a través de medios tecnolóxicos.
- Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.
- Comprender as mensaxes elaboradas en códigos diversos.
- Actualizar o uso das novas tecnoloxías para mellorar o traballo e facilitar a vida diaria.
- Aplicar criterios éticos no uso das tecnoloxías.

- **Conciencia e expresións culturais (CCEC).**

Os contidos do ámbito de desenvolvemento e iniciativa persoal e laboral reverten na adquisición da competencia en conciencia e expresións culturais, ao incidiren na importancia dun lecer de calidade ao proporcionaren ao alumnado ferramentas valiosas para informarse e aproveitar as ofertas culturais e lúdicas dispoñibles na contorna, e ao transmitiren a importancia dunha participación activa na vida cultural da nosa sociedade. Preténdese, ademais, fomentar o interese polas expresións artísticas e actividades de lecer das diferentes culturas que conforman a nosa sociedade.

Os descritores que adestraremos nesta competencia son:

- o Mostrar respecto cara ás obras máis importantes do patrimonio cultural anivel mundial.
- o Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural.
- o Expresar sentimentos e emocións desde códigos artísticos.
- o Apreciar a beleza nas expresións artísticas e no cotián.
- o Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.

- **Competencias sociais e cívicas (CSC).**

As competencias sociais e cívicas trabállanse desde o ámbito de desenvolvemento e iniciativa persoal e laboral a través do estudo de conceptos básicos de dereito, economía e sociedade, que facultan ao cidadán para participar de maneira activa na sociedade. Así mesmo, encamiña á capacitación do alumnado para comprender o funcionamento do mundo que habita, ser consciente das súas responsabilidades no ámbito persoal e familiar, percibir o impacto social das súas accións e actuar de acordo ás normas de convivencia e aos valores cívicos establecidos, así como desenvolver os propios, baseados no respecto e responsabilidade individual. Ademais, mediante o estudo da composición da sociedade e dos dereitos e deberes universais, procúrase promover tanto a tolerancia e respecto á diversidade canto unha actitude de cooperación, de altruísmo e de colaboración en redes de apoio social, que permita ao individuo ser útil e sentirse valorado na sociedade.

Os indicadores desta competencia poden facilitar o adestramento de cada un dos descritores que enunciámos a continuación:

- Coñecer e aplicar dereitos e deberes da convivencia cidadá no contexto da escola.
- Identificar as implicacións que ten vivir nun Estado social e democrático de dereito, referendado por unha norma suprema chamada Constitución española.
- Desenvolver a capacidade de diálogo cos demais en situacións de convivencia e traballo, e para a resolución de conflitos.
- Mostrar dispoñibilidade para a participación activa en ámbitos de participación establecidos.
- Recoñecer riqueza na diversidade de opinións e ideas.
- Aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.
- Concibir unha escala de valores propia e actuar conforme a ela.
- Evidenciar preocupación polos máis desfavorecidos e respecto aos distintos ritmos e potencialidades.
- Involucrarse ou promover accións cun fin social.

– ***Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (SIEE).***

Neste caso, os descritores a adestrar serían:

- Optimizar recursos persoais apoiándose nas fortalezas.
- Asumir as responsabilidades encomendadas e dar conta delas.
- Ser constante no traballo superando as dificultades.
- Dirimir a necesidade de axuda en función da dificultade da tarefa.
- Xestionar o traballo do grupo coordinando tarefas e tempos.

- Asumir riscos no desenvolvemento das tarefas ou proxectos.
- Actuar con responsabilidade social e sentido ético no traballo.
- Mostrar iniciativa persoal para iniciar ou promover accións novas.
- Optimizar o uso de recursos materiais e persoais para a consecución dos obxectivos.
- Encontrar posibilidades no contorno que outros non ven.
- Xerar novas e diverxentes posibilidades desde coñecementos previos do tema.

- ***Aprender a aprender (CAA).***

Os descritores que poderíamos utilizar para adestrar esta competencia serían:

- Identificar potencialidades persoais como aprendiz:
estilos de aprendizaxe, intelixencias múltiples, funcións executivas...
- Desenvolver as distintas intelixencias múltiples.
- Xestionar os recursos e as motivacións persoais en favor da aprendizaxe.
- Xerar estratexias para aprender en distintos contextos de aprendizaxe.
- Aplicar estratexias para a mellora do pensamento creativo, crítico, emocional, interdependente...
- Desenvolver estratexias que favorezan a comprensión rigorosa dos contidos
- Planificar recursos necesarios e pasos a realizar no proceso de aprendizaxe.
- Avaliar a consecución de obxectivos de aprendizaxe.

- Tomar conciencia dos procesos de aprendizaxe.

13.4.5 ORIENTACIÓNS METODOLÓXICAS.

Os contidos do ámbito de desenvolvemento e iniciativa persoal e laboral tratan aspectos relevantes para desenvolver a intelixencia emocional e manter o equilibrio persoal, impulsan a autonomía e iniciativa do alumnado, posibilitan o benestar individual e propician unha mellor integración das persoas na sociedade. Estes contidos agrúpanse en catro grandes bloques conceptuais: intelixencia emocional, dirixida á mellora do autocoñecemento, autorregulación e autocontrol; a participación social, que inclúe temas de economía, dereito e sociedade aplicados e dirixidos a formar cidadáns informados; a calidade de vida, bloque destinado a mellorar as habilidades de organización no persoal; e, por último, a iniciativa persoal, que ofrece recursos para o alumnado poder iniciar proxectos persoais en calquera contexto.

A metodoloxía de ensino e aprendizaxe deste ámbito debe estar fundamentada na realización de proxectos conectados coas vivencias cotiás das persoas adultas e hase de asentar nas experiencias previas e na bagaxe cultural que cada alumno e alumna acheguen á súa actividade formativa.

O desenvolvemento da autonomía e a iniciativa persoal son aspectos clave neste ámbito, polo que predominarán actividades autodirixidas, centradas na plena participación do alumnado no seu propio proceso de aprendizaxe, que ofrezan a posibilidade de aplicar as aprendizaxes a ámbitos persoalmente relevantes.

As propostas didácticas han de enfocarse a dotar á persoa de ferramentas que lle permitan levar a bo termo proxectos persoais e profesionais, individuais e colectivos, semellantes aos posibles retos presentes e futuros da súa vida diaria. En todo momento débese ter presente a compoñente social do proceso

de aprendizaxe e deberán aproveitarse todas as oportunidades para formar o individuo en aptitudes de cooperación e de comunicación con persoas da súa contorna que favorezan a adquisición de condutas asertivas e colaborativas.

Así mesmo, cómpre que se expoñan proxectos que contribúan a que o alumnado desenvolva unha imaxe axustada de si mesmo e do contorno no que se desenvolve; identifique necesidades e intereses propios e alleos e os satisfaga; pense e acometa plans persoais, académicos e laborais. As tarefas e as actividades contidas nos proxectos presentarán exercicios de reflexión que potencien procesos de pensamento complexos e a análise de feitos e situacións, para detectar causas, implicacións e consecuencias.

Deben facilitarse instrucións para aprender a observar, recoñecer, examinar, analizar, diferenciar, considerar, estudar, sintetizar, expresar, explicar, representar e expoñer de maneira coherente emocións, pensamentos, experiencias e ideas. Ter en conta as instrucións axudará ao alumnado para ser quen de atender, concentrarse, autorregularse, escoitar activamente, empregar a linguaxe interna, meditar, deliberar, especular, cooperar e axuizar para resolver os problemas reais. Os procesos emprenderanse empregando servizos e recursos humanos e materiais ao alcance do alumnado na súa vida cotiá a través da oferta de entidades, institucións e administracións públicas e privadas.

As tecnoloxías da información e da comunicación, utilizadas como ferramentas de traballo nos procesos de aprendizaxe, serán fundamentais para facilitar ao alumnado o acceso ao currículo e a resolución de problemas de aprendizaxe. Doutra banda, as novas tecnoloxías constituiranse en contidos esenciais dos proxectos pola súa importancia destacada na sociedade actual.

Os estándares de aprendizaxe propostos para o ámbito de desenvolvemento e iniciativa persoal e laboral contribúen a propoñer, planificar e implantar plans en todos os ámbitos da vida, así como a desenvolver un sentido crítico propio para valorar de maneira razoada a realidade persoal e social: elaborar valoracións axustadas de si mesmo, aproveitar as oportunidades de cambio, dispoñer de flexibilidade cognitiva para superar os problemas e informarse e reflexionar de maneira crítica sobre a realidade social actual. Tamén, os estándares de aprendizaxe implican a procura de actividades de lecer, significativas e construtivas, a organización do tempo libre e a introdución ao mundo dixital e á nova oferta cultural dispoñible na rede, todo iso desenvolvendo unha actitude aberta e tolerante cara a todas as culturas que conviven en España actualmente, respectando a dignidade persoal e valorandoa inclusión social.

Os criterios de avaliación permiten valorar o nivel de destreza acadado polo alumnado en cada unha das competencias clave para relacionarse de maneira óptima consigo mesmo e co seu contorno, reflexionar sobre os seus intereses e obxectivos, expor e desenvolver plans de acción e facer un bo uso da vasta cantidade, calidade e variedade de recursos dispoñibles na sociedade actual. Tomados como punto de referencia, os criterios de avaliación poden orientar a formación cara ao desenvolvemento dunha cidadanía capaz, proactiva, creativa, flexible e autónoma, que contribúa a mellorar tanto a súa calidade de vida como a das persoas da súa contorna e da sociedade en xeral.

ORGANIZACIÓN DO ESPAZO E AGRUPAMENTOS.

En función do momento e da necesidade, o alumnado traballará:

- Grandes grupos.
- Pequenos grupos.
- Parellas.
- Individualmente.

ORGANIZACIÓN DAS SESIÓNS.

A metodoloxía parte da necesidade do establecemento de tres momentos temporais diferenciados dentro de cada sesión didáctica.

- 1 Fase de **activación**: está orientada a captar a atención do alumno e que a través de distintas propostas se prepare para a aprendizaxe do contido correspondente.
- 2 Fase de **dinamización**: é o momento principal da sesión en que se produce a interacción entre alumno-alumno, alumno-profesor.
- 3 Fase de **reflexión**: a sesión remata coa procura da vinculación entre o contido traballado e a realidade.

ELEMENTOS TRANSVERSAIS DO CURRÍCULO.

En todas os ámbitos curriculares trataranse os seguintes elementos transversais:

- **A comprensión lectora.**
 - Analizar os enunciados para impulsar a comprensión.
 - Uso de distintas tipoloxías textuais.
- **A expresión oral e escrita.**
 - Produción de esquemas e/ou debuxos.

- Elaboración dun guión para presentar o texto ante un grupo de compañeiros, e transformación da estrutura do texto.
- Falar, escribir, debuxar e comunicar o que len nun texto.
- Discutir e razoar sobre as cuestións contidas nos textos.
- A toma de decisións e a súa argumentación; a comunicación entre o grupo, o respecto e a aceptación das opinións dos demais; así como o traballo cooperativo para aprender dos outros e cos outros. Ao interaccionar cos demais (xa sexa traballando en pequeno grupo ou en gran grupo) débense esforzar tanto en se facer entender como en escoitar os demais.
- Expresar o enunciado dunha actividade coas propias palabras e ser capaz de reelaboralo tendo en conta diferentes indicacións.

– **A comunicación audiovisual.**

- Incrementar a comprensión crítica dos medios de comunicación: televisión, cine, vídeo, radio, fotografía, materiais impresos e programas de ordenador.
- Desenvolver o pensamento crítico e a capacidade creativa a través da análise e a produción de materiais audiovisuais.

– **As Tecnoloxías da Información e a Comunicación.**

As novas tecnoloxías están cada vez máis presentes na nosa sociedade e forman parte da nosa vida cotiá.

A incorporación da informática ten como seu obxectivo conquistar o maior proveito posible das potencialidades deste medio; utilízase como recurso didáctico para aprender os diversos contidos que se van tratar, para presentar traballos de diferente índole e para buscar información.

- O emprendemento.

As habilidades emprendedoras son as seguintes:

- Habilidades persoais: iniciativa, autonomía, capacidade de comunicación, sentido crítico, creatividade, adaptabilidade, observación e análise, capacidade de síntese, visión emprendedora.
- Habilidades cognitivas: expresión e comunicación oral, escrita e plástica; aplicación de recursos TIC na aula.
- Habilidades sociais: traballos grupais, comunicación; cooperación; capacidade de relación co contorno; empatía; habilidades directivas; capacidade de planificación; toma de decisións e asunción de responsabilidades; capacidade organizativa.

MATERIAIS E RECURSOS.

A continuación faremos referencia aos recursos empregados como medio para canalizar a acción docente durante o curso escolar.

- Uso das TIC.
- Aplicacións sinxelas que permitan realizar presentacións.
- Recursos audiovisuais, prioritariamente o uso de fotografías e vídeos sinxelos.
- Uso das actividades interactivas, animacións, vídeos, autoavaliacións, etc. facilitadas pola editorial.
- Uso do ximnasio, pizarra dixital, fichas.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS.

Proposta de posibles actividades complementarias:

- Visitas a museos e institucións culturais.
- Conmemoracións sinaladas no calendario escolar.

13.4.6 TEMPORALIZACIÓN.

O desenvolvemento dos distintos contidos establecidos no currículo para o ámbito do *Desenvolvemento e iniciativa persoal e laboral* levaranse a cabo ao longo do presente curso escolar nos distintos trimestres quedando secuenciados do seguinte modo:

ÁMBITO DA CIENCIA, TECNOLOXIA E SOCIEDADE NO MUNDO ACTUAL.

NIVEL II

1º TRIMESTRE 8-9-22/ 22-12-22	MODULO I A TERRA	<i>Bloque 1 - Intelixencia emocional</i> <i>Bloque 2 –Participación social</i>
2º TRIMESTRE 9-1-23 / 30-3-23	MODULO II O TRABALLO	<i>Bloque 1 - Intelixencia emocional</i> <i>Bloque 2 – Iniciativa persoal</i>

3º TRIMESTRE 11-4-23 / 21-6-23	MODULO III A VIDA EN COMUNIDADE	<i>Bloque 1 – Participación social</i> <i>Bloque 2 – Calidade de vida</i>
--	--	--

13.4.7 AVALIACIÓN.

A avaliación do proceso de aprendizaxe do alumnado nesta etapa educativa será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas.

A avaliación será continua, xa que estará inmersa no proceso de ensino e aprendizaxe do alumnado, coa finalidade de detectar as dificultades no momento en que se producen, analizar as causas e, desta maneira, adoptar as medidas necesarias que lle permitan ao alumnado mellorar o seu proceso de aprendizaxe e garantir a adquisición das competencias clave para continuar o proceso educativo.

A avaliación será global, pois referirase ás competencias clave e aos obxectivos da etapa e a aprendizaxe do alumnado no conxunto das áreas quea integran.

Os referentes serán os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe avaliados establecidos para cada un dos cursos e para todas as áreas. A avaliación do alumnado con necesidades educativas especiais terá como referente os criterios de avaliación establecidos nas propias adaptacións curriculares significativas.

Avaliación inicial

A avaliación inicial será levada a cabo a través da probas VIA (valoración inicial do adulto) ademais da observación sistemática por parte do profesorado a nivel individual e grupal.

Avaliación continua

Probas escritas correspondentes as unidades propostas así como o traballo diario na aula. Igualmente tamén a través da observación diaria: valoración do traballo de cada día, instrumento moi utilizado para valorar hábitos e comportamentos desexables.

Instrumentos de cualificación e ponderación

Estimamos oportuno asumir como válidos as porcentaxes seguintes:

40% traballo na aula

40% asistencia ao centro educativo

20% probas